

Қазақ тілін оқытуға арналған
бірлестік оқу-әдістемелік кешен

ОҚУЛЫҚ

Қазақ тілі

учебник

қарапайым деңгей

A1

элементарный уровень

Астана, 2016

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Тілдерді дамыту және қоғамдық-саяси жұмыс комитетінің тапсырысы бойынша Қазақстан Республикасының тілдерді дамыту мен қолданудың 2011-2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы аясында шығарылды.

Издано по заказу Комитета по развитию языков и общественно-политической работы Министерства культуры и спорта Республики Казахстан в рамках государственной программы функционирования и развития языков на 2011-2020 годы.

Сарапшылар:

А.М. Алдаш, М.С. Жолшаева, З.С. Күзекова.

Қ Қазақ тілі. Қарапайым деңгей / Авторлары:

Г.Қ. Досмамбетова, А.К. Балабеков, А.Т. Бозбаева-Хунг, А.Д. Сейсенова

Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2016-268 бет.

Қ 17 ISBN 978-601-7504-38-0

Қазақ тілін қарапайым деңгейде меңгеруге арналған оқулық қазақ тіліндегі материалдарды тыңдап түсіну, оқып түсіну, қазақ тілінде жаза білу мен сөйлей білу қабілеттерін арттырады. Оқулық мазмұны он екі бөлімнен, әр бөлім екі сабақтан тұрады. Әр сабақта қарастырылған қазақ тілін қарапайым деңгейде меңгерудің түрлі әдістері сенімді түрде сөйлеуге дағдыландырады, өйткені тілді қарапайым деңгейде меңгерудің материалдары толық қамтылған.

Оқулық қазақ тілін шетел тілі немесе екінші тіл ретінде үйренушілерге, қазақ тілінің оқытушылары, әдіскерлеріне және жалпы оқырман қауымға арналған.

Учебник для изучения казахского языка на элементарном уровне развивает способности понимания услышанного и прочитанного на казахском языке материала, формирует навыки письменной и устной речи. Содержание учебника включает двенадцать разделов, каждый из которых изложен в двух уроках. Разнообразные методы, предложенные в ходе уроков, формируют навыки свободной коммуникации на элементарном уровне, так как содержание, достаточное для данного уровня охвачено в полной мере.

Учебник предназначен для изучающих казахский язык как иностранный или как второй язык, преподавателей и методистов, а также для широкого круга читателей.

МАЗМҰНЫ

I БӨЛІМ. ТАНЫСУ

- 1-сабақ. ТАНЫСУ 7
- *Менің атым – Арман.*
 - *Менің атым – Сергей.*
- 2-сабақ. ТАНЫСҚАНЫМА ҚУАНЫШТЫМЫН 15
- *Арай, танысып қой. Бұл менің досым – Самат.*
 - *Сәлем, Самат.*
 - *Сәлем!*

II БӨЛІМ. ОТБАСЫ

- 1-сабақ. ОТБАСЫ 24
- *Бұл – менің отбасым. Менің отбасым үлкен.*
- 2-сабақ. ЖАСЫ НЕШЕДЕ? 32
- *Менің анам 60 жаста, ал сіздің анаңыз неше жаста?*
 - *Менің анам 65 жаста.*

III БӨЛІМ. МЕКЕНЖАЙ

- 1-сабақ. СІЗ ҚАЙДА ТҰРАСЫЗ? 40
- *Мен Алматы қаласында тұрамын.*
- 2-сабақ. КЕШІРІҢІЗ, НЕШІНШІ ҮЙДЕ ТҰРАСЫЗ? 48
- *Отыз бесінші үйде тұрамын.*

IV БӨЛІМ. ЖҰМЫС

- 1-сабақ. МАМАНДЫҚ 56
- *Мен тілшімін.*
- 2-сабақ. ҚАЙДА ЖҰМЫС ІСТЕЙСІЗ? 64
- *Зауытта инженер болып істеймін.*

V БӨЛІМ. АЗЫҚ-ТҮЛІК

- 1-сабақ. ДҮКЕНДЕ 72
- *1 келі қант беріңізші.*
- 2-сабақ. АЗЫҚ-ТҮЛІК 81
- *Алма үш жүз теңге тұрады.*

VI БӨЛІМ. БОС УАҚЫТ

- 1-сабақ. БОС УАҚЫТ 89
- *Мен кітап оқимын.*
- 2-сабақ. БОС УАҚЫТТА НЕМЕН АЙНАЛЫСАСЫЗ? 98
- *Бос уақытымда теледидар көремін.*

VII БӨЛІМ. АУА РАЙЫ

- 1-сабақ. АУА РАЙЫ 105
- *Кеше күн ыстық болды.*
- 2-сабақ. АУА РАЙЫ ҚАЛАЙ? 114
- *Жаңбыр жауып тұр.*

VIII БӨЛІМ. КИІМ

- 1-сабақ. КИІМ 122
- *Мына көйлек неше теңге тұрады?*
- 2-сабақ. АРНАЙЫ КИІМДЕР 130
- *Бізде арнайы жұмыс формасы бар.*

IX БӨЛІМ. СҮЙІКТІ ІС ЖӘНЕ КӘСІП

- 1-сабақ. МЕНІҢ СҮЙІКТІ ІСІМ 138
- *Мен шахмат ойнауды жақсы көремін.*
- 2-сабақ. СҮЙІКТІ ІС ЖӘНЕ КӘСІП..... 149
- *Менің сүйікті ісім – кітап оқу.*

X БӨЛІМ. ДЕНСАУЛЫҚ – ЗОР БАЙЛЫҚ

- 1-сабақ. ДЕНСАУЛЫҚ – ЗОР БАЙЛЫҚ 160
- *Арман күнде таңертең жүгіреді.*
- 2-сабақ. ДҰРЫС ТАМАҚТАНУ – ДЕНСАУЛЫҚ КЕПІЛІ..... 170
- *Сіздің ас мәзіріңіз қандай?*

XI БӨЛІМ. ӨНЕР

- 1-сабақ. БЕЙНЕЛЕУ ӨНЕРІ 182
- *Сіз қандай суретшілерді білесіз?*
- 2-сабақ. ӨНЕР ИЕЛЕРІ 190
- *Маған «Ғашық жүрек» фильміне екі билет беріңізші.*

XII БӨЛІМ. МЕРЕКЕЛЕР

- 1-сабақ. МЕРЕКЕЛЕР..... 201
- *Сізге қай мереке ұнайды?*
- 2-сабақ. ӘЛЕМ ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ МЕРЕКЕЛЕРІ..... 210
- *Мереке құтты болсын!*
- ГРАММАТИКАЛЫҚ АНЫҚТАҒЫШ..... 218
- СӨЗДІК ҚОР 241
- ТЫҢДАЛЫМ МӘТІНДЕРІ 252

АЛҒЫ СӨЗ

Қазақ тілін оқытуға арналған оқулық үздіксіз білім беру моделі арқылы «Қазақ тілін шетел тілі және екінші тіл ретінде оқыту» әдістемесі негізінде қазақ тілін меңгерудің бес деңгейі бойынша әзірленген. Оқулықта берілген грамматикалық материал мен сөздік қордың үйлесімділігі тіл үйренушіні сенімді түрде қазақ тілінде сөйлеуге дағдыландырады.

Әр бөлім негізгі лексикалық тақырып бойынша жеңілден күрделіге ұласатын ой қозғау, пікірін білдіру, өз ойын айту, сондай-ақ жаңа лексикалық қормен таныстыру, негізгі лексикалық тақырыпқа дайындық тапсырмаларын орындауға негізделген.

Грамматика бөлігінде қазақ тілі грамматикасының негізгі элементтері қарастырылып, сөйлеу әрекетіндегі қызметі түсіндіріледі. Өтілген грамматиканы бекіту мақсатында тыңдап түсіну мен оқып түсіну қабілетін қалыптастыруға бағытталған мәтіндерде сол грамматикалық элементтер берілген. Тыңдалым бөлігі тіл үйренушінің естігенін түсінуі мен оған қатысты тапсырмаларды еркін орындау дағдыларын дамытуға бағытталған. Оқылым бөлігінде ұсынылған материалдар тіл үйренушілердің өз пікірін білдіруіне, қандай да бір қорытынды жасауына мүмкіндік беретіндей қызықты әрі тартымды, танымдық мәні жоғары, күнделікті өмірмен тығыз байланысты болуына қарай сұрыптап алынған. Сабақ барысында танысқан жаңа сөздерді, грамматикалық материалды, дайын құрылымдарды тіл үйренушінің меңгергендігі Сөйлесім және Жазылым бөліктерінде бекітіледі.

Оқулықтың екінші басылымында алдыңғы жылдардың практикасына сәйкес тіл үйренушілердің пікірлеріне, әдіскерлер мен оқытушылардың ұсыныстарына көңіл бөлініп, әзірлемешілер тарапынан жаңа сабақтар қосылды. Әр сабақтың мақсатына қарай түрлі жаттығулар қалыптастырылды. Жаңа аудиоматериалдар әзірленді.

Екінші басылымға зор еңбек сіңірген Айдар Балабеков мырзаға, сарапшылар ретінде көмек қолын созған Зейнехан Күзекова, Айман Алдаш, Майра Жолшаева ханымдарға алғыс білдіреміз.

Қазақ тілін меңгеруге септігін тигізеді деген сеніммен ұсына отырып, сіздерге сәттілік тілейміз!

ПРЕДИСЛОВИЕ

Учебник, предназначенный для обучения казахскому языку, составлен на основе методики «Обучения казахскому языку как иностранному или как второму языку» по пяти уровням усвоения казахского языка. Сочетание грамматического материала со словарным фондом способствует формированию речевых навыков обучающихся языку.

В каждом разделе учебников лексические темы представлены по принципу «от простого к сложному», что позволяет строить собственные высказывания при выражении собственных мнений и мыслей. Наряду с этим предполагается знакомство с новой лексикой и выполнение подготовительных заданий, предвещающих основную лексическую тему.

В разделе Грамматика рассматриваются основные элементы грамматики казахского языка и их функции в речевой деятельности. В целях закрепления пройденного грамматического материала в текстах, направленных на формирование способностей слушания с пониманием и чтения с пониманием, представлены эти грамматические элементы.

Раздел Аудирование направлен на развитие навыков понимания прослушанного текста и свободного выполнения заданий к нему обучающимися языку. Материал, предложенный в разделе Чтение, имеет широкое познавательное значение и тесно связан с повседневной жизнью, интересные факты и притягательная форма повествования позволяет обучающимся языку выражать свое мнение и делать определенные выводы. Задания, представленные в разделах Говорение и Письмо, закрепляют грамматический материал, новые слова и готовые конструкции, усвоенные в ходе урока.

Во втором издании учебников, учитывая практику предыдущих лет разработчиками были добавлены новые уроки с учетом мнений обучающихся языку, предложений методистов и преподавателей. Были составлены различные упражнения в соответствии с целью каждого урока. Подготовлены новые аудиоматериалы.

Выражаем огромную благодарность за весомый труд для подготовки второго издания Айдар Балабекову, также Зейнехан Кузиковой, Айман Алдаш, Майра Жолшаевой, которые оказали большую помощь в качестве эксперта.

Надеемся, что наш учебник окажет содействие в овладении казахским языком. Желаем удачи!

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

ТАНЫСУ

- *Менің атым – Арман.*
- *Менің атым – Сергей.*

Грамматика:

- Есептік сан есім

ЕКІНШІ САБАҚ

ТАНЫСҚАНЫМА ҚУАНЫШТЫМЫН

- *Арай, танысып қой. Бұл менің досым – Самат.*
- *Сәлем, Самат.*
- *Сәлем, Арай.*

Грамматика:

- Есептік сан есім

1 - САБАҚ

ТАНЫСУ

1. 241-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 241.

2. Қажетті әріптерді қойыңыз.

Вставьте нужные буквы.

С__лем

Халі__із қалай?

б__р

С__леметс__з бе?

Халі__қалай?

ал__ы

С__леметсі__бе?

то__ыз

сег__з

__андай жа__алық бар?

ек__

жет__

Қалайсы__?

__ш

о__

Қалайсы__?

т__рт

бе__

3. Сөздерді ажыратыңыз.

Разграничьте слова.

СӘЛЕМ! СӘЛЕМЕТСІЗБЕ! СӘЛЕМЕТСІҢБЕ! ҚАЛАЙСЫҢ?
ҚАЛАЙСЫЗ? ХАЛІҢ ҚАЛАЙ? ҚАНДАЙ ЖАҢАЛЫҚ БАР? ХАЛІҢІЗ ҚАЛАЙ?

“

Сәлем!

”

4. Есте сақтаңыз. Қайталаңыз.

Запомните. Повторите.

МЕНИҢ	СЕНИҢ	СІЗДІҢ	ОНЫҢ
атым – ...	атың кім?	атыңыз кім?	аты – ...
халім жақсы	халің қалай?	халіңіз қалай?	халі жақсы

5. Толықтырыңыз.

Дополните.

атың — Арман — атым — Сергей

- Менің атым _____ Сенің _____ кім?

- Менің _____

Арман — атыңыз — атым — Сергей

- Менің _____ Сіздің _____ кім?

- Менің _____

аты — Сергей — атым — Арман

- Менің _____ Оның _____ кім?

- Оның _____

6. Екеуара жұмыс. Диалог үлгісін толықтырыңыз.

Работа в паре. Дополните образец диалога.

— _____

— _____

— Халіңіз _____?

— _____

— Сіздің _____?

— _____ атым - _____.

— Сәлем!

— _____

— Халің _____?

— _____.

— _____ атың _____?

— Менің _____ - _____

7. Ойын тапсырма.

Игровое задание.

1. Өз атыңызды үш студентке айтыңыз.

Скажите свое имя троим студентам.

2. Үш адамның атын сұраңыз. «Сіздің» сөзін қолданыңыз.

Спросите имена у троих студентов. Используйте слово «Сіздің».

3. Үш студенттің халін сұраңыз. «Сіздің» сөзін қолданыңыз.

Спросите у троих студентов как они поживают. Используйте слово «Сіздің».

4. Үш адамның аты және халі туралы басқа студентке айтыңыз. «Оның» сөзін қолданыңыз.

Расскажите имена троих студентов и их состояние другому студенту. Используйте слово «Оның».

5. Үш студентке хат жазыңыз, атын сұраңыз, халін сұраңыз. «Оның» сөзін қолданыңыз.

Напишите письма троим студентам. Спросите их имена и как их дела. Используйте слово «Сенің».

ОҚЫЛЫМ

1. Сәйкестендіріңіз.

Приведите в соответствие.

Менің	Сенің	Сіздің	Оның	Халің	Халіңіз	Не
□	□	□	□	□	□	□
□	□	□	□	□	□	□
қалай?	аты	жаңалық бар?	атым	атың	атыңыз	қалай?

Есте сақтаңыз!
Запомните!

МЕНІҢ	СЕНІҢ	СІЗДІҢ	ОНЫҢ
ЖҰМЫСЫМ	ЖҰМЫСЫҢ	ЖҰМЫСЫҢЫЗ	ЖҰМЫСЫ

2. Оқыңыз.

Прочитайте.

Е

Ескендір	Мереке	Ермек

Ә

Жәния	Әсел	Сәкен

І

Темірлан	Кәрім	Ілес

Һ

Қаһарман	Гауһар	Жауһар

3. Оқыңыз.

Читайте.

“Сәкен: – Сәлеметсіз бе, Ермек Қайратұлы!
Ермек: – Сәлеметсің бе, Сәкен! Халің қалай?
Сәкен: – Жақсы. Халіңіз қалай?
Ермек: – Жақсы. Сенің жұмысың қалай?
Сәкен: – Жақсы.
Ермек: – Қандай жаңалық бар?
Сәкен: – Жаңалық жоқ.
Ермек: – Ал менде жаңалық көп.”

“Әсел: – Сәлем, Кәрім!
Кәрім: – Сәлем, Әсел!
Әсел: – Қалайсың?
Кәрім: – Жақсы. Өзің ше?
Әсел: – Менде бәрі жақсы.
Кәрім: – Әсел, анау кім?
Әсел: – Ол – бірінші курс студенті.
Оның аты – Самал.”

“Үміт: – Сәлеметсіз бе, Жауһар Қасымқызы!
Жауһар: – Сәлеметсіз бе, Үміт Нұрланқызы!
Халіңіз қалай?
Үміт: – Жақсы. Ал сіздің жағдайыңыз қалай?
Жауһар: – Жақсы. Жұмысыңыз қалай?
Үміт: – Жақсы. Сіздің жұмысыңыз қалай?
Жауһар: – Жақсы.”

4. Диалог бойынша толтырыңыз.

Заполните по диалогу.

сөйлеуші	сөздері	сөздері	сөздері	сөздері
Сәкен				
Ермек				
Әсел				
Кәрім				
Үміт				
Жауһар				

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Есептік сан есім Имя числительное	219-бет
Неше? Қанша?	219 стр.

2. Тиісті сөзді жазыңыз.

Напишите нужные слова.

1 – бір 6 – _____
 2 – _____ 7 – _____
 3 – _____ 8 – _____
 4 – _____ 9 – _____
 5 – _____ 10 – _____

сегіз

тоғыз

екі

бес

он

алты

үш

жеті

төрт

~~бір~~

3. Тыңдаңыз. Қайталаңыз.

Прослушайте. Повторите.

№1

4. Жазыңыз.

Напишите.

10 – он 60 – _____
 20 – _____ 70 – _____
 30 – _____ 80 – _____
 40 – _____ 90 – _____
 50 – _____ 100 – _____

5. Жаттығыңыз. Сандарды айтыңыз.

Практикуйтесь. Назовите цифры.

6. Ойын тапсырма.

Игровое задание.

1. 1-ден 100-ге дейінгі кез келген 10 санды жазыңыз да екінші тіл үйренушіге көрсетіңіз. Ол қандай сан екенін тез айту керек.

1. Напишите любые десять цифр с 1-го до 100 и покажите второму обучающему. Он должен быстро и правильно произнести цифру.

Есте сақтаңыз!

Запомните!

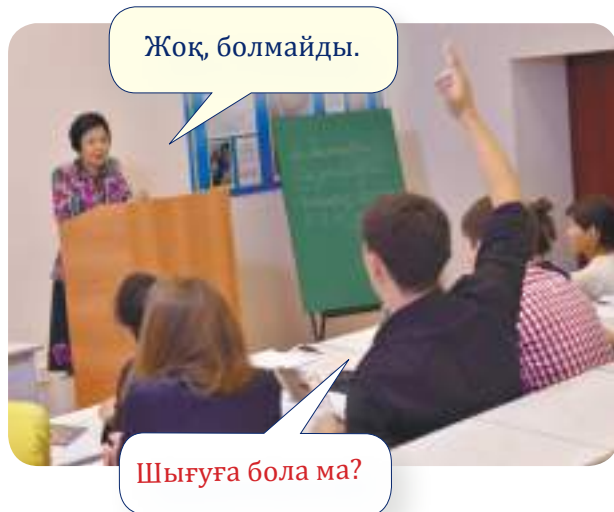
..... неше теңге тұрады?

.....50 теңге тұрады.

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

2. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

Біреуіңіз аудиторияда қалыңыз. Басқаларыңыз аудиториядан шығыңыздар. Аудиторияға кірерде керекті сөйлесім үлгісін пайдаланыңыздар.

Один из вас остается в аудитории. Остальные должны выйти из аудитории. При входе в аудиторию, используйте нужные образцы речевых высказываний.

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз және жазыңыз.

Слушайте и пишите.

№2

		
1. <u>Әсем</u>	2. _____	3. _____
		
4. _____	5. _____	6. _____
		
7. _____	8. _____	9. _____

2. Тыңдаңыз және бос орынды толтырыңыз.

Прослушайте и дополните пропуски.

№3

<i>Сәлеметсіз бе!</i>	<i>Сәлем, Арай!</i>
<i>Сәлеметсіз бе!</i>	<i>Сәлем, Қайрат!</i>
<i>Халіңіз қалай?</i>	_____?
<i>Жақсы.</i>	<i>Жақсы. _____ ше?</i>
<i>Сіздің _____ кім?</i>	<i>Жақсы. Арай, танысып қой, бұл – _____ досым. _____ аты – Самат.</i>
<i>Менің _____ – Әсем. _____ атыңыз кім?</i>	<i>_____, Самат!</i>
<i>Менің _____ – Жасұлан.</i>	
<i>Жұмысыңыз _____?</i>	

3. Сандарды тыңдаңыз және жазыңыз.

Прослушайте цифры и напишите их

№4

○ <i>Бес</i>
○ _____
○ _____
○ _____
○ _____

СӨЙЛЕСІМ

1. Берілген сөздерді қолданып, екеуара сұхбат құрыңыздар.

Составьте диалог используя слова.

Халің қалай?	Қалайсың?	Қандай жаңалық бар?	Жаман емес.	Жақсы.	Халіңіз қалай?
--------------	-----------	---------------------	-------------	--------	----------------

ЖАЗЫЛЫМ

1. Амандасу үлгісімен толықтырыңыз.

Дополните предложения по образцу приветствия.

Достар	Әріптестер	Таныс емес адамдар
Сәлем		

2. Толықтырыңыз.

Дополните.

Менің _____ Сенің _____ Сіздің _____
 Қандай _____ бар? Халіңіз _____ ? Оның _____ кім?
 Жұмысыңыз _____ ? _____ қалай? _____ қалай?

2

- САБАҚ

ТАНЫСҚАНЫМА ҚУАНЫШТЫМЫН

1. 241-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 241.

2. Тиісті әріптерді қойыңыз.

Вставьте нужные буквы.

_менің

сені__

б__л

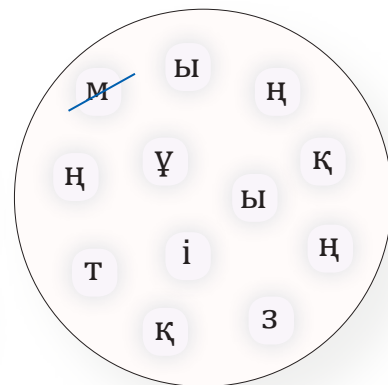
к__м

а__

Тан__сып __ой.

Тан__сып __ойы__ыз.

Танысы__ы__.

3. Сөздер мен сөйлемдерді кесте бойынша бөліңіз.

Разделите по таблицам.

Сұрақ	Жауап	Рұқсат	Танысу

4. Сәйкестендіріңіз.

Подберите соответствие.

Сәлем!	☐	☐ Жаман емес.
Қалайсың?	☐	☐ Менің атым– Арман.
Сенің атың кім?	☐	☐ Иә, болады/ Жоқ, болмайды.
Оның аты кім?	☒	☐ Сәлем!
Не жаңалық бар?	☐	☐ Иә, болады/ Жоқ, болмайды.
Танысып қойыңыз	☐	☐ Сәлеметсіз бе!
Кіруге бола ма?	☐	☐ Оның аты– Самал.
Шығуға бола ма?	☐	☐ Жаңалық жоқ.
Сәлеметсіз бе!	☐	☐ Жақсы.
Халіңіз қалай?	☐	☐ Танысқанымға қуаныштымын.

5. Интербелсенді жұмыс. Бір тіл үйренуші ортаға шығады. Басқалары төмендегі сұрақтарды қояды.

Интерактивная работа. С одной группы выходит один обучаемый. Остальные задают ниже приведенные вопросы.

Үлгі: Сәлем! – Сәлем! Сәлеметсіз бе!

Сәлем!

алайсы ?

Сені аты кім?

Неше?

Шы у а бола ма?

Сізді аты ыз кім?

Кіруге бола ма?

андай жа алы бар?

Халі із алай?

Ж мысы ыз алай?

Оны аты кім?

Сәлеметсіз бе!

ОҚЫЛЫМ

Есте сақтаңыз!
Запомните!

Сау бол! Сау болыңыз!

1. Оқыңыз.
Прочитайте.

1 Сәлем, қыздар!

2 Жақсы. Сен ше?

3 Жаңалық көп.

Жақсы. Не жаңалық бар?

Танысып қой, бұл – Аружан.

Сәлем, Сәкен. Қалайсың?

Сәлем! Аружан. Танысқанымна қуаныштымын!

1 Сәлеметсіз бе, Нұрлан!

2 Жақсы. Сен ше?

Танысып қойыңыздар.

Менің атым – Әділ. Танысқанымна қуаныштымын.

3 Халіңіз қалай?

4 Нұрлан, жұмысыңыз қалай?

Жақсы. Рақмет!

Жақсы. Рақмет!

1 Амансыз ба, әже!

2 Халіңіз қалай?

3 Иә, жақсы.

Жақсы. Өзің қалайсың, қызым?

Жақсы, қарағым.

Жаман емес.

Сабағың қалай? Жақсы ма?

2. Сөздер қай суретке сәйкес келеді?

Соедините фотографии с репликами.

☐ Көргеніме қуаныштымын!

☐ Жолыңыз болсын!

☐ Халің қалай, балам?

☒ Сәлем, Айбек!

☐ Сәлеметсіз бе, Ольга!

☐ Жұмысыңыз қалай?

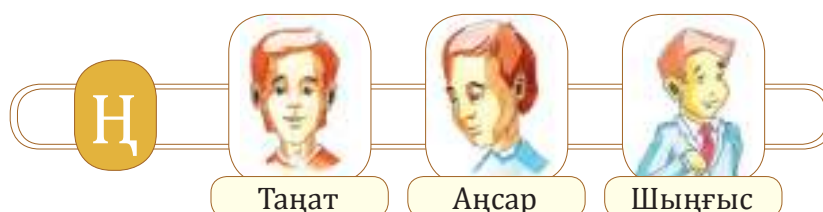
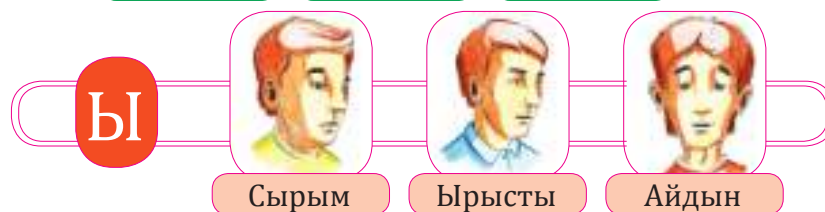
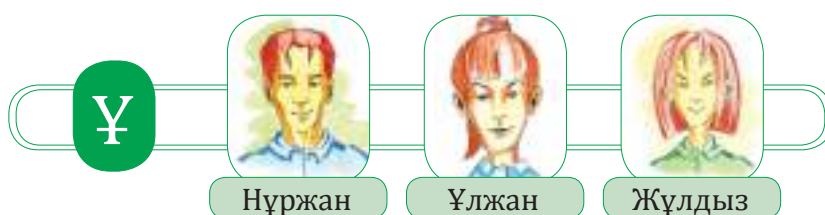
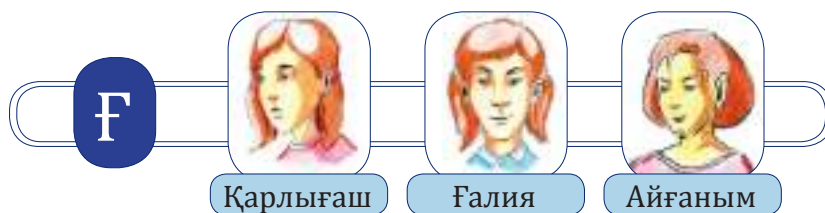
☐ Танысқаныма қуаныштымын!

☐ Кездескенше, қыздар!

3. Оқыңыз.

Прочитайте.

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Сан есім Имя числительное	219-бет
Қанша? Неше?	219 стр.

Есте сақтаңыз!
Запомните!

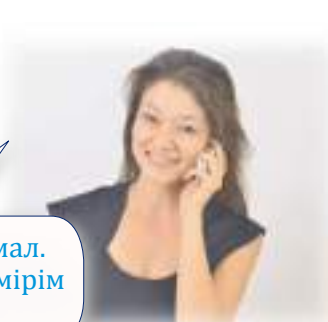
Менің нөмірім	Сіздің нөміріңіз
Сенің нөмірің	Оның нөмірі

2. Телефон нөмірін жазыңыз.

Напишите номера телефона.

Менің атым – Сырым.
Менің телефон нөмірім
2-22-35-30

Менің атым – Самал.
Менің телефон нөмірім
2-72-40-55

Менің атым – Дана.
Менің телефон нөмірім
2-46-21-15

Менің атым – Дәулет.
Менің телефон нөмірім
2-80-63-16

Сырым - - - - -
Самал - - - - -
Дана - - - - -
Дәулет - - - - -

3. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

Сізде үй телефоны бар ма?

Иә, _____

Нөміріңіз қандай?

_____ - _____ - _____

4. Оқыңыз. Санмен жазыңыз.

Прочитайте. Напишите цифры.

жүз он бір: _____ жүз қырық сегіз: _____ жүз жетпіс бес: _____
 жүз жиырма төрт: _____ жүз елу жеті: _____ жүз сексен екі: _____
 жүз отыз алты: _____ жүз алпыс тоғыз: _____ жүз тоқсан төрт: _____

5. Жаттығыңыз.

Практикуйтесь.

Мені _____ ялы телефон н _____ мірім – 87026805507

8

702

680

55

07

сегіз

жеті ж з екі

алты ж з сексен

елу бес

н л жеті

6. Үш адамнан нөмірін сұраңыз. Сөзбен жазыңыз.

Спросите у трех слушателей номер телефона. Напишите словами.

Сізді _____ ялы телефон н _____ мірі _____ із _____ андай?

Есте сақтаңыз!

Запомните!

Өрт сөндіру
қызметі**101**

Полиция

102**103**

Жедел жәрдем

Газ қызметі

104Құтқару
қызметі**112**

7. Жауап беріңіз.

Ответьте.

1. Өрт сөндіру қызметінің нөмірі неше?
2. Полицияның нөмірі неше?
3. Жедел жәрдем қызметінің нөмірі неше?
4. Газ қызметінің нөмірі неше?
5. Құтқару қызметінің нөмірі неше?

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Суретке сәйкес сөйлемді жазыңыз.

Напишите предложения, соответствующие картинкам.

Сәлем! Таныс болайық. / Менің атым – Нұржан. / Кіруге бола ма?

Сәлем! Таныс болайы .

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Керек сөзді жазыңыз

Прослушайте и впишите нужные слова.

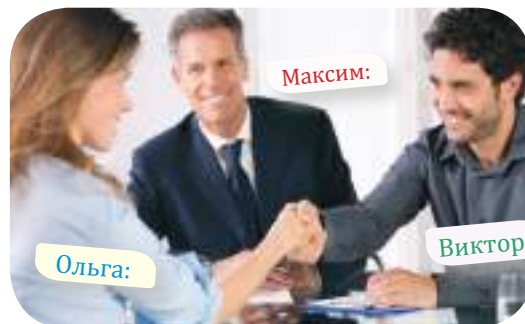

№5

жаман емес, атым, қалай, қойыңыздар, Танысқаным

- Максим: – Сәлеметсіз бе, Ольга!
 Ольга: – Сәлеметсіз бе, Максим!
 Максим: – Халіңіз _____?
 Ольга: – _____. Өзіңіздің ше?
 Максим: – Жақсы. Танысып _____.
 Виктор: – Сәлеметсіз бе! Менің атым – Виктор.
 Ольга: – Менің _____ – Ольга.
 _____ қуаныштымын.
 Виктор: – Мен де қуаныштымын.

2. Тыңдаңыз. Диалогте жоқ сөздерді табыңыз.

Прослушайте. Найдите слова, которых не было в диалоге.

№6

СӨЙЛЕСІМ

1. Топтық жұмыс. Амандасыңыздар, танысыңыздар, қоштасыңыздар.

Работа в группе. Приветствуйте, знакомьтесь, прощайтесь друг с другом.

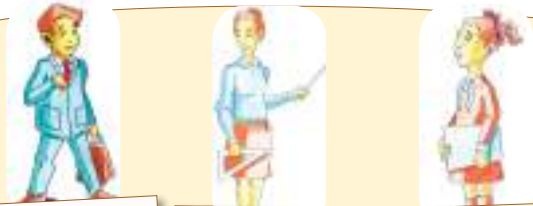
а.

Батырхан Сәуле Ержан

Ержан: Сәлеметсіз бе!
Сәуле: Сәлеметсіз бе!
Ержан: Танысып ойы ыз.
Батырхан: Мені атым – Батырхан.
Сәуле: Сәлеметсіз бе, Батырхан!
Ержан: Сау болы ыз!
Сәуле: Сау болы ыз, Ержан!

ә.

Таңат Ғалия апай Еркежан

б.

Ырысбек Нұржан Асқар

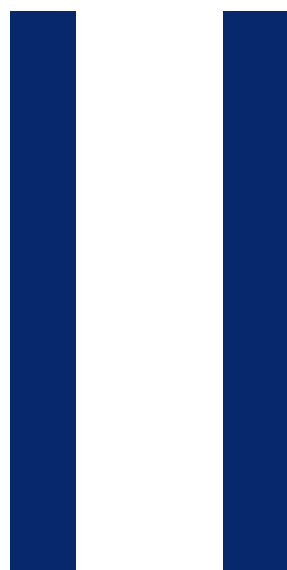
ЖАЗЫЛЫМ

1. Амандасу, танысу, қоштасу үлгілерін пайдаланып, диалог құраңыз.

Составьте диалог, используя образцы приветствия, знакомства и прощания.

Blank space for writing the dialog.

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

ОТБАСЫ

Бұл – менің отбасым. Менің отбасым үлкен.

Грамматика:

- Тәуелдік жалғау.

ЕКІНШІ САБАҚ

ЖАСЫ НЕШЕДЕ?

- Менің анам 60 жаста, ал сіздің анаңыз неше жаста?
- Менің анам 65 жаста.

Грамматика:

- Тәуелдік жалғау.
-

1 - САБАҚ

ОТБАСЫ

1. Дыбыстарды қайталаңыз.

Повторите звуки.

Ә

І

Һ

2. 242-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 242.

3. Топтық жұмыс. 1 минут ішінде отбасы мүшелерін жазыңыз.

Работа в группе. За 1 минуту напишите о членах семьи.

ОТБАСЫ МҮШЕЛЕРІ

1. Ama
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

4. Сурет пен сөзді сәйкестендіріңіз.

Соедините рисунки с соответствующим словом.

☐

ұл

☐
☐

аға

☐
☐

ана

☐
☐

әке

☐
☐

қыз

☐
☐

отбасы

☐
☐

ата

☐
☐

әже

☐

☐

5. Тыңдаңыз. Жазыңыз.

Прослушайте. Напишите.

№7

_____ әже _____ ана _____
 _____ іні _____ сіңлі _____ ұл

1. Жауап беріңіз.

Ответьте.

1. Отбасыңызда неше адам бар?
2. Сіздің ағаңыз бар ма?
3. Сіздің ініңіз бар ма?
4. Сіздің әпкеңіз бар ма?
5. Сіздің қарындасыңыз бар ма?
6. Сізге үлкен отбасы ұнай ма немесе шағын отбасы ұнай ма? Неге?

2. Оқыңыз.

Прочитайте.

Арман: Саша, танысып қой. Бұл – менің отбасым. Мынау – менің әкем. Оның аты – Өмірбек. Бұл – менің анам. Оның аты – Үміт. Бұл – менің әпкем. Оның аты – Ғалия.

Саша: Менің атым – Саша. Танысқаныма қуаныштымын.

Өмірбек: Саша, сабағың қалай?

Саша: Жақсы, рақмет! Сіздің жұмысыңыз қалай?

Өмірбек: Жаман емес.

Ғалия: Саша, сенің отбасыңда кімдер бар?

Саша: Менің анам, әкем, атам бар, бірақ әжем жоқ. Екі інім және бір қарындасым бар.

Ғалия: Қарындасыңның аты кім?

Саша: Оның аты – Катя.

Үміт: Саша, шай ал.

Саша: Рақмет, шайыңыз өте дәмді екен!

Үміт: Рақмет, балам!

3. Сөйлемдер құраңыз.

Составьте предложение.

жұмысыңыз – бар
анам атам
жоқ қой аты
танысып Менің
әкем
қарындасыңның қалай?

кім?

Жұмысыңыз қалай?

Саша

әжем

бірақ

Сіздің

4. Арман мен Сашаның отбасы мүшелерін белгілеңіз.

Отметьте членов семьи Армана и Саша.

Кім бар, кім жоқ?

	Бар	Жоқ
Атасы	☐	☒
Әпкесі	☐	☐
Қарындасы	☐	☐
Інісі	☐	☐

	Бар	Жоқ
Анасы	☐	☐
Қарындасым	☐	☐
Әжесі	☐	☐
Атасы	☐	☐

5. Екеуара жұмыс.

Работа в паре.

*Бір-біріңізге сұрақ қойыңыз. Жауап толық болу керек.
Задайте друг другу вопросы. Ответ должен быть полным.*

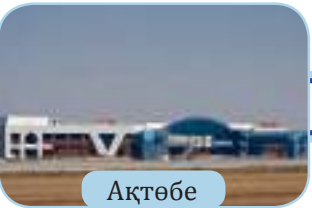
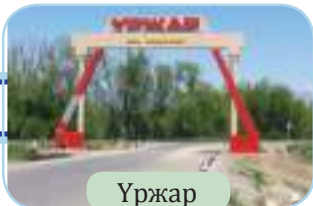
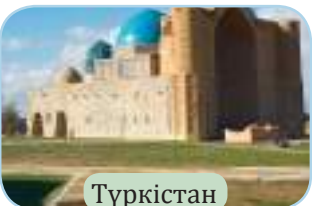
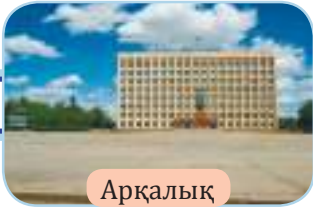
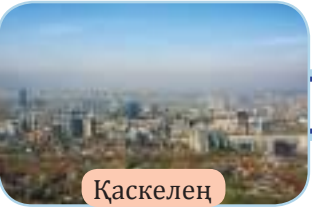
1. Арманның отбасы үлкен бе?
2. Арманның анасы бар ма?
3. Арманның інісі бар ма?
4. Арманның әпкесі бар ма?
5. Сашаның қарындасы бар ма?
6. Сашаның бір інісі бар ма?
7. Сашаның атасы бар ма?
8. Сашаның ағасы бар ма?

Үлгі: *Иә, Арманның анасы бар.*

6. Оқыңыз.

Прочитайте.

Ө	 Өскемен	 Көкшетау	 Ақтөбе
Ү	 Үржар	 Түркістан	 Күршім
Қ	 Арқалық	 Ақсай	 Қаскелең
О	 Орал	 Қостанай	 Қызылорда

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Тәуелдік жалғау
Притяжательная форма

220-бет

Бұл – менің әжем.
Оның аты – Жамал.

220 стр.

2. Сөз тіркестерін құраңыз.

Составьте словосочетания.

Менің балам.

менің / оның

балам, ағасы, әкем, атам, інісі, қарындасы, әжем, әпкесі, ұлым, қызым, баласы, отбасым, ағам, сіңлісі.

3. Алмастырыңыз.

Замените слова.

менің → оның

1. Бұл – менің қарындасым.

Бұл – оның қарындасы.

2. Бұл – менің сіңлім.

3. Бұл – менің әпкем.

4. Менің атым – Бексұлтан.

5. Бұл – менің інім.

6. Менің отбасым бар.

7. Менің атым – Жомарт.

4. Сөйлем құраңыз.

Составьте предложения.

1. Ажар/менің/ана	<u>Ажар – менің анам.</u>
2. әже/Ұлпан/менің	_____
3. Қайырбек/оның/ата	_____
4. Әсел/қарындас/менің	_____
5. Әсел/ат/оның	_____
6. Асхат/менің/ат	_____
7. сіңлі/оның/Динара	_____
8. Қайрат/іні/оның	_____
9. Асан/ұл/менің	_____
10. Жанар/әпке/оның	_____

5. Сөйлем құраңыз.

Составьте предложения.

менің / оның

			
1	2	3	4
Атам, Асқар Исаұлы	әжесі, Үміт	інісі, Асан	ағам, Қанат
			
5	6	7	8
Әпкем, Әлима	Ұлжан, қарындасы	Әсел, сіңлісі	Өмірбек, әкем

1. Бұл – менің атам. Оның аты – Асқар Исаұлы.

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

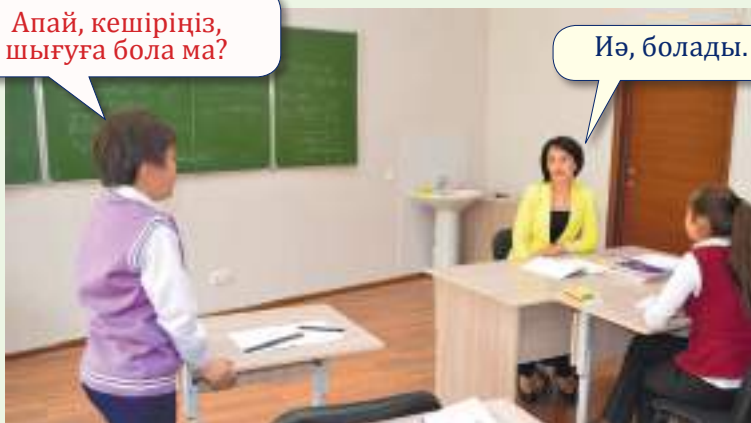
1. Оқыңыз.

Прочитайте.

а.

Апай, кешіріңіз,
шығуға бола ма?

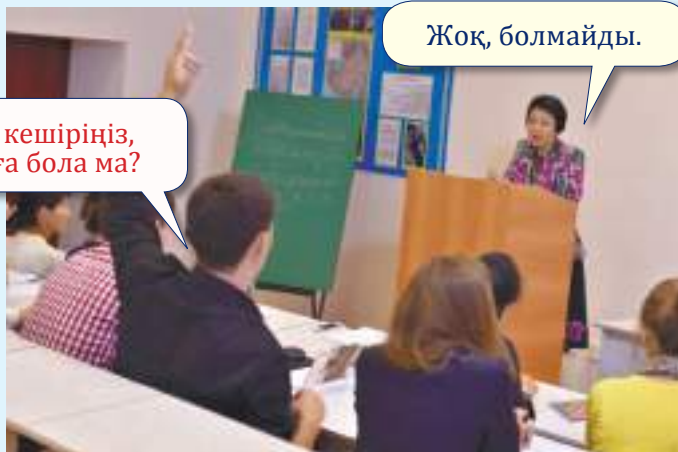
Иә, болады.

ә.

Апай, кешіріңіз,
шығуға бола ма?

Жоқ, болмайды.

2. Сөздерді сәйкестендіріңіз.

Соедините слова.

Сау ☐

Кіруге ☐

Шығуға ☐

Сәлеметсіз ☐

Жоқ, ☐

Иә, ☐

Күте ☐

☐ бола ма?

☐ болмайды.

☐ тұрыңыз.

☐ болады.

☒ болыңыз.

☐ бола ма?

☐ бе?

ТЫҢДАЛЫМ

1. Сандарды тыңдаңыз және жазыңыз.

Прослушайте цифры и запишите их.

№8

Жиырма,

2. Тыңдаңыз. Қай сурет сәйкес келеді?

Прослушайте.Какая картинка подходит?

№9

3. Қайта тыңдаңыз. Айтылмаған тіркестерді табыңыз.

Прослушайте еще раз и найдите несоответствующие фразы.

☐ Бұл менің – ағам.

☐ Алло, Катя.

☐ Оның аты – Лида.

☐ Мынау ма?

☐ Қайсы бала?

☐ Халің қалай?

☐ Көруге бола ма?

☐ Бұл – оның күйеуі.

☐ Оның аты - Александр.

☐ Оның аты – Саша.

☐ Бұл кім?

☐ Қалайсың?

☐ Танысып қой!

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс. Диалог құраңыз. Берілген құрылымдарды пайдаланыңыз.

Сіз досыңыздың үйіне қонаққа келдіңіз. Досыңыз өз отбасын таныстырып жатыр. Әр отбасы мүшесі өз атын айтуы тиіс.

Работа в паре. Составьте диалог. Вы пришли в гости к своему другу. Он знакомит вас с членами своей семьи. Каждый из них должен сказать свое имя.

Сәлеметсің бе! / Сәлеметсіз бе!
Танысып қой. / Танысып қойыңыз.
Бұл – менің
Оның аты –
Менің атым –

2. Төмендегі адамдар туралы ақпарат беріңіз.

Расскажите про этих людей, используя информации

Үлгі: *Марат - «Оның ағасы бар. Оның аты – Айдар»*

Қыз, күйеу, екі ұл,
әпке, іні, әке, ана

Аға, іні, ата, әже,
ана, әке, әпке

Екі ұл, бір қыз,
жұбай, ана, әке, әже,
2 іні, бір қарындас

Екі ұл, 2 аға, бір іні,
ата, әже, ана, әке

Қазақ есімдері	
Ер адамдар	Әйел адамдар
Қайрат, Самат, Дархан, Ғалымжан, Қуандық, Арман, Медет, Нұрдан, Дулат, Мадияр, Мейрамбек, Данат, Шыңғыс, Талғат.	Бақыт, Назгүл, Ғалия, Раушан, Жанар, Сәуле, Айжан, Алмагүл, Динара, Айнаш, Гүлжан, Кәмшат, Әлия, Құндыз

ЖАЗЫЛЫМ

1. Суреттегі отбасы туралы шағын мәтін жазыңыз.

Напишите небольшой текст о семье, используя рисунок.

2 - САБАҚ

ЖАСЫ НЕШЕДЕ?

1. Дыбыстарды қайталаңыз.

Повторите звуки.

Ә	І	Һ
әпке	іні	жиһаз
ән	ірімшік	Ғайһар
әдемі	іс	шаһар

2. 242-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 242.

3. Сөздерді табыңыз.

Найдите слова.

С	Е	К	С	Е	Н	1. отбасы 2. үлкен 3. тату 4. кіші 5. шағын 6. жас 7. сексен 8. тоқсан 9. неше 10. алпыс
Ш	А	Ғ	Ы	Н	Ұ	
Т	Қ	Ж	А	С	Ү	
Ө	Ғ	Б	А	Є	Ы	
Қ	А	Ү	Һ	Н	Ө	
С	Л	Л	Л	Е	Ң	
А	П	К	І	Ш	І	
Н	Ы	Е	І	Е	Ғ	
Ұ	С	Н	Ә	І	Ң	
Т	А	Т	У	Ү	Ұ	

4. Толықтырып жазыңыз.

Дополните предложения.

Бұл кім?

			
Бұл – менің <u>інім</u> .	Бұл – менің _____.	Бұл – оның _____.	Бұл – оның _____.

5. Олар неше жаста? Айтыңыз, сұраңыз.

Сколько им лет? Расскажите и спросите.

Үлгі: – *Менің анам 60 жаста, ал сіздің анаңыз неше жаста?*
 – *Менің анам 65 жаста.*

Менің анам жаста,
 Менің әкем жаста,
 Менің ағам жаста,
 Менің інім жаста,
 Менің әпкем жаста,
 Менің қарындасым жаста,
 Менің әйелім жаста,
 Менің жолдасым жаста,

сіздің анаңыз неше жаста?
 сіздің әкеңіз неше жаста?
 сіздің ағаңыз неше жаста?
 сіздің ініңіз неше жаста?
 сіздің әпкеңіз неше жаста?
 сіздің қарындасыңыз неше жаста?
 сіздің жұбайыңыз неше жаста?
 сіздің күйеуіңіз неше жаста?

6. Сөздерді тыңдаңыз және қайталаңыз.
Слушайте слова и повторяйте.

№10

ОҚЫЛЫМ

1. Сіз қалай ойлайсыз?

Как вы думаете?

Үлгі: Менің ойымша, Мараттың екі баласы бар. Оның үлкен баласы 5 жаста, кіші баласы 3 жаста.

Менің ойымша, Сәкеннің.....

Менің ойымша, Бүркіттің.....

Менің ойымша, Нұрланның.....

Керек сөздер:

ана, әке, әже, ата, іні, қарындас, әпке, жұбай, ұл, қыз, аға, ағайын, бауыр, ... жаста.

2. Оқыңыз.

Прочитайте.

- Сәлеметсіз бе, Бүркіт!
- Сәлеметсіз бе!
- Қош келдіңіз!
- Рақмет!
- Жұмысыңыз, отбасыңыз қалай?
- Рақмет, бәрі жақсы.
- Отбасыңыз туралы айтып берсеңіз.
- Менің отбасым шағын. Менің анам, әкем және екі ағам, бір әпкем бар. Менің жұбайым бар. Оның аты – Аиша. Ол – әдемі және ақылды әйел. Менің екі балам бар. Олар сүйкімді және сондай тәтті.
- Рақмет! Келесі сұрақ

<http://alashainasy.kz>

Нұрлан Әлімжан – әртіс, әнші, жүргізуші. Отбасы үлкен. Анасы, әкесі, жұбайы және екі ұлы, бір қызы бар. Үлкен ұлы – романтик, кіші ұлы – реалист, қызы – ерке.

www.asia-inform.kz

Сәкен Майғазиев – әнші, продюсер. Отбасы үлкен. Он ағайынды. Бір ұлы және екі қызы бар. Жұбайы – Динара, ұлы Әділет – 18 жаста, қызы Райана – 3 жаста, Мәриям – 1 жаста.

www.kk.wikipedia.org

3. Белгілеңіз.

Отметьте.

Ақпарат	Дұрыс	Дұрыс емес
Бүркіттің отбасы үлкен.		✓
Сәкеннің отбасы шағын.		
Бүркіттің екі баласы бар.		
Нұрланның екі ұлы бар.		
Бүркіттің екі ағасы бар.		
Сәкен тоғыз ағайынды.		
Нұрланның үлкен ұлы – романтик.		
Бүркіттің жұбайы – Аиша.		
Бүркіттің бір әпкесі, екі ағасы бар.		
Нұрланның кіші ұлы – реалист.		
Сәкеннің үлкен ұлы – 18 жаста.		
Сәкеннің кіші қызы – 1 жаста.		
Нұрланның әкесі, анасы бар.		

4. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

Үлгі:

– Бүркіттің анасы бар ма?

– Иә, оның анасы бар.

– Бүркіттің атасы бар ма?

– Жоқ, оның атасы жоқ.

1. Нұрланның үш баласы бар ма?
2. Бүркіттің жұбайы бар ма?
3. Бүркіттің екі ағасы бар ма?
4. Нұрланның екі ұлы бар ма?
5. Сәкеннің екі қызы бар ма?

6. Бүркіттің әпкесі бар ма?
7. Нұрланның атасы бар ма?
8. Сәкеннің бір ұлы бар ма?
9. Бүркіттің бір ұлы бар ма?
10. Сәкеннің жұбайы бар ма?

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

- Кешіріңіз, аялдама қай жерде?
- Аялдама көшенің арғы бетінде.

- Айтыңызшы, бұл Кенесары аялдамасы ма?
- Иә.
- Рақмет!

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Тәуелдік жалғау
Притяжательное окончание

220-бет

Бұл – сенің телефоның.
Сіздің атыңыз кім?

220 стр.

2. Қажетті сөзді қойыңыз.

Вставьте нужные слова.

1. менің <u>ағам</u>	қарындасың інісі менің оның ағам күйеуіңіз	7. сенің _____	аты-жөні жолдасың менің атыңыз ноутбугі сіздің
2. сенің _____		8. сіздің _____	
3. _____ әпкем		9. _____ сіңліңіз	
4. сіздің _____		10. оның _____	
5. _____ әйелі		11. _____ телефоным	
6. оның _____		12. оның _____	

3. Алмастырыңыз.

Замените слова.

менің —→ сенің

1. Бұл – менің әріптесім.

Бұл – сенің әріптесің.

2. Менің атым – Нұрбол.

3. Бұл – менің күйеуім.

4. Бұл – менің отбасым.

5. Бұл – менің балам.

6. Менің отбасым үлкен.

4. Алмастырыңыз.

Замените слова.

сенің —→ сіздің

1. Бұл – сенің ұлың.

Бұл – сіздің ұлыңыз.

2. Бұл – сенің қызың.

3. Сенің атың кім?

4. Бұл – сенің отбасың.

5. Бұл – сенің анаң.

6. Сенің атың – Назгүл.

5. Қажетті сөзді қойыңыз.

Вставьте нужные слова.

жұбайы, 30

күйеуі, 40

ата, 80

аға, 35

1. Бұл – сіздің жұбайыңыз. Ол 30 жаста.

2. Бұл кісі – менің _____. Ол _____ жаста.

3. Бұл кісі – сіздің _____. Ол _____ жаста.

4. Бұл кісі – сенің _____. Ол _____ жаста.

6. Сандарды сөзбен жазыңыз.

Напишите цифры словами.

68	<u>алтыс сегіз</u>	96	
77		12	
89		24	
45		37	
59		41	

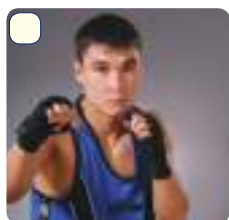
ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Әңгіме кім туралы болды?

Прослушайте. О ком была речь?

№11

Серік Сәпиев,
33 жастаГеннадий Головкин,
34 жастаАлексей
Полторанин,
29 жастаЖақсылық
Үшкемпіров,
65 жаста

2. Қайта тыңдаңыз. Кестені толтырыңыз.

Прослушайте повторно. Заполните таблицу.

№11

Аты-жөні:

Жасы:

Анасы, әкесі:

Жұбайы, аты:

Ұлы, аты:

Бауырлары:

3. Тыңдаңыз. Андрейдің отбасы туралы айтыңыз.

Слушайте и расскажите про семью Андрея.

№12

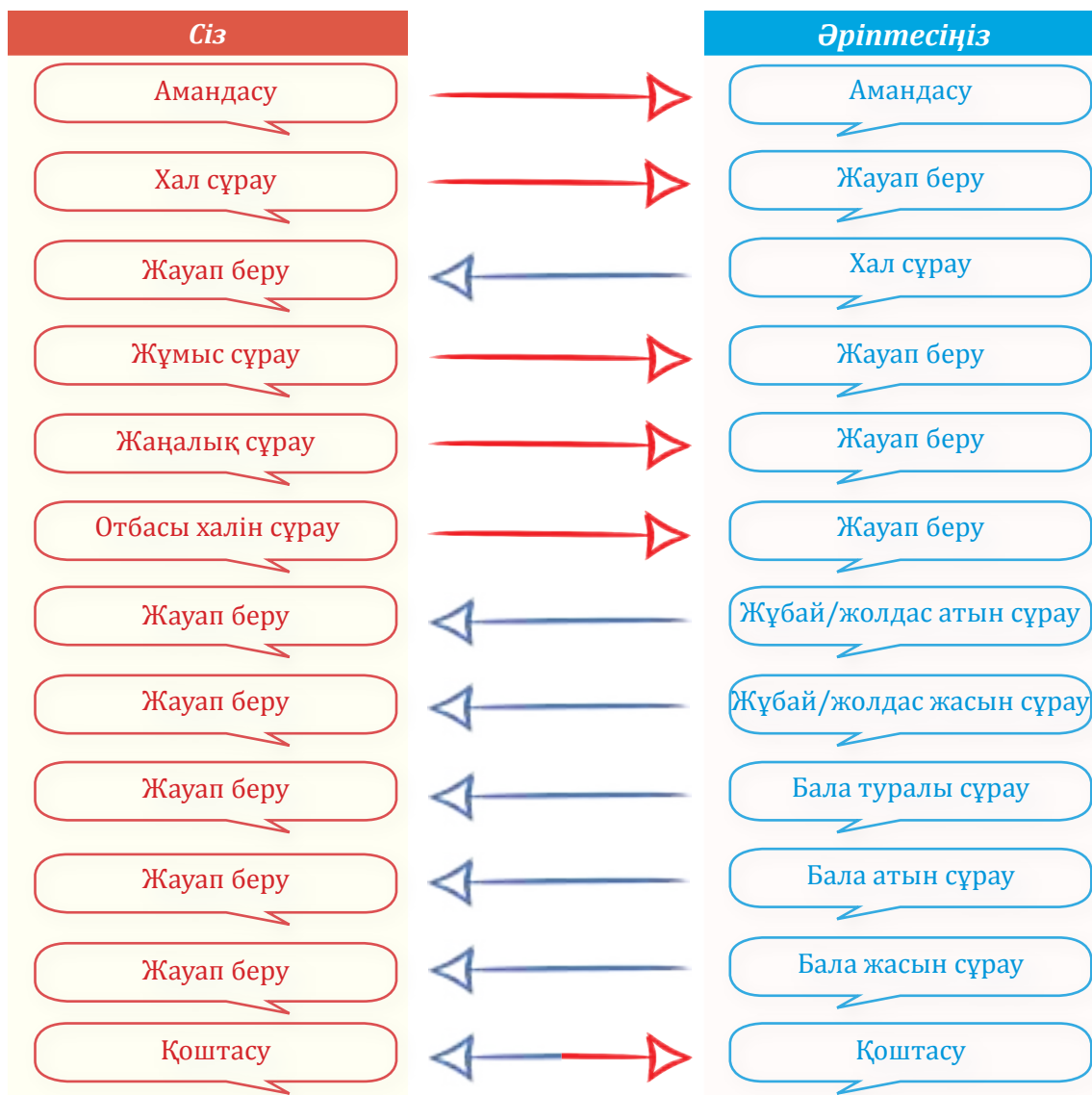
СӨЙЛЕСІМ

1. Досыңыздың отбасы туралы айтып беріңіз.

Расскажите о семье вашего друга.

2. Сызбаның мазмұны арқылы диалог құрыңыз.

Используя схему составьте диалог.

ЖАЗЫЛЫМ

1. Отбасыңыз туралы шағын мәтін жазыңыз.

Напишите небольшой текст о своей семье.

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

СІЗ ҚАЙДА ТҰРАСЫЗ?

Мен Алматы қаласында тұрамын.

Грамматика:

- Жатыс септік

ЕКІНШІ САБАҚ

КЕШІРІҢІЗ, НЕШІНШІ ҮЙДЕ ТҰРАСЫЗ?

Отыз бесінші үйде тұрамын.

Грамматика:

- Сұраулық шылаулар

1 - САБАҚ

СІЗ ҚАЙДА ТҰРАСЫЗ?

1. Дыбыстарды қайталаңыз.

Повторите звуки.

Ы	Ұ	Ң
ыдыс	ұя	ертең
қыс	құс	қоңыр
мысық	құрт	жаңбыр

2. 242-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 242.

3. Сөз бөліктерін дұрыс сәйкестендіріңіз.

Соедините правильно части слов.

А	Танысу	Отбасы	Мекенжай

Қажет сөздер:

таныс болыңыздар	47 пәтер -	жолдас	тұрамын	сәлем
Төле би ауданында	қуаныштымын	менің атым	тату	шағын
Абылайхан даңғылында	жұбай	ағайынды	Сәлеметсіз бе!	Абай көшесінде

Ә	Кім?	Қайда?	Қанша? Неше?

Қажет сөздер

ауылда	аялдамада	қыз	Астанада	көшеде
қырық үш	Ақтау қаласында	сексен жеті	қарындас	сіңлі
ұл	он төрт	жиырма	әпке	отыз

Есте сақтаңыз!

Запомните!

МЕН	СЕН	СІЗ	ОЛ
тұрамын	тұрасың	тұрасыз	тұрады

4. Ойын тапсырма.

Игровое задание.

Шарты:

1. Үш топқа бөлініңіздер.
2. Бір топта үш адам болу керек.
3. Барлық сөздерді қолдану керек.

Ереже:

1. 1-топтың бірінші ойыншысы бастайды.
2. 2 және 3-топ ойыншылары жалғастырады.
3. Қате айтқан ойыншы ойыннан шығады.

Нәтиже:

1. Қай топта көп ойыншы қалады, сол топ жеңеді.

Іске сәт!!!**Условия:**

1. Разделитесь на три группы.
2. В группе должен быть по три человека.
3. Использовать все слова.

Правила:

1. Начинает первый игрок первой команды.
2. Игроки 2 и 3-й группы продолжают.
3. Если игрок ошибается или использует не правильное слово, то игрок выбывает из игры.

Результат:

1. Победит та группа, где остается больше игроков.

Удачи!!!**Үлгі:/Пример:**

Бірінші ойыншы (1-топ)	Бірінші ойыншы (2-топ)	Бірінші ойыншы (3-топ)
Менің	атым	Қайрат

Керек сөздер:

атым—	Қандай	үлкен	Менің	қалай?	жасың
Менің	Сенің	Сіздің	жұмысыңыз	жақсы.	отбасым
кім?	бар?	жаңалық	жұмысым	нешеде?	ұлым
Сенің	нешеде?	жасым	Менің	Оның	бар.
Оның	35-те.	жасы	25-те.	Мен	Мен
Менің	жасы	шағын.	Менің	тұрамын.	Бұл –
Сен	Алматыда	қайда	тұрасың?	тұрады.	менің
Наурызбай	тұрамын.	ауылда	әпкем.	Ол	Қайрат
көшесінде					

5. Сандарды сөзбен жазыңыз.

Напишите цифры словами.

200 – екі жүз

800 – _____

900 – _____

450 – _____

670 – _____

590 – _____

ОҚЫЛЫМ

Есте сақтаңыз!
Запомните!

Мен	Сен	Сіз	Ол
инженер			
болып жұмыс істеймін	болып жұмыс істейсің	болып жұмыс істейсіз	болып жұмыс істейді

1. Сәйкестендіріңіз.

Соедините.

Менің		қаласында
Оның		тұрамын
жасым		фирмада
Алматы		аты
Әуезов көшесінде		аты-жөнім
жекеменшік		болып жұмыс істеймін
инженер		отыз бесте
Менің ата-анам		Атырауда тұрады
Үлкен		ағам
мемлекеттік		университетінде оқиды
Назарбаев		сыныпта оқиды
бірінші		мекемеде

2. Топтық жұмыс. Сіздер қалай ойлайсыздар?

Работа в группе. Как вы думаете?

Асқар Өмірбекұлы	Біздің ойымызша, Асқар Өмірбекұлы Астанада тұрады. Ол отыз бес жаста. Ол мұғалім болып жұмыс істейді.
жұбайы	Біздің ойымызша, оның жұбайы ...
ағасы	Біздің ойымызша, оның ағасы ...
інісі	Біздің ойымызша, оның інісі ...
қарындасы	Біздің ойымызша, оның қарындасы ...
ата-анасы	Біздің ойымызша, оның ата-анасы ...
ұлы	Біздің ойымызша, оның ұлы ...
қызы	Біздің ойымызша, оның қызы ...

Қажет сөздер: емхана, дәрігер, университет, мұғалім, студент, мектеп, оқушы, маман, мемлекеттік мекеме, Астана, Алматы, Шымкент, отыз, отыз бес, жиырма, алпыс, алпыс бес, он, жеті.

3. Оқыңыз.

Прочитайте.

“

Менің аты-жөнім – Асқар Өмірбекұлы. Жасым отыз бесте. Мен Алматы қаласында, Әуезов көшесінде тұрамын. Мен жекеменшік фирмада инженер болып жұмыс істеймін.

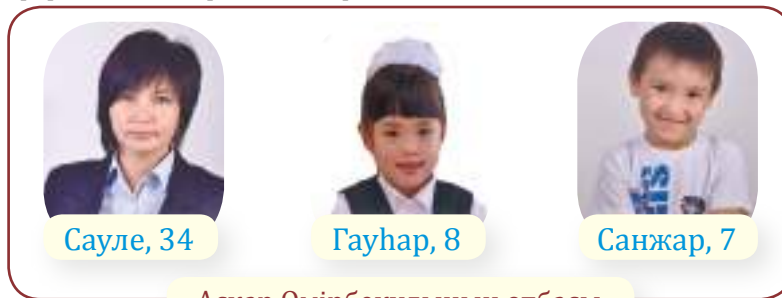
Менің отбасым – шағын. Менің жұбайым отыз төрт жаста. Оның аты – Сәуле. Ол жекеменшік емханада дәрігер болып жұмыс істейді. Бір ұлым, бір қызым бар. Ұлым жеті жаста. Оның аты – Санжар. Ол бірінші сыныпта оқиды. Қызым сегіз жаста. Оның аты – Гауһар. Ол мектепте екінші сыныпта оқиды.

Менің ата-анам Атырауда тұрады. Олар – зейнеткер. Екі ағам және бір қарындасым бар. Үлкен ағам Алматыда тұрады, ал кіші ағам Астана қаласында тұрады. Үлкен бауырым қырық екі жаста. Оның аты – Самат. Ол мемлекеттік мекемеде маман болып жұмыс істейді. Ал кіші ағам отыз сегіз жаста. Оның есімі – Қайрат. Ол Атырау қаласында тұрады. Ол жекеменшік фирмада жұмыс істейді. Ал қарындасым – студент. Оның аты – Самал. Ол Астана қаласында Назарбаев университетінде оқиды.

”

4. Сурет бойынша ақпаратты толықтырыңыз.

Дополните информацию, опираясь на картинки.

1. Оның әйелі бар. Оның аты Сәуле. Ол отыз төрт жаста.
2. Оның _____ бар. Оның _____ Гауһар. Ол _____ жаста.
3. Оның _____ бар. Оның _____ Санжар. Ол _____ жаста.

5. Кестені толтырыңыз.

Заполните таблицу.

Кім?	Кімім?	Неше?	Қайда?	Не істейді?
<u>Мен</u>	<u>ағам</u>	<u>отыз бес</u>	<u>Алматыда</u>	<u>жұмыс істейді</u>
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

6. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

1. Асқар неше жаста?
2. Асқар қайда тұрады?
3. Ол қайда жұмыс істейді?
4. Сәуле неше жаста?
5. Сәуле қайда жұмыс істейді?
6. Санжар неше жаста?
7. Ол не істейді?
8. Самал қайда оқиды?
9. Атырауда кімдер тұрады?
10. Самат қайда, кім болып жұмыс істейді?
11. Қайрат қайда тұрады және қайда жұмыс істейді?

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Төрлетіңіз!

Рақмет.

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Жатыс септік

Местный падеж

221-бет

Мен Астанада тұрамын.

Мен Астана қаласында тұрамын.

221 стр.

2. Қажетті жалғауды жалғаңыз.

Присоедините соответствующие окончания.

-да/-де, -та/-те

-нда/-нде

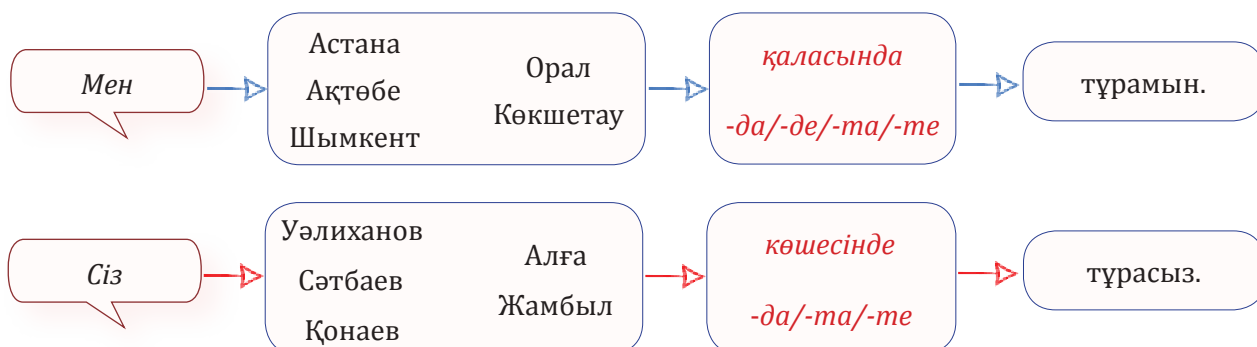
1. Алматы қаласында, Алматы да ;	5. Орал қаласы, Орал ;
2. Ақжол ауылы, Ақжол ;	6. Берлин қаласы, Берлин ;
3. Семей қаласы, Семей ;	7. Наурыз көшесі, Наурыз ;
4. Абай, Абай даңғылы ;	8. Балқаш қаласы, Балқаш .

3. -да/-нда/-нде жалғауымен 5 сөйлем құраңыз.

Составьте 5 предложений с окончаниями -да/-нда/-нде.

Мен Астана қаласында тұрамын.

Мен Астанада тұрамын.

4. Тиісті жалғауды жалғаңыз.

Присоедините нужные окончания.

1. Менің отбасы ____ үлкен.	6. Менің аты-жөн ____ Айгүл Сәкенқызы
2. Бұл сенің әке ____ бе?	Болатбаева.
3. Сіздің ат ____ кім?	7. Менің ата ____ жетпіс жаста.
4. Оның аты-жөн ____ Асқар Үсенұлы	8. Сіздің ұл ____ кім?
Шаяхметов.	9. Сенің қыз ____ қайда тұрады?
5. Сенің жолдас ____ қайда?	10. Оның сіңлі ____ бар.

5. Сұраққа жауап беріңіз.

Ответьте на вопрос.

*Қайрат Атырауда тұрады.**Қайрат Атырау қаласында тұрады.*

6. Қажетті сөздерді қойыңыз.

Поставьте нужные слова.

1. Менің <u>аты-жөнім</u> – Мұрат Темірханұлы.	аты-жөнім
2. Сенің _____ кім?	ауылда
3. Сіз Павлодар _____ тұрасыз ба?	атың
4. Оның _____ неше жаста?	қаласында
5. Мен жиырма жеті _____ .	баласы
6. Бұл кісі _____ ?	кім
7. Мен _____ тұрамын.	жастамын

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Керек сөзді жазыңыз.

Прослушайте. Впишите нужные слова.

№13

Менің аты-жөнім – Қалыбеков Азамат Жалғасұлы. Жасым отыз бесте. Астана қаласы, Республика _____ тұрамын. Республика даңғылы Алматы _____. Отбасым шағын. Жұбайым отыз төрт жаста. Оның аты – Алмагүл. Ол _____ медбике болып жұмыс істейді. Үш балам бар. Үлкен ұлым Сәкен он жеті жаста. Ол жекеменшік _____ оқиды. Кіші ұлым Мәди _____ оқиды. Ол он жаста. Қызым Әйгерім он екі жаста. Ол музыка _____ оқиды.

Ата-анам _____ тұрады. Әкем мемлекеттік мекемеде жұмыс істейді. Ал анам _____ мұғалім болып жұмыс істейді. Екі інім, бір қарындасым бар. Үлкен інім Атырау _____, ал кіші інім ауылда тұрады. Кіші інім _____ мұғалім болып жұмыс істейді. Оның әйелі және екі баласы бар.

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс. Сұрақтар бойынша диалог құрыңыз.

Работа в паре. Составьте диалог по вопросам.

Сіздің ата-анаңыз қай қалада тұрады?

Сіз қай ауданда тұрасыз?

Сіз қай көшеде тұрасыз?

2. Арман туралы ақпарат беріңіз.

Расскажите про Армана.

Үлгі: *Оның ағасы Көкшетау қаласында тұрады.*

ЖАЗЫЛЫМ

1. Берілген ақпараттарды пайдаланып, мәтін жазыңыз.

Используя приведенную информацию, напишите текст.

Қарлығаш Маратқызы, 27 жаста,
Талдықорған қаласы

Әсет Сапарбекұлы, 40 жаста, Абай ауылы, әйелі Сәуле, 37 жаста, екі ұлы, 15 жаста, 18 жаста

Сергей Петрович Кузнецов, 53 жаста, Петропавл қаласы

Назерке Мейірбекқызы Қуаныш, 29 жаста, күйеуі Қанат, 31 жаста, Өтеген батыр ауылы

2 - САБАҚ

КЕШІРІҢІЗ, НЕШІНШІ ҮЙДЕ ТҰРАСЫЗ?

1. Дыбыстарды қайталаңыз.

Повторите звуки.

Ә

І

Ы

Ұ

Һ

Ң

2. 243-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 243.

3. Қажетті сөздерді жазыңыз.

Впишите нужные слова.

үй

электронды пошта

көше

ауыл

қала

пәтер

ұялы телефон

4. Сөздерді ажыратыңыз.

Разграничьте слова.

МЕКЕНЖАЙСІҢЛІНЕШІНШЫҚШАМАУДАНСІЗҚАЙҚАЙДА

мекенжай

ОҚЫЛЫМ

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

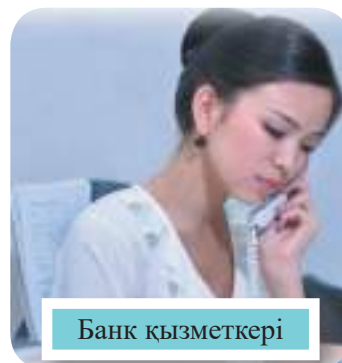

Динара

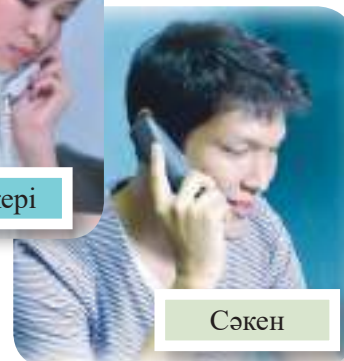
Оля

- Сәлеметсіз бе, Динара!
- Сәлеметсіз бе, Оля.
- Динара, сіз осында тұрасыз ба?
- Иә, мен Астанада тұрамын. Сіз ше?
- Мен де Астанада тұрамын.
- Қай көшеде?
- Сарыарқа көшесінде.
- Нешінші үйде?
- Отыз бесінші үйде тұрамын.
- Нешінші пәтерде?
- Елу сегізінші пәтерде.
- Міне, қызық! Мен де сол үйде тұрамын. Қырық жетінші пәтерде.
- Оля, ұялы телефон нөміріңіз қандай?
- 8 701 550 44 83.
- Менің ұялы телефон нөмірім – 8 702 936 22 09.

- Алло. Сәлеметсіз бе! Менің атым – Салтанат. Сізді тыңдап тұрмын.
- Сәлеметсіз бе! Менің пластикалық карточкам дайын ба?
- Кешіріңіз, сіздің аты-жөніңіз кім?
- Сәкен Дәулетұлы Досжанов.
- Мекенжайыңыз қандай?
- Пушкин көшесі, он бірінші үй, жиырма төртінші пәтер.
- Сіздің электронды поштаңыз қандай?
- saken@mail.ru.
- Сәкен Дәулетұлы, сіздің карточкаңыз дайын.
- Рақмет.

Банк қызметкері

Сәкен

2. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

1. Оля қай қалада тұрады?
2. Динара қай қалада тұрады?
3. Олар қай көшеде тұрады?
4. Нешінші үйде?
5. Оля нешінші пәтерде тұрады?
6. Динара ше?
7. Оляның нөмірі қандай?

3. Қажетті жалғауларды жалғаңыз.

Присоедините соответствующие окончания.

1. Менің аты-жөн_____ – Сәкен Дәулетұлы Досжанов.
2. Мен Пушкин көшесі, он бірінші үй, жиырма төртінші пәтер_____ тұрамын.
3. Менің электронды пошта_____ бар

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Кешіріңіз, дәріхана
қай жерде?

Тура жүріңіз..

Қабанбай батыр
даңғылында.

«Министрлік» деп
аталады.

Кешіріңіз, Қаржы
министрлігі қайда?

Аялдама қалай
аталады?

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Реттік сан есім

Порядковые числительные

Мен бірінші үйде тұрамын.
Ол алтыншы пәтерде тұрады.

221-бет

221 стр.

2. Сандарды сөзбен жазыңыз.

Напишите цифры словами.

	Есептік сан есім	Реттік сан есім
7	<u>жеті</u>	<u>жетінші</u>
10	<u> </u>	<u> </u>
20	<u> </u>	<u> </u>
30	<u> </u>	<u> </u>
50	<u> </u>	<u> </u>
70	<u> </u>	<u> </u>
100	<u> </u>	<u> </u>

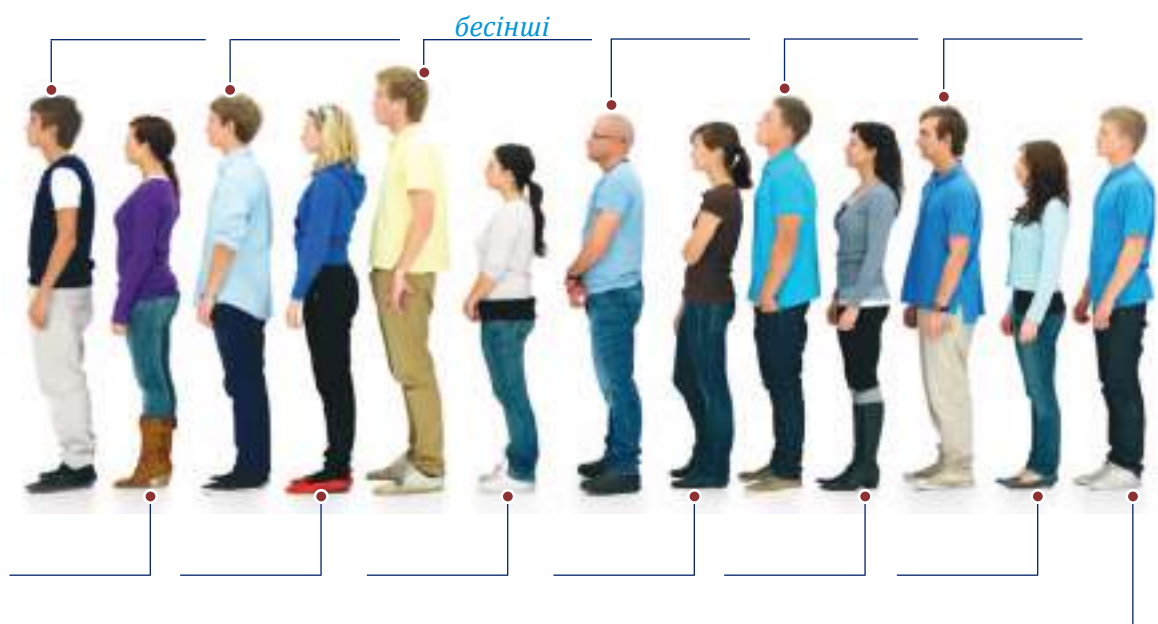
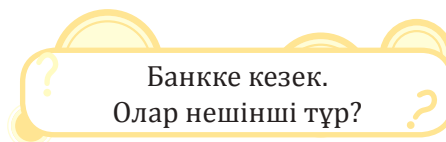
3. Сандарды сөзбен жазыңыз.

Напишите цифры словами.

Нешінші?		Неше?	
49-пәтер	<u>қырық тоғызыншы пәтер</u>	49 пәтер	<u>қырық тоғыз пәтер</u>
107-автобус	<u> </u>	107 автобус	<u> </u>
8-бала	<u> </u>	8 бала	<u> </u>
11-сынып	<u> </u>	11 сынып	<u> </u>
16-ықшамаудан	<u> </u>	16 ықшамаудан	<u> </u>
25-қабат	<u> </u>	25 қабат	<u> </u>

4. Сұраққа жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

5. Ережемен танысыңыз.

Познакомьтесь с правилом.

Сұраулық шылаулар

Вопросительные частицы

134-бет

Сіз жиырма бірінші үйде тұрасыз **ба**?
 Сенің отбасың үлкен **бе**? Сенің **ше**?

134 стр.

6. Сұраулы сөйлемге айналдырыңыз.

Преобразуйте в вопросительные предложения.

1. Сенің атың – Қайрат.
2. Бұл кісі – сенің әжең.
3. Сіздің атыңыз – Сәуле.
4. Сіз «Самал» ықшамауданында тұрасыз.
5. Оның аты-жөні – Сұлтан Мейірбекұлы Ерік.
6. Оның мекенжайы: Талдықорған қаласы, 20-үй, 62-пәтер.

*Сенің атың Қайрат па?***7. Сөйлем құраңыз.**

Составьте предложения.

1. Сіз/тұрасыз/58-үйде/ба? *Сіз 58-үйде тұрасыз ба?*
2. ба?/ауылда/Сен/тұрасың _____
3. Сіздің/ма?/аты-жөніңіз /Мағжан Айдарұлы _____
4. төрт/ма?/жаста/Ол/отыз _____
5. тұрасың?/нешінші/Сен/пәтерде _____
6. мекенжайыңыз/қандай?/Сіздің _____
7. поштаң/ма?/электронды/Сенің/m.aidaruly@mail.ru _____

8. Ше сұраулық шылауымен сөйлемді толықтырыңыз.Дополните предложения, используя вопросительную частицу *ше*.**1-диалог**

- Сен Алматыда тұрасың ба?
- Иә, Алматыда тұрамын.
- Сен _____?
- Ал мен Арқалықта тұрамын.

2-диалог

- Сен неше жастасың?
- Мен он бес жастамын.
- Айдос _____?
- Ол он төрт жаста.

3-диалог

- Сенің отбасың шағын ба?
- Жоқ, менің отбасым үлкен.
- Сенің _____?
- Ал менің отбасым шағын.

4-диалог

- Жәнібек, сенің білімің қандай?
- Жоғары.
- Әсет, сенің _____?
- Орта арнаулы білімім бар.

ТЫҢДАЛЫМ

1. Диалогтерді тыңдаңыз және реттік сан есімдерді жазыңыз.

Прослушайте диалоги и напишите порядковые числительные.

№14

1-диалог

қырық екінші

6-диалог

2-диалог

7-диалог

3-диалог

8-диалог

4-диалог

9-диалог

5-диалог

10-диалог

2. Тыңдаңыз, сұрақтарға жауап беріңіз.

Прослушайте, ответьте на вопросы.

№15

1. Оның аты-жөні Марат Қайырбекұлы Серғазиев пе? _____
2. Ол жиырма жаста ма? _____
3. Ол қай қалада тұрады? _____
4. Оның мекенжайы қандай? _____
5. Оның отбасы бар ма? _____
6. Әйелі неше жаста? _____
7. Баласы ше? _____

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс. 1-кестеге өзіңіз туралы жазыңыз. Көршіңізге сұрақтар қойып, екінші кестені толтырыңыз.

Работа в паре. В 1-ой таблице напишите о себе. Заполните 2-ю таблицу, задавая вопросы своему соседу.

1

Менің аты-жөнім: _____

Жасым: _____

Мекенжайым: _____

Ұялы телефоным: _____

Электронды поштам: _____

ЖАЗЫЛЫМ

1. Берілген мәліметтерді пайдаланып, мәтін жазыңыз.

Напишите текст, используя данную информацию.

Есте сақтаңыз!
Запомните!

«Ол» және «Оның»

Аты-жөні: Сырым Сатыбалдыұлы
 Жасы: 26
 Мекенжайы: Алматы қаласы, Медеу ауданы,
 Құрманғазы көшесі, 12-үй, 21-пәтер
 Жұмысы: Мемлекеттік мекеме, маман
 Отбасы: Шағын
 Жұбайы: Қарлығаш, 25 жас, мектеп, мұғалім
 Балалары: Азамат – 4 жас, мектеп, балабақша
 Ата-анасы: Батырбек – 64 жас, Бақыт – 60 жас, зей-
 неткер, Алматы қаласы,
 Бауырлары: Ернұр, 37 жас, Астана. Азамат, 40 жас,
 Алматы

IV

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

МАМАНДЫҚ

Мен тілшімін.

Грамматика:

- Жіктік жалғау

ЕКІНШІ САБАҚ

ҚАЙДА ЖҰМЫС ІСТЕЙСІЗ?

Зауытта инженер болып істеймін.

Грамматика:

- Жатыс септік

1 - САБАҚ

МАМАНДЫҚ

1. Дыбыстарды қайталаңыз. Қандай сөздерді білесіз? Мысал келтіріңіз.

Повторите звуки. Какие знаете слова? Приведите примеры.

Ә Ы І О Ө Ұ Ү Ң Һ

2. 243-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 243.

3. Сәйкестендіріңіз.

Соедините.

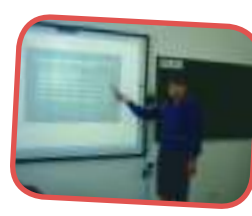
мектеп	☐	☐ ұшқыш
емхана	☐	☐ шаштаразшы
мұнай компаниясы	☐	☐ заңгер
автопарк, мемлекеттік мекеме	☐	☐ есепші
университет, институт, ғылыми орталық	☐	☐ аспаз
нотариус, сот, мемлекеттік мекеме	☐	☐ журналист
мемлекеттік мекеме, қаржы саласы	☐	☐ полиция
дүкен, базар	☐	☒ мұғалім
мейрамхана, асхана	☐	☐ дәрігер
аударма агенттігі, мемлекеттік мекеме	☐	☐ мұнайшы
шаштараз	☐	☐ жүргізуші, механик
әуежай	☐	☐ сатушы
полиция бөлімшесі	☐	☐ ғалым
журнал, газет, телеарна	☐	☐ аудармашы
қабылдау бөлімі	☐	☐ хатшы

4. Мамандық атауларын жазыңыз.

Напишите название профессий.

Ол — мұнайшы.

5. Екеуара жұмыс. Жаттығыңыз.

Работа в паре. Тренируйтесь.

Ол кім болып жұмыс істейді?

Ол болып жұмыс істейді

6. Ай аттарын мезгілге бөліп жазыңыз.

Напишите месяцы по сезонам.

Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр	Маусым	Шілде	Тамыз	Қыркүйек	Қазан	Қараша	Желтоқсан
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

7. Жаттығыңыз.

Тренируйтесь.

Қашан?

-да/де/та/те

Қыста
Көктем
Жаз
Күз

Қаңтар
Ақпан
Наурыз
Сәуір

Мамыр
Маусым
Шілде
Тамыз

Қыркүйек
Қазан
Қараша
Желтоқсан

Ескерту:
Жаз мезгілінде
Маусым айында

8. Көп нүкте орнына тиісті қосымшаны жазыңыз.

Вместо многоточий напишите соответствующие окончания.

Кімнің	Туған күні	Қашан
Менің	туған күнім	жаз____ маусым____
Сенің	туған күнің	күз____ қыркүйек____
Сіздің	туған күніңіз	қыс____ қаңтар____
Оның	туған күні	көктем____ наурыз____

8. Сауалнама. Сұраңыз. Айтып беріңіз.

Анкетирование. Спрашивайте. Расскажите.

*Марат, жаз, 15 маусым**Оның туған күні жазда, он бесінші маусымда.*

9. Сөздерді тыңдаңыз және қайталаңыз.

Прослушайте слова и повторите их.

№16

ОҚЫЛЫМ

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Сымбат

← [Phone icon] [Paperclip icon]

Сымбат
Сәлеметсіз бе!

Ержан
Сәлеметсіз бе! Танысайық. Менің аты-жөнім – Ержан. Мен мұнайшымын.

Сымбат
Ал мен дәрігермін, аты-жөнім – Сымбат Сапарқызы.

Сымбат
Семейде тұрамын. Сіз ше?

Ержан
Қай қалада тұрасыз?

Сымбат
Неше жастасыз?

Ержан
Мен Атырауда тұрамын.

Сымбат
Мен жиырма сегіздемін.

Ержан
Отыз жастамын. Сіз ше?

Сымбат
Ауруханада. Ал сіз ше?

Ержан
Қайда жұмыс істейсіз?

Сымбат
Жақсы, танысқанымға қуаныштымын!

Ержан
Мұнай компаниясында.

Ержан
Мен де қуаныштымын.

[Smiley icon] [Camera icon] [Microphone icon]

Ержан

2. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

1. Ержан Бекенұлы кім?	5. Сымбат Сапарқызы ше?
2. Сымбат Сапарқызы кім?	6. Ержан Бекенұлы кім болып жұмыс істейді?
3. Сымбат Сапарқызы неше жаста?	7. Сымбат Сапарқызы ше?
4. Сұлтан Бекенұлы қайда тұрады?	8. Мұнайшы қандай компанияда жұмыс істейді?
	9. Дәрігер ше?

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

1

- Сәлем, Нұргүл!
- Сәлем, Димаш!
- Хал қалай?
- Жақсы. Сенің халің қалай?
- Жақсы, рақмет.
- Сабағың бітті ме?
- Жоқ, әлі екі сабақ бар.

2

- Сәлеметсіз бе!
- Сәлеметсіз бе!
- Келіңіз, отырыңыз.
- Рақмет. Мен тілшімін.
- 7 арнада жұмыс істеймін.
- Сізге сұрағым бар.
- Әрине, айта беріңіз.

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Жіктік жалғау

Личное окончание

Мен дәрігер**мін**.
Мен заңгер емес**пін**.

224-бет

224 стр.

2. Дұрыс нұсқаны таңдаңыз.

Выберите правильный вариант.

Мен...

Сен...

Сіз...

Ол...

Мен мұғалім**мін**.
_____ аспазсың.
_____ сатушысыз.
_____ дәрігерсіз.
_____ есепші.

_____ есепші емессің.
_____ аспаз емес.
_____ тілші емессің.
_____ Асқар емеспін.
_____ мұнайшы емессіз.

3. Тиісті жалғауды жалғаңыз.

Присоедините нужные окончания.

1. Ол – Мансұр пін .	8. Мен Асылбек _____.
2. Ол – жүргізуші _____.	9. Мен Ораз _____.
3. Сіз мұғалім _____.	10. Мен мұнайшы _____.
4. Сен Батырхан _____.	11. Сен әке _____.
5. Мен Коля _____.	12. Сен тілші _____.
6. Сіз аспаз емес _____.	13. Мен Саша емес _____.
7. Мен заңгер _____.	14. Ол ғалым емес _____.

-пін

~~пін~~

-бын

-сіз

-мын

-сың

-сің

-мын

-сің

-пін

-сіз

-мін

~~пін~~

4. Сөздерді алмастырыңыз.

Замените слова.

мен → сен → сіз → ол

1. Мен есепшімін. _____
2. Мен Азаматпын. _____
3. Мен Талғатпын. _____
4. Мен мұнайшымын. _____
5. Мен тілшімін. _____
6. Мен аспаз емеспін. _____

5. Сұрақтарды жауаптармен сәйкестендіріңіз.

Соедините вопросы с соответствующими ответами.

Сенің атың кім?	Мен жиырма жастамын.
Сен кімсің?	Менің мамандығым – мұнайшы.
Ал сен кімсің?	Менің атым – Олжас.
Сенің мамандығың қандай?	Жоқ, мен дәрігермін.
Сен заңгерсің бе?	Ал мен Қайсармын.
Сен неше жастасың?	Мен Алуамын.

6. Суреттерді сипаттаңыз.

Опишите рисунки.

заңгер	дәрігер	аспаз	жүргізуші	тележүргізуші	студент
оқытушы	есепші	сатушы	іскер адам		

Мен дәрігер емеспін, мен заңгермін

Сен _____

Сіз _____

Ол _____

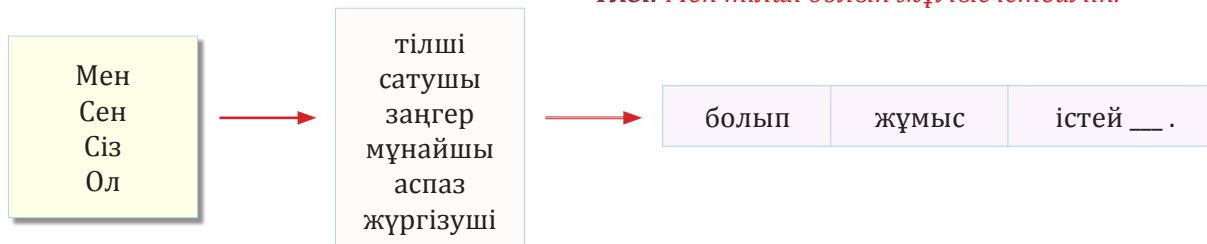
Сен _____

Ол _____

7. Сөйлем құраңыз.

Составьте предложения.

Үлгі: Мен тілші болып жұмыс істеймін.

8. Қажетті сөздерді қойыңыз.

Вставьте нужные слова.

1. Менің атым – Маржан.
2. Менің отбасым _____.
3. Сен кім болып _____ істейсің?
4. Ол _____ жаста.
5. Асқар, _____ қойыңыз.
6. Мен есепші _____ жұмыс істеймін.
7. Сен _____ бе?
8. _____ жұмыс істейсің?
9. _____ жұмыс істеймін.

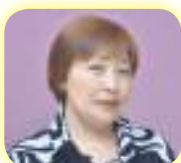
ТЫҢДАЛЫМ

2. Тыңдаңыз, дұрыс жауапты белгілеңіз.

Прослушайте, отметьте правильный ответ.

№17

Баян Сүлейменқызы

Әлия Асанқызы

Самат

Самат

Мақсат

Мақсат

Жұлдыз

Жұлдыз

2. Қайта тыңдаңыз. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Прослушайте еще раз. Ответьте на вопросы.

1. Әлия Асанқызы қайда тұрады?
2. Оның туған күні қашан?
3. Самат қайда және кім болып жұмыс істейді?
4. Мақсат қайда және кім болып жұмыс істейді?
5. Жекеменшік фирмада заңгер болып жұмыс істей ме?

3. Мәтінді тыңдаңыз және мазмұны бойынша толықтырыңыз.

Прослушайте текст и дополните его по содержанию.

№18

Менің _____ Серік Ерланұлы. Мен отыз екі _____.
Мен Есік _____, Қабанбай батыр _____ тұрамын. Мен газетте
тілші болып жұмыс _____. Менің _____ аты – Самал. Ол -
аудармашы. Ол жекеменшік фирмада жұмыс _____. Ұлым жеті жаста. _____
аты – Дәулет. Оның туған күні _____, 31 _____. Ол
бірінші сыныпта _____. Қызым Шолпан бес жаста. Оның _____ күні
қыста, 1 _____.

СӨЙЛЕСІМ

1. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

1. Қораптың ішінде бірнеше мамандық атауы жазылған қағаз жатыр.
В коробке лежит несколько карточек с названиями профессий.
2. Бір адам қағаздың бірін таңдап алады.
Один человек выбирает одну из этих карточек.
3. Басқалар сұрақ қою арқылы мамандық атауын табады.
Другие с помощью вопросов определяют его профессию.

- Сіз есепшісіз бе?
- Жоқ, есепші емеспін.
- Қайда жұмыс істейсіз?
- Офисте.
- Сіз заңгерсіз бе?
- Иә, заңгермін.

ЖАЗЫЛЫМ

1. Өзіңіз және отбасыңыз туралы ақпарат жазыңыз.

Напишите о себе и своей семье.

Мына ақпараттар болу керек.

Сіз	Отбасыңыз
Аты-жөн	Отбасы мүшелері
Туған мезгілі, айы, күні	Аты
Жас	Жасы
Мекенжайы: қала, аудан, көше, пәтер	Туған жылы, айы, күні
Жұмыс	Жұмыс
Мамандығы	Мамандығы
Телефон: үй телефоны, ұялы телефон	Мектеп, университет
Электронды пошта	Телефон

2 - САБАҚ

ҚАЙДА ЖҰМЫС ІСТЕЙСІЗ?

1. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

1. Топқа бөлініңіздер.
2. Топтан бір адам төмендегі бір әріпті айтады.
3. Қай топ бірінші болып мысал айтса (жазуға болады), сол топқа бір ұпай.
4. Қай топ көп мысал айтады (жазады), сол топ жеңеді.
5. Әріп сөздің кез келген буынында болады.

1. Разделитесь по группам.
2. Один человек с группы озвучить букву.
3. Другие группы должны привести пример. Можно писать и показать или устно. Один правильный ответ, 1 балл.
4. У кого много баллов, та группа победитель.
5. Буква может быть в любом слове.

Ә Ы І О Ө Ұ Ү Ң Һ

2. 244-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 244.

3. Топтық жұмыс. Сөздер мен суреттерді сәйкестендіріңіздер. Неге ол суретті таңдағаныңызды айтып беріңіз.

Работа в паре. Соедините картинки со словами. Объясните по какому признаку выбрали картинки.

☐	сот	☐
☐	мекеме	☐
☒	үйленген	☐
☐	аурухана	☐
☐	мейрамхана	☐
☐	жоғары білім	☐
☐	мектеп	☐
☐	еңбек өтілі	☐

4. Сәйкестендіріңіз.

Соедините слова.

іскер	☐	жағдайы	☐
еңбек	☐	күйеуің	☐
сенің	☐	адам	☒
мемлекеттік	☐	мамандығым	☐
орта	☐	өтілі	☐
отбасы	☐	мекеме	☐
менің	☐	білім	☐

5. Берілген сөздерді пайдаланып, толықтырып жазыңыз.

Дополните, используя приведенные слова.

үйленген бойдақ тұрмыста тұрмыста емес

Арман

Арман бойдақ

Сәуле

Асқар

Ақмарал

6. Сөздерді тыңдаңыз және қайталаңыз.

Прослушайте слова и повторите их.

№19

ОҚЫЛЫМ

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

1

- Сәлем, Болат!
- Сәлем, Айдос! Халің қалай?
- Халім жақсы. Ал сенің халің қалай?
- Жұмысың қалай?
- Рақмет. Мен қазір Ақтөбеде зауытта инженер болып жұмыс істеймін.
- Асқар аға қайда?
- Алматыда. Ол үйленген. Бір баласы бар. Ал мен әлі бойдақпын.
- Мен де.

2

- Бұл кадр бөлімі ме?
- Иә, кадр бөлімі. Кіріңіз.
- Менің аты-жөнім – Нұрлан Қайдарұлы. Мен жұмыс іздеп келдім.
- Түйіндемеңіз бар ма? Мамандығыңыз қандай?
- Түйіндемем жоқ, мен бағдарламашымын.
- Неше жастасыз?
- Мен отыз екі жастамын.
- Отбасы жағдайыңыз қандай?
- Үйленбегенмін.
- Біліміңіз қандай?
- Жоғары.
- Еңбек өтіліңіз бар ма?
- Иә, сегіз жыл. Фирмада бағдарламашы болып жұмыс істеймін.
- Қай фирмада?
- “Қанағат” фирмасында.

2. Бірінші диалог бойынша дұрыс жауапты белгілеңіз.

Отметьте правильные ответы по первому диалогу.

	Дұрыс	Дұрыс емес
1. Болат пен Айдос – жолдас.	✓	
2. Болат – инженер.		
3. Болат әкімдікте жұмыс істейді.		
4. Айдос бойдақ.		
5. Болат үйленген.		
6. Асқар аға Ақтөбеде тұрады.		
7. Айдостың бір баласы бар.		

3. Екінші диалог бойынша сұрақтарға жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы по второму диалогу.

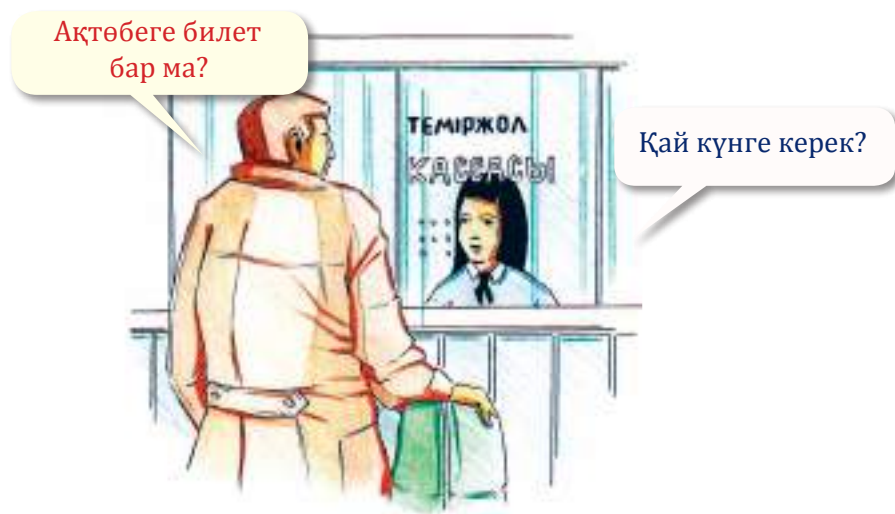
Нұрлан Қайдарұлы

1. Нұрлан Қайдарұлының мамандығы қандай? _____
2. Ол неше жаста? _____
3. Нұрлан Қайдарұлы үйленген бе? _____
4. Еңбек өтілі бар ма? _____
5. Ол кім болып жұмыс істейді? _____
6. Нұрлан Қайдарұлы қайда жұмыс істейді? _____

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

2. Сөйлемдерді реттеңіз.

Расставьте предложения по порядку.

- _____ – Жиырма бірінші тамызға билет бар ма?
- 1 _____ – Сәлеметсіз бе! Ақтөбеге екі билет беріңізші.
- _____ – Жиырмасыншы тамызға екі билет керек.
- _____ – Иә, бар.
- _____ – Жақсы! Жиырма бірінші тамызға беріңіз.
- _____ – Сәлеметсіз бе! Қай күнге керек?
- _____ – Кешіріңіз, жиырмасыншы тамызға билет жоқ.

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Жатыс септік

Местный падеж

224-бет

Мен мектепте жұмыс істеймін.
Мен «Асыл» компаниясында жұмыс істеймін.

224 стр.

2. Қажетті жалғауды жалғаңыз.

Присоедините нужные окончания.

-да/-де /-та/-те	-нда/-нде
1. емхана <u>да</u>	6. «Қуат» фирмасы ____
2. «Кеңес» институты ____	7. ұйым ____
3. мектеп ____	8. аурухана ____
4. «Заңгер» компаниясы ____	9. «Береке» дүкені ____
5. асхана ____	10. мемлекеттік мекеме ____

3. Берілген сөздерге -да/-де /-та /-те және -нда/-нде жалғауын жалғаңыз.

Присоедините окончания -да/-де /-та /-те и -нда/-нде к приведенным словам.

«Асыл» компаниясы	1. _____	мектеп
Ақжар ауылы	2. _____	фирма
Алматы қаласы	3. _____	жұмыс
емхана	4. _____	асхана
дүкен	5. _____	«Отырар» университеті
	6. _____	
	7. _____	
	8. _____	
	9. _____	
	10. _____	

4. Қажетті жалғауларды жалғаңыз.

Присоедините нужные окончания.

-да, -де, -та, -те, -нда, -нде

- Ол фирмада аудармашы болып жұмыс істейді.
- Менің ағам автопарк____ жүргізуші болып жұмыс істейді.
- Сіз «Ханшайым» мейрамханасы____ аспазсыз ба?
- Сен университет____ заңгер болып жұмыс істейсің бе?
- Мен «Хабар» газеті____ тілші болып жұмыс істеймін.
- Сіз емхана____ дәрігер емессіз бе?
- Мен Павлодар әкімдігі____ аудармашы болып жұмыс істеймін.

5. Қажетті жалғауды жалғап, сөйлем құраңыз.

Составьте предложения, присоединяя нужные окончания.

Мен мектепте жұмыс істеймін.

Мен	дүкен_____		
Сен	мектеп_____		
Сіз	емхана_____	-да	
Ол	университет_____	-де	
	әкімдік_____	-те	жұмыс істей_____.
	автопарк_____	-те	
	мейрамхана_____		

6. Үлгіге сәйкес алмастырыңыз.

Замените по образцу.

сатушы	аудармашы	дәрігер	аспаз	заңгер
--------	-----------	---------	-------	--------

1. Мен дүкенде жұмыс істеймін. Мен сатушымын.
2. Марат мемлекеттік мекемеде аудармашы болып жұмыс істейді. _____
3. Сіз ауруханада жұмыс істейсіз. _____
4. Сен асханада жұмыс істейсің бе? _____
5. Санжар мұнай компаниясында жұмыс істейді. _____

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Қайда? сұрағына жауап беретін сөздерді жазыңыз.

Прослушайте. Выпишите слова, отвечающие на вопрос куда?

№20

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

2. Дұрыс ақпаратты белгілеңіз.

Отметьте галочкой верную информацию.

№21

	Дұрыс	Дұрыс емес
1. Мен әкімдікте жұмыс істеймін.	☒	☐
2. Мен сатушымын.	☐	☐
3. Бойдақпын.	☐	☐
4. Мараттың еңбек өтілі – он жыл.	☐	☐
5. Әйелім отыз жаста.	☐	☐
6. Ол дәрігер болып жұмыс істейді.	☐	☐
7. Менің еңбек өтілім – бес жыл.	☐	☐

СӨЙЛЕСІМ

1. Топтық жұмыс.

Өзіңіз туралы жазыңыз. Содан кейін осындай 3 кестені дәптерге сызып, басқаларға сұрақ қойып, жауаптарын жазыңыз.

Работа в группе. Напишите о себе. После этого начертите в тетради такие 3 таблицы и заполните их, задавая вопросы другим.

Аты-жөні:	_____
Туған жылы, айы, күні:	_____
Отбасы жағдайы:	_____
Білімі:	_____
Мамандығы:	_____
Жұмыс орны:	_____
Еңбек өтілі:	_____
Мекенжайы:	_____

ЖАЗЫЛЫМ

1. Мәтін ақпараттарын пайдаланып, түйіндеме құраңыз.

Используя информацию из текста, составьте резюме.

Мен Айқын Нұрланұлы Қазыбекпін. Алматы қаласында тұрамын. Отыз бес жастамын. Отбасым бар, үйленгенмін. Екі ұлым бар. Орта арнаулы білімім бар. Мамандығым – аспаз. «Алтын таға» мейрамханасында жұмыс істеймін. Еңбек өтілім – он екі жыл.

Түйіндеме

Аты-жөні:	_____
Туған жылы, айы, күні:	_____
Мекенжайы:	_____
Білімі:	_____
Отбасы жағдайы:	_____
Мамандығы:	_____
Жұмыс орны:	_____
Еңбек өтілі:	_____
Қосымша мәлімет:	_____

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

ДҮКЕНДЕ

1 келі қант беріңізші.

Грамматика:

- Ауыспалы осы шақ

ЕКІНШІ САБАҚ

АЗЫҚ-ТҮЛІК

Алма үш жүз теңге тұрады.

Грамматика:

- Ілік септік

1 - САБАҚ

ДҮКЕНДЕ

1. Жаттығыңыз.

Тренеруйтесь.

Қ	<i>Қойдан қалып қойған қара қозыны Қайрат қораға қамап қойды.</i>
Ә	<i>Әкем Әсемге әдемі әткеншек әперді.</i>
О	<i>Омар ора алар. Омар ора алмаса. Орал ора алар.</i>
Һ	<i>Қаһарлы айдаһар Шаһарға келіп, қаһарланар.</i>
І	<i>Үш кіші ішік піштім, Бес кіші ішік піштім, Неше кіші ішік піштім?</i>
Ү	<i>Түрің түрленіп, түрлі оқы, Тілің күрмеліп, мүдірмей оқы.</i>
Ұ	<i>Тұз – мұздай, Мұз – тұздай.</i>

2. 244-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 244.

3. Азық-түлік атауларын жазыңыз.

Напишите наименование продуктов.

қаймақ

Есте сақтаңыз!
Запомните!

Отандық өнім	Шетелдік өнім
 	

4. Сөйлемді аяқтаңыз.

Закончите предложение.

Қайсысын аласыз?

арзан, сапалы, сапасыз, қымбат

Мен отандық өнімді аламын, себебі ол _____

Мен шетелдік өнімді алмаймын, себебі ол _____

5. Сөздерді тыңдаңыз. Қай сөздер айтылған жоқ? Жазыңыз.

Прослушайте. Какие слова не прозвучали? Напишите их.

№22

Азық-түлік, айран, отандық нан, алу, бару,
жоқ, себебі, ет, шетелдік, жұмыртқа, кәмпит,
қаймақ, өнім, қант, сүт, шұжық, ірімшік,
қымбат, шырын, сапалы, май, арзан, жеймін,
ішемін, неше тұрады?, сатып алу.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

ОҚЫЛЫМ

1. Сіз қалай ойлайсыз?

Как вы думаете?

Олеся мен Нағима дүкенде

Олеся не сатып алады?	Нағима не сатып алады?
1. <i>Менің ойымша, Олеся қаймақ сатып алады.</i>	1. _____
<i>Қаймақ отандық өнім әрі қымбат емес.</i>	2. _____
2. _____	3. _____
3. _____	_____

2. Рөлге бөліп оқыңыздар.

Прочитайте по ролям.

1

Нағима

Олеся

Нағима: Сәлеметсің бе, Олеся!**Олеся:** Сәлем, Нағима! Халің қалай?**Нағима:** Рақмет, жақсы! Өзің ше?**Олеся:** Жақсы.**Нағима:** Олеся, не аласың?**Олеся:** Мен ірімшік, қаймақ, жұмыртқа сатып аламын.**Нағима:** Нан аласың ба?**Олеся:** Жоқ, алмаймын. Сен не аласың?**Нағима:** Қант, шұжық, сүт, нан аламын.**Олеся:** Ааа, жақсы.**Нағима:** Олеся, бұл дүкенде күріш арзан екен.**Олеся:** Солай ма? Қанша теңге тұрады?**Нағима:** 1 келісі 150 теңге.**Олеся:** Иә, арзан екен. Базарда қымбат.**Нағима:** Иә, базарда көп азық-түлік қымбат.**Олеся:** Нағима, бұл дүкенде шетелдік өнім көп екен.**Нағима:** Иә, неге отандық өнім аз?! Түсінбеймін.

2

Сатып алушы: Сәлеметсіз бе!**Сатушы:** Сәлеметсіз бе!**Сатып алушы:** Кәмпит қанша теңге тұрады?**Сатушы:** 1 келісі сегіз жүз теңге.**Сатып алушы:** Неге қымбат?**Сатушы:** Себебі, бұл – шетелдік кәмпит.**Сатып алушы:** Жақсы. 1 келі беріңізші.**Сатушы:** Жақсы.**Сатып алушы:** Қаймақ бар ма?**Сатушы:** Қандай қаймақ аласыз? Отандық па әлде шетелдік пе?**Сатып алушы:** Әрине, отандық.**Сатушы:** Жақсы. Саудаңызға рақмет!

Сатушы

Сатып алушы:

Сатып алушы:

Сатушы

3. Сұраққа жауап жазыңыз.

Отвeтьте на вопрос.

Олар не сатып алады?

Үлгі: Нағима қант сатып алады, ал Олеся қант сатып алмайды.

Олеся

Нағима

4. Диалог негізінде жауап беріңіз.

Отвeтьте на вопрос.

Есте сақтаңыз! Мысал келтіріңіз.

Запомните и приведите примеры.

Не қымбат?
Неге?

Не арзан?
Неге?

Қайда қымбат?
Қайда арзан?

арзан	екен	Дүкенде қаймақ арзан екен.
қымбат		Базарда қаймақ қымбат екен.
отандық өнім		
шетелдік өнім		
сапалы		
сапасыз		
бар		
жоқ		
көп		
аз		
100 теңге тұрады		

5. Сұраққа жауап беріңіз.

Отвeтьте на вопросы.

1. Нағима мен Олеся қайда?
2. Олар қандай дүкенде?
3. Олар не сатып алады?
4. Не арзан және қымбат? Қайда?
5. Кәмпіт неге қымбат?
6. Дүкенде неге отандық өнім аз? Қалай ойлайсыз?

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Ауыспалы осы шақ Переходное настоящее время		225-бет
✓ Мен нан аламын. Сен мектепте жұмыс істейсің. Сіз сары май сатып аласыз. Ол не сатып алады?	✗ Мен қант алмаймын. Сен ауылда тұрмайсың ба? Сіз автопаркте жұмыс істемейсіз. Ол мұнайшы болып жұмыс істемейді.	225 стр.

2. Тиісті сөзді қойыңыз.

Вставьте нужные слова.

Мен	Сен	Сіз	Ол
-----	-----	-----	----

<u>Мен</u> тұрамын	_____ сатып аламын	_____ аламын	_____ жұмыс істеймін
_____ тұрасың	_____ сатып аласың	_____ аласың	_____ жұмыс істейсің
_____ тұрасыз	_____ сатып аласыз	_____ аласыз	_____ жұмыс істейсіз
_____ тұрады	_____ сатып алады	_____ алады	_____ жұмыс істейді

3. Сөйлемдерді үлгі бойынша жазыңыз.

Напишите предложения по образцу.

- Мен нан сатып аламын. Иә, мен нан сатып аламын.
- Мен сүт сатып алмаймын. _____
- Ол Алматы қаласында тұрады. _____
- Менің атым – Гауһар. _____
- Сіз іскер адамсыз. _____
- Сен ірімшік сатып аласың. _____
- Сіздің анаңыз есепші ме? _____
- Ол ауылда тұрмайды. _____
- Оның пәтері қалада. _____

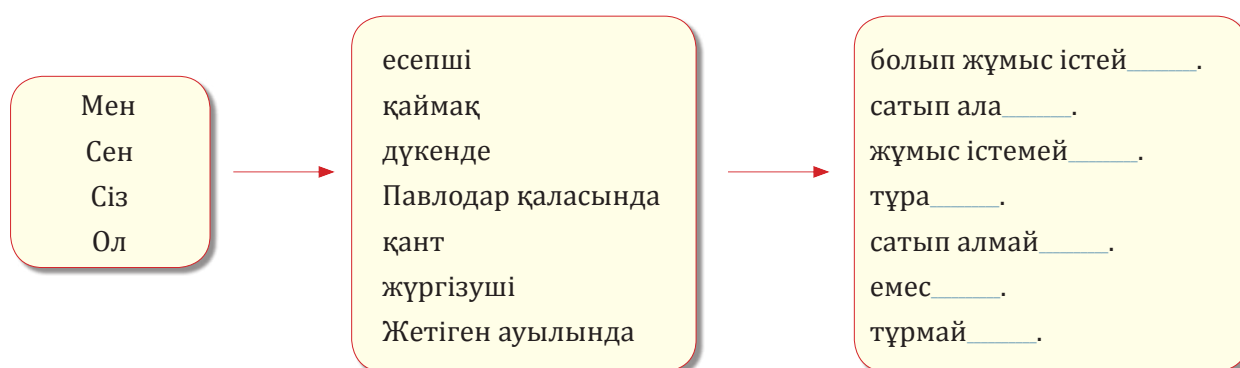
4. Сөйлемдерді үлгі бойынша жазыңыз.

Напишите предложения по образцу.

1. Мен Абай ауылында тұрамын. Жоқ, мен Абай ауылында тұрмаймын.
2. Мен шұжық сатып аламын. _____
3. Оның аты – Ботагөз. _____
4. Бұл кісі – менің атам. _____
5. Менің отбасым шағын. _____
6. Сен дәрігер болып жұмыс істейсің. _____
7. Ол қалада тұрмайды. _____

5. Қажетті жалғауларды жалғап, сөйлем құраңыз.

Составьте предложений, присоединяя нужные окончания.

Мен есепші болып жұмыс істеймін.

6. Берілген сөздермен сөйлем құраңыз.

Составьте предложения с помощью приведенных слов.

1. Мен/ал/сатып/айран Мен айран сатып аламын.
2. істе/Сен/жұмыс /дүкенде _____
3. Аққайнар/Динара/тұрма/ауылында _____
4. Әлия/бол/үйде _____
5. Әсел/ал/сатып/нан _____
6. Азамат/тұр/қалада _____

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Асың дәмді
болсын, Индира!

Рақмет,
Жасұлан!

1

Асыңыз дәмді
болсын!

Рақмет.

2

2. Берілген сөйлемдерді суретке сәйкес нөмірлеңіз.

Пронумеруйте высказывания по данным картинкам.

Сәлем!

Асыңыз дәмді
болсын!

Кіруге бола ма?

Шығуға бола ма?

1

2

3

4

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Дұрыс нұсқаны таңдаңыз.

Прослушайте. Выберите верный вариант.

№23

Айжанның халі қалай?

жақсы

жаман емес

өте жақсы

Айжан қайда?

дүкенде

жұмыста

үйде

Олар қайда барады?

жұмысқа

дүкенге

киноға

Үйден қашан шығады?

таңертең

түсте

кешке

2. Дұрыс жауапты белгілеңіз.

Отметьте галочкой верные ответы.

№24

Әсия не сатып алады?

Әсия

✓
сатып
алады

✓
сатып
алмайды

	сатып алады	сатып алмайды
Нан	☐	☐
Сүт	☐	☐
Айран	☐	☐
Қант	☐	☐
Май	☐	☐
Кәмпіт	☐	☐
Ірімшік	☐	☐

3. Диалогті толықтырыңыз.

Дополните диалог.

№25

№ 1	№ 2
– Дүкенде _____ бар ма?	– Сен _____ сатып аласың ба?
– Иә, _____.	– Жоқ, _____.

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс. Дүкенде сауда жасап жаттығыңыздар.

Работа в паре. Практикуйтесь, покупая продукты в магазине.

1. Сіз (					) аласыз.
2. Сіз (					) алмайсыз.

2. Жұптық жұмыс. Телефон арқылы досыңызбен сөйлесіңіз.

Работа в паре. Поговорите с другом по телефону.

Сәлем!	сүт	алмаймын
ірімшік	нан	аламын
Хал қалай?		

ЖАЗЫЛЫМ

1. Азық-түлік атауларын мағынасына қарай екі топқа топтастырыңыз.

Разделите наименование продуктов на две смысловые группы.

нан	сүт	жұмыртқа	кәмпіт	айран	шұжық	ірімшік	ет	шырын	су
-----	-----	----------	--------	-------	-------	---------	----	-------	----

жеймін

ішемін

2. Екеуара жұмыс. Сурет бойынша сатушы мен сатып алушы арасында диалог құраңыз.

Работа в паре. Составьте по рисунку диалог между продавцом и покупателем.

2 - САБАҚ

АЗЫҚ-ТҮЛІК

1. Дыбыстарды қайталаңыз.

Повторите звуки.

Ө	Төсек үстінде төрт бөрік, Төртеуі де көк бөрік.
Ү	Күн бе, түн бе? Түн бе, күн бе? Үкі үйінде?
Ұ	Құмар ұстаған құлын Мұрат ұстаған құлынға ұқсайды.

О	Қондық жаңа қонысқа, Қалың екен жоңышқа. Қоныстағы жоңышқа, Оралады қонышқа!
І	Інім інімнің ішігін ілмекке ілді.
Ә	Әсел Әсем бе, Әсем әсем бе, Әсем әсем бе, Әсел әсем бе? Әмір әбігер, неге әбігер?

2. Ойын тапсырма.

Игровое задание.

1. Екі топқа бөлініңіздер.	1. Разделитесь на две группы.
2. Әр топтан бір адам шығады.	2. С каждой группы выходит один человек.
3. Мұғалім бір жаңылтпашты бастап айтады.	3. Учитель начинает скороговорку.
4. Ойыншы жалғастыру керек.	4. Игрок должен продолжить.
5. Жақсы айтқан топ жеңеді.	5. Кто повторяет без ошибки, тот побеждает.

3. 245-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 245 .

4. Әр суреттің астына қажетті сөздерді жазыңыз.

Напишите под каждой картинкой соответствующее слово.

ащы

дәмді

қышқыл

піскен

піспеген

қызыл

жасыл

сары

сарғыш

қоңыр

қызыл

5. Артық сөзді сызып тастаңыз. Себебін түсіндіріңіз.

Вычеркните лишнее слова. Объясните причину.

1. Алма, алмұрт, өрік, айран.
2. Қызанақ, қияр, сүт, сәбіз.
3. Дәмді, қышқыл, ащы, қызанақ.
4. Ірімшік, айран, қаймақ, шырын.
5. Ащы, қышқыл, дәмді, қырыққабат.

6. Сөздерді тыңдаңыз және қайталаңыз.

Прослушайте слова и повторите их.

№26

ОҚЫЛЫМ**1. Оқыңыз. Сөйлемдерді ретімен орналастырыңыз.**

Прочитайте. Расположите предложения по порядку.

- ☐ – Сәлем, анашым! Мен базардамын.
- ☐ – 2 келі шие,
- ☐ – Жақсы, қай базарда?
- ☐ –1 келі алма, үш лимон.
- ☐ – Шиенің бағасы қаншадан екен?
- ☐ – Көк базарда.
- ☐ – Тағы не аламын?
- ☐ – Ооо, қымбат екен. Ақшаң жете ме?
- ☐ – Не аламын?
- ☐ – Өрік ал.
- ☐ – 1000 теңге.
- ☐ – Иә, жетеді.

2. Оқыңыз. Жауап беріңіз.

Прочитайте. Ответьте.

Бұл – Арман. Ол «Денсаулық» журналында тілші болып жұмыс істейді.

– Сәлеметсіз бе!

–

– Жұмысыңыз қалай?

–

– Өзіңіз туралы қысқаша айтып берсеңіз.

–

–

– «Дәмді» дүкенінде қандай азық-түліктер бар?

–

–

– Азық-түлік бағасы қандай?

–

–

– Дүкенде отандық өнім көп пе, шетелдік өнім көп пе?

–

– Қай күні жеңілдік болады және неше пайыз?

–

– Сұхбат бергеніңізге рақмет!

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Саудаңызға рақмет!

Келіп тұрыңыз!

Сізге де рақмет!

2. Жұптық жұмыс. Берілген суреттер бойынша диалог құрыңыз.

Работа в паре. Составьте диалоги по приведённым рисункам.

Азық-түлік дүкенінде

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Ілік септік

Родительный падеж

Алма**ның** дәмі жақсы.

Қыз**дың** аты кім?

225-бет

225 стр.

2. Тиісті жалғауды жалғаңыз.

Присоедините нужное окончание.

1. Алма**ның**, шие_____

2. ауыл____, қала_____

3. мұғалім____, бастық_____

4. әже____, ата_____

5. нан____, сүт_____

6. сәбіз____, жеміс_____

7. көкөніс____, пияз_____

8. көше____, пәтер_____

9. ірімшік____, қаймақ_____

10. есепші____, заңгер_____

3. Қажетті жалғауды жалғаңыз.

Присоедините нужные окончания.

1. Лимонның дәмі__
2. Үй__ нөмір__
3. Асқар__ пәтер__
4. Қант__ баға__
5. Сәбіз__ түс__
6. Көше__ атау__
7. Асылбек__ әйел__

4. Сұрақтарды жауаптармен сәйкестендіріңіз.

Соедините вопросы с соответствующими ответами.

Алманың түсі қандай?
 Сенің ұялы телефоның бар ма?
 Қандай көкөніс ащы?
 Сенің үйің қайда?
 Үйдің нөмірі қандай?
 Сен кім болып жұмыс істейсің?
 Қырыққабаттың келісі қанша тұрады?

Атырауда.
 Пияз.
 Иә, бар.
 Мен мұнайшымын.
 120 теңге.
 145-үй
 Қызыл.

5. Сандарды сөзбен жазыңыз.

Напишите цифры словами.

 320 теңге	<u>Алма үш жүз жиырма</u> <u>теңге тұрады.</u>	 170 теңге	
 500 теңге		 140 теңге	
 900 теңге		 850 теңге	
	 850 теңге		

ТЫҢДАЛЫМ

1. Диалогтерді тыңдаңыз. Жауабын жазыңыз.

Прослушайте диалоги. Впишите ответы.

№27

1.		<u>200 теңге тұрады.</u>	6.		_____
2.		_____	7.		_____
3.		_____	8.		_____
4.		_____	9.		_____
5.		_____	10.		_____

2. Диалогті тыңдаңыз, толықтырыңыз.

Прослушайте диалог, дополните его.

№28

- _____ алма бар ма?
- Иә, бар.
- Бір келісі қанша тұрады?
- _____
- Екі келі беріңізші.
- Мінеки! Келіп тұрыңыз.
- _____ Сау болыңыз!

3. Диалогті тыңдап, сұраққа жауап беріңіз.

Прослушайте диалог, ответьте на вопрос.

№29

Қуаныш не сатып алады?

- Қуаныш, сен не сатып аласың?
- Мен көкөніс сатып аламын.
- Қандай көкөніс аласың?
- _____
- _____

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс. Сіз сатушысыз, өз тауарыңызды мақтап, сатып алушыға сатыңыз.

Работа в паре. Представьте, что вы – продавец, продайте свой товар, рекламируя его покупателю.

ЖАЗЫЛЫМ

1. Ертең сіз қонақ шақырасыз. Берілген тізім бойынша не сатып алатыныңызды жазыңыз.

Представьте, что вы на завтра пригласите гостей. По приведённому списку напишите, что вы будете покупать.

ет – 3 келі
пияз – 1 келі
картоп – 2 келі
алма – 2 келі
сүт – 1 литр
шұжық – 1 келі
ірімшік – 500 грамм
қызанақ – 2 келі
қияр – 1 келі

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

БОС УАҚЫТ

Мен кітап оқимын.

Грамматика:

- Табыс септік

ЕКІНШІ САБАҚ

БОС УАҚЫТТА НЕМЕН АЙНАЛЫСАСЫЗ?

Бос уақытымда теледидар көремін.

Грамматика:

- Көмектес септік

1. Жаттығыңыз.

Тренируйтесь.

Ө

*Төсек үстінде төрт бөрік,
Төртеуі де көк бөрік.*

Ү

*Күн бе, түн бе?
Түн бе, күн бе?
Үкі үйінде?*

К

*Күз, Кез, Көз,
Тік, Төк, Тек,
Кір, Кер, Көр,
Кек, көк, Көл,
Кілең қысқа сөз,
Кім оқиды тез?*

Ұ

*Құмар ұстаған құлын
Мұрат ұстаған құлынға
ұқсайды.*

Қ

*Қондық жаңа қонысқа,
Қалың екен жоңышқа.
Қоныстағы жоңышқа,
Оралады қонышқа!*

Ғ

*Ғарышкер ұшты ғарышқа.
Ғарышқа ұшты ғарышкер.
Айтшы, ғарыш алыс па?*

2. Ойын тапсырма.

Игровое задание.

1. Екі топқа бөлініңіздер.
2. Әр топтан бір адам шығады.
3. Мұғалім бір жаңылтпашты бастап айтады.
4. Ойыншы жалғастыру керек.
5. Жақсы айтқан топ жеңеді.

1. Разделитесь на две группы.
2. С каждой группы выходит один человек.
3. Учитель начинает скороговорку.
4. Игрок должен продолжить.
5. Кто повторяет без ошибки, тот побеждает.

3. 245-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 245.

4. Әрекет атауларына сәйкес суретті нөмірлеңіз.

Пронумеруйте картинки в соответствии с действиями.

1. Билеу

2. Коньки тебу

3. Ән айту

4. Кітап оқу

5. Тауға шығу

6. Шаңғы тебу

7. Музыка тыңдау

8. Теледидар көру

9. Тамақ пісіру

10. Көлік жүргізу

11. Атқа міну

12. Гүл өсіру

Есте сақтаңыз!
Запомните!

ҚАШАН?

Дүйсенбі		Дүйсенбіде
Сейсенбі		Сейсенбіде
Сәрсенбі		Сәрсенбіде
Бейсенбі	Күні	Бейсенбіде
Жұма		Жұмада
Сенбі		Сенбіде
Жексенбі		Жексенбіде

5. Ақпаратты пайдаланыңыз. Үлгі бойынша Сәбит туралы айтыңыз.

Расскажите про Сабита по образцу, используя информацию.

Апта күндерін ретімен қолданыңыз.

Используйте дни недели по порядку.

Үлгі:

Ол жексенбіде саябақта серуендейді.

Ол жексенбі күні саябақта серуендейді.

Дүйсенбі, сурет салу

Сәрсенбі, кітап оқу

Жұма, ән тыңдау

Бейсенбі, ән айту

Сейсенбі, киноға бару

Сенбі, жүзу

Жексенбі, саябақта серуендеу

6. Өзіңіз туралы жазыңыз және айтыңыз.

Напишите и расскажите про себя.

Дүйсенбі,

Сейсенбі,

Сәрсенбі,

Жексенбі,

Бейсенбі,

Жұма,

Сенбі,

Мен

7. Екеуара жұмыс. Әріптесіңізден сұраңыз, топқа айтып беріңіз.

Работа в паре. Спросите другого слушателя и расскажите про него.

Сіз не істейсіз?

Дүйсенбі

Сейсенбі

Сәрсенбі

Бейсенбі

Жұма

Сенбі

Жексенбі

Ол дүйсенбі күні

VI БӨЛІМ

ОҚЫЛЫМ

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Асқар Өскемен қаласында тұрады. Ол 35 жаста. Ол Оқушылар сарайында жаттықтырушы болып жұмыс істейді. Ол спортты жақсы көреді. Мысалы, шаңғы тебуді, жүзуді, коньки тебуді және атқа мінуді ұнатады. Ол бос уақытында қыста шаңғы тебеді, жазда атқа мінеді. Оның отбасы да спортты жақсы көреді. Жұбайы жүгіруді, ұлы коньки тебуді, қызы билеуді ұнатады.

Дүйсенбі және сейсенбі күні – Оспановтар отбасы үшін спорт күні. Себебі сол күні Оспановтар отбасы жарысқа қатысады. Жарыс Семей қаласында өтеді. Жарысқа Асқар бассейн заттарын, ал жұбайы жақсы кроссовка, ұлы велосипед, қызы әдемі көйлек алып барады. Асқардың отбасына сәттілік тілейміз!

2. Мәтін мазмұны бойынша кестені толтырыңыз.

Заполните таблицу по тексту.

Кім?	_____
Қайда?	_____
Нені?	_____
Қашан?	_____
Не істейді?	_____

3. Асқар туралы өтінімді толтырыңыз.

Заполните заявку от имени Аскара.

Аты-жөніңіз:	_____			
Жасыңыз:	_____			
Қалаңыз:	_____			
Отбасы мүшелері:	_____			
Телефон нөміріңіз:	_____			
Отбасы мүшелері қандай секцияға қатысады?	_____	_____	_____	_____
Жазыңыз.	400 метрге жүгіру	100 метрге жүзу	Велоспорт	Гимнастика

4. Керек сөздерді қойыңыз. Оқыңыз.

Заполняйте нужными словами и прочитайте.

Үлкендер мен жасөспірімдер

Менің атым – Надя. Суретте менің досым – Олеся. Біз бір көшеде _____. Біздің үйіміз жақын. Біз бір мектепте _____. Ол 8-сыныпта, мен 9-сыныпта. Босуақытты бірге өткіземіз. Босуақытта саябақта серуендеуді және ән тыңдауды _____.

Олеся билеуді ұнатады және оның таланты бар. Ол болашақта биші болуды армандайды. Алайда, оның анасы биді ұнатпайды. Оның ойынша, билеу мамандық емес. Олесяға қалай көмектесемін? Не істеймін? Білмеймін.

5. Мәтінде не туралы айтылған жоқ?

О чем не было сказано в тексте?

☐ Екі дос туралы	☐ Ата-ана туралы	☐ Ата-ана мен бала туралы
☐ Арман туралы	☐ Білім туралы	

6. Екеуара жұмыс. Сұрақты талқылаңыздар.

Работа в паре. Обсудите вопрос.

Егер сіз Надя болсаңыз, Олесяға қалай көмектесер едіңіз?

7. Салыстырыңыз.

Сравните.

Үлгі: Асқар атқа мінуді ұнатады, мен ұнатпаймын.

шаңғы тебеді	жүгіру	коньки тебу	билеу	жүзу	шаңғы тебу	музыка тыңдау	саябақта серуендеу
--------------	--------	-------------	-------	------	------------	---------------	--------------------

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Табыс септік

Винительный падеж

228-бет

Мен Бәйтеректі көрдім.
Мен би билеуді ұнатамын.

228 стр.

2. Табыс септік жалғауын жалғаңыз.

Присоедините окончания винительного падежа.

1. кітапты, газет _____

2. би _____, ән _____

3. ән айту _____, кітап оқу _____

4. теледидар _____, компьютер _____

6. мамандық _____, киім _____

7. Абай _____, Сәкен _____

8. әжем _____, атаң _____

9. ауыл _____, Қазақстан _____

10. пәтер _____, үй _____

11. шаңғы _____, коньки _____

12. Түркістан _____, Балқаш _____

13. асхана _____, мейрамхана _____

14. қыс _____, күз _____

Есте сақтаңыз!
Запомните!

Бірақ

Алайда

3. Кестені пайдаланып, үлгі бойынша сөйлем құраңыз.

Составьте предложение, используя таблицу.

Үлгі: Арман кітап оқуды жақсы көреді, бірақ газет оқуды жақсы көрмейді.

№	Кітап оқу	Билеу	Тамақ пісіру	Атқа міну	Тауға шығу	Шаңғы тебу	Жүзу
Арман	+	-	-	+	+	-	+
Олеся	-	+	+	-	-	+	-
Қанат	+	-	+	+	-	+	+
Алексей	-	-	-	+	+	-	-

4. Дұрыс нұсқаны таңдаңыз.

Выберите правильный вариант.

1. Мен *сары алманы* / *сары алмаға* жақсы көремін.
2. Сен дүкенде жұмыс *істеу* / *істеуді* ұнатасың ба?
3. Менің досым шаңғы *тебуді* / *тебу* жақсы көреді.
4. Мен *жаңбырды* / *жаңбыр* ұнатамын.
5. Сіз *гүлдер* / *гүлдерді* жақсы көресіз бе?
6. Сен *жұмысыңды* / *жұмыста* ұнатасың ба?
7. Сіз *теледидар көрудің* / *теледидар көруді* жақсы көресіз бе?

5. Сөйлемдерді үлгі бойынша жазыңыз.

Напишите предложения по образцу.

1. Мен футболды ұнатамын. *Иә, мен футболды ұнатамын.*
2. Сен кітапты аласың. _____
3. Ол кино көреді. _____
4. Мен алманы ұнатамын. _____
5. Інім шахмат ойнауды ұнатады. _____
6. Сіз жемісті ұнатасыз. _____

6. Сөйлемдерді үлгі бойынша жазыңыз.

Напишите предложения по образцу.

1. Мен билеуді ұнатамын. *Жоқ, мен билеуді ұнатпаймын.*
2. Сен сүтті жақсы көресің. _____
3. Ол есепші болып жұмыс істейді. _____
4. Әжем ән айтуды ұнатады. _____
5. Сіз күндіз кітап оқуды жақсы көресіз. _____
6. Әкем газет оқуды ұнатады. _____

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...**1. Оқыңыз.**

Прочитайте.

	
Қайырлы таң!	Қайырлы күн!
	
Қайырлы кеш!	Қайырлы түн!

2. Топтық жұмыс. Берілген сөздерге сәйкес бір адам қимылдарды көрсетеді, екінші адам оны сөзбен айтады.

Работа в группе. Один человек с помощью мимики и движений показывает то, что обозначает слово, второй человек называет отгаданное слово.

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз, бос уақытын кім қалай өткізетінін жазыңыз.

Прослушайте и напишите, кто и как проводит свободное время.

№30

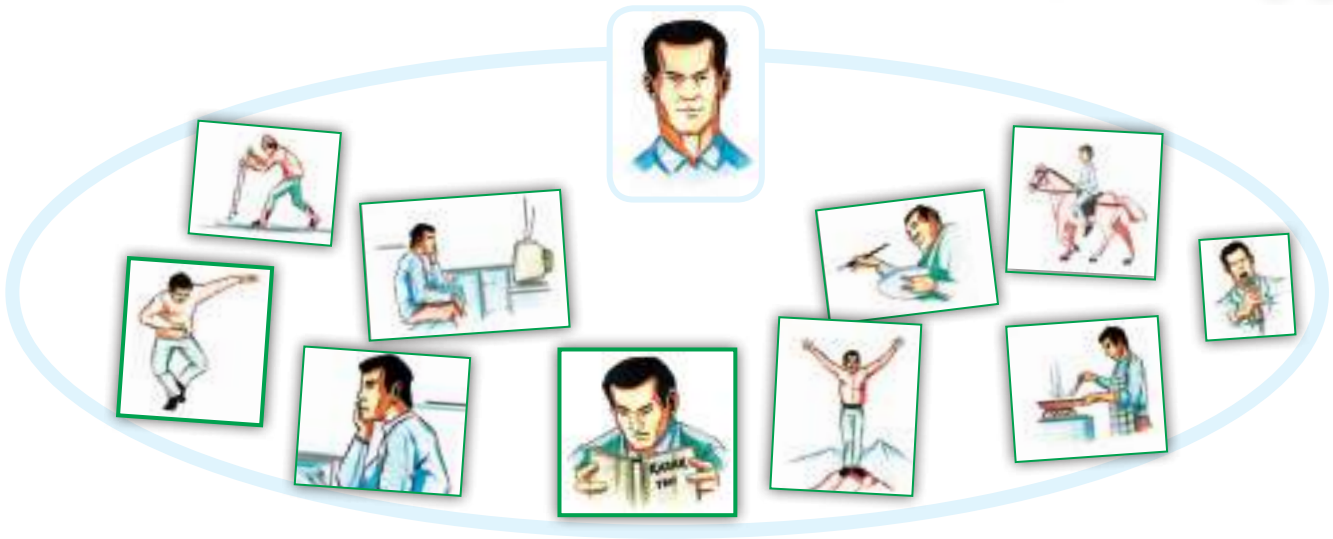

 Марат	 Айжан	 Ернар
 Тоғжан	 Сәуле	 Болат

2. Өлеңді тыңдаңыз. Суреттерді қарап, артығын сызып тастаңыз.

Прослушайте стихотворение. Рассмотрите рисунки и вычеркните лишнее.

№31

3. Тыңдаңыз. Әр мәтінге сай суретті табыңыз.

Прослушайте. Найдите картинки, соответствующие тексту.

№32

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс. Тірек сөздерді қолданып, сөйлесіңіздер.

Работа в паре. Поговорите друг с другом, используя опорные слова.

Бос уақытта не істеуді ұнатасыз?

Тауға шығу

Теледидар көру

Музыка тыңдау

Шаңғы тебу

Коньки тебу

Кітап оқу

Кинотеатрға бару

Ән салу

Билеу

2. Досыңыздың бос уақыты туралы әңгімелеп беріңіз.

Расскажите о том, как проводит свободное время ваш друг.

Бұл – менің досым. Оның аты –

ЖАЗЫЛЫМ

1. Берілген суреттерге байланысты диалог құрыңыз.

Составьте диалог по рисункам.

2. Сіз нені жақсы көресіз? Нені ұнатпайсыз? Салыстырып жазыңыз.

Напишите про себя. Что любите? Что не любите?

Мен бос уақытымда.....

2 - САБАҚ

БОСУАҚЫТТА НЕ МЕНАЙНАЛЫСАСЫЗ?

1. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

1. Топқа бөлініңіздер.
2. Топтан бір адам төмендегі бір әріпті айтады.
3. Қай топ көп мысал айтады (жазады), сол топ жеңеді.
4. Әріп сөздің кез келген буынында болады.

1. Разделитесь по группам.
2. Один человек с группы озвучивает одну из нижеперечисленных букв.
3. Побеждает та группа, которая больше приведет (напишет) примеров.
4. Буква может быть в любом слоге.

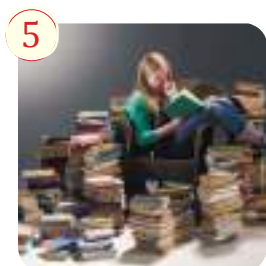
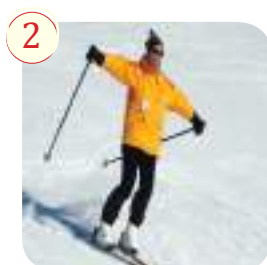
Ә Ы І О Ө Ұ Ү Ң һ

2. 246-беттегі сөздермен танысыңыз.

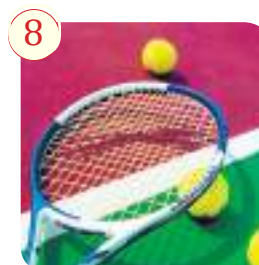
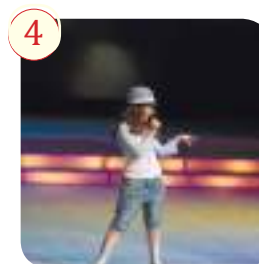
Познакомьтесь со словами на странице 246.

3. Сөйлемдер құраңыз.

Составьте предложения.

1. Мен футболды ұнатамын.
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

ОҚЫЛЫМ

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Менің атым – Гүлсім. Мен он бес жастамын. Мен бос уақытта теледидар көремін. Менің құрбымның аты – Ұлжан. Ол бос уақытында кітап оқуды ұнатады. Мен спортзалға аптасына екі рет – дүйсенбі және бейсенбі күндері барамын. Мен жүзумен айналысамын. Ал Ұлжан аптасына 2 рет – сейсенбі және жұма күндері йогамен айналысады. Ол теннисті жақсы көреді. Жексенбіде таңертең Ұлжанның теннис сабағы болады.

Бос уақытың бар ма?
Спортты жақсы көресің бе?
Ендеше, фитнесклубта бол!
Футбол, теннис, бокс, жүзу, шахмат,
йога, пилатес, би!

Түскі үзіліс кезінде келесің бе?
Секциялар аптасына екі рет, аптасына үш рет,
аптасына жеті рет!!!
Біз сенімен біргеміз!
«А-зона» фитнесклубы
Алматы қаласы, Майлин көшесі, 56-үй

VI БӨЛІМ

2. Бірінші мәтін бойынша сұрақтарға жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы по тексту №1.

1. Оның аты кім? _____
2. Неше жаста? _____
3. Ол аптасына екі рет қайда барады? _____
4. Бос уақытта не істейді? _____
5. Оның құрбысының аты Ұлжан ба? _____
6. Ол жексенбіде қайда барады? _____
7. Ол спортзалға қашан барады? _____

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

КӨМЕКТЕС СЕПТІК

Предложный падеж

228-бет

228 стр.

Мен спортпен шұғылданамын.
Сен досыңмен тауға шығасың ба?

2. Сөйлем бөліктерін біріктіріп жазыңыз.

Соедините части предложений и напишите их.

Ол сіз		келесіз
Ол атасы		танысады
Мен футбол	+мен	айналысамын
Сіз қызыңыз	+пен	барады
Ол отбасы	+бен	шұғылданасың
Сіз мұғалім		бірге келеді
Сен спорт		билеңіз
Сіз жүзу		айналысасыз

1. Ол сізбен танысады.
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

3. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз.

Выберите правильный вариант.

1. Сен мұғалімде / мұғаліммен барасың.
2. Менің ағамның / ағамда үйі бар.
3. Біз мәшиненің / мәшинемен барамыз.
4. Сіз Алматымен / Алматыда тұрасыз ба?
5. Сізді туған күніңізбен / күніңмен құттықтаймыз.
6. Мен музыканы / музыкамен ұнатамын.
7. Ол Айдарды / Айдармен барады.
8. Мен дәрігер / дәрігерді болып жұмыс істеймін.

4. Сөйлемді қажет сөздермен толықтырыңыз.

Дополните предложение нужными словами.

+пен

+пен

+бен

+пен

+пен

1. Мен күнде спортпен айналысамын.
2. Мен жұмысқа _____ барамын.
3. Мен _____ сурет саламын.
4. Мен сізді _____ құттықтаймын.
5. Сіз _____ шұғылданасыз ба?

5. Суреттерді сипаттаңыз.

Опишите рисунки.

	
1. <i>Мен теннис ойнаймын,</i> <i>футбол ойнамаймын.</i>	
	
3. _____	
	
5. _____	

	
2. _____	
	
4. _____	
	
6. _____	

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

	
– Рақмет, қарағым, көп жаса! – Оқасы жоқ!	– Санжар, кешіріңіз, байқамай қалдым! – Ештеңе етпейді!

2. Екеуара жұмыс. Қажетті сөздерді айтып жаттығыңыз.

Работа в группе. Практикуйтесь, используя нужные слова.

<i>Бір-біріңізге көмек көрсетіңіздер.</i>	<i>Абайсызда біреумен соқтығысып қалдыңыз.</i>
	

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз, олардың жауабын жазыңыз.

Прослушайте, напишите их ответ.

Гүлшат	Әсем	Мұхтар	Қайрат

2. Тыңдаңыз. Суретке қараңыз. Естіген ақпаратты пайдаланып, жол кептелісінде уақытыңызды қалай өткізетінін айтыңыз.

Прослушайте. Посмотрите на картинку. Используя услышанную информацию, расскажите как проводите время, когда вы стоите в пробках.

Сіз мына жағдайда немен
айналысасыз?

СӨЙЛЕСІМ

1. Бос уақытыңызда немен айналысатыныңызды (досыңыздың немен айналысатынын) белгілеңіз.

Отметьте, чем вы занимаетесь в свободное время.

	Мен	Менің досым
Коньки тебу		
Тенниспен айналысу		
Футбол ойнау		
Кинотеатрда болу		
Жүзумен айналысу		
Кітап оқу		

2. Сұраққа жауап беріңіз.

Ответьте на вопрос.

Қай спорт түрімен айналысасыз?

Аптасына неше рет?

4. Екеуара жұмыс.

Работа в паре.

Тапсырма:

Екінші адамнан сұхбат алыңыз (3-5 сұрақты таңдаңыз).

Жауабын жазыңыз.

Жауаптарды топқа оқыңыз.

Мысалы: Оның аты – Ол болып жұмыс істейді. Оның екі ағасы және бір інісі бар. Ол аптасына бір рет кинотеатрға барады. Ол комедиялық фильмдерді жақсы көреді. Ол теннисті жақсы көреді. Ол бос уақытында сурет салуды ұнатады. Ол қуырдақты және қымызды ұнатады. Сенбі күні ол отбасымен велосипед тебуді және серуендеуді жақсы көреді.

Атыңыз кім?
Тегіңіз кім?

Ағаңыз/ ініңіз/ қарындасыңыз/
сіңліңіз бар ма?

Қай көшеде
тұрасыз?

Қай спортты
жақсы көресіз?

Бос уақытыңда немен
айналысасыз?

Қандай фильмді
жақсы көресің?

Қандай тамақ
жақсы көресіз?

Қандай сусын жақсы
көресіз?

Қандай фильмді
ұнатасыз?

Туған күніңіз
қашан?

Қай мезгілді жақсы
көресіз?

Аптаның қай күнін
жақсы көресіз?

Телефон нөміріңіз
қандай?

Кинотеатрға
барасыз ба?

Демалыс күндері
не істейсің?

VI БӨЛІМ

ЖАЗЫЛЫМ

1. Бос уақытыңызда не істейтініңізді жазыңыз.

Напишите, чем вы занимаетесь в свободное время.

Менің бос уақытым

Дүйсенбіде мен ...

Сейсенбіде

Сәрсенбіде

Бейсенбіде

Жұмада

Сенбіде

Жексенбіде

VII

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

АУА РАЙЫ

Кеше күн ыстық болды.

Грамматика:

- Барыс септік
- Өткен шақ

ЕКІНШІ САБАҚ

АУА РАЙЫ ҚАЛАЙ?

Жаңбыр жауып тұр.

Грамматика:

- Ауыспалы келер шақ
- Жатыс септік

1 - САБАҚ

АУА РАЙЫ

1. Дыбыстарды қайталаңыз.

Повторите звуки.

Ә Ы І О Ө Ұ Ү Ң Һ Қ Ғ

2. 247-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 247.

3. Керек сөздермен кестені толтырыңыз.

Заполните таблицу с нужными словами.

БОС УАҚЫТ	ДҮКЕН	ЖҰМЫС
<i>гүл өсіру</i>	<i>қымбат</i>	<i>ұжым</i>

Қажет сөздер:

сенбі күні	жеңілдік	атқа міну	серуендеу	отандық
мекеме	маман	гүл өсіру	ұжым	есепші
сатылым	айналысу	мұнайшы	қымбат	арзан

4. Суретке қарап, ауа райы қандай екенін жазыңыз.

Напишите о погоде в соответствии с рисунками

+27°

-9°

+5°

-30°

ыстық

5. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

1. Жоғарыдағы ауа райына қатысты мәліметтерді пайдаланып, сұрақ дайындаңыз.

1. *Кеше ауа райы қандай болды?*

-
-
-
-
-
-
-

ОҚЫЛЫМ

1. Танысыңыз.

Знакомьтесь.

Өрмекші

Торғай

Бақа

Қарға

Сауысқан

Бал арасы

қарға қарқылдайды

сауысқан шықылықтайды

торғай шырылдайды

бақа бақылдайды

өрмекші тор тоқиды

бал арасы ызыңдайды

Есте сақтаңыз!
Запомните!

Егер + етістік + са/се

шырылдаса	бақылдаса	ұшса
қарқылдаса	тор тоқыса	ызыңдаса

2. Топтық жұмыс. Сіздер қалай ойлайсыздар?

Работа в группе. Как вы думаете?

Қарға қарқылдаса

1. Біздің ойымызша, қарға көп қарқылдаса, күн ыстық болады.

Торғай шырылдаса

2. Біздің ойымызша, торғай ұзақ шырылдаса...

Бақа бақылдаса

3. Біздің ойымызша, бақа күндіз бақылдаса...

Сауысқан шықылықтаса

4. Біздің ойымызша, таңертең сауысқан шықылықтаса...

3. Оқыңыз.

Прочитайте.

Құстар мен жәндіктер және ауа райы туралы мәлімет

Құс, жәндіктер ауа райы туралы мәлімет береді. Бұл туралы метеорологтар мәлімдейді.

Егер **қарға** үнемі жоғары дауыспен қарқылдаса, күн салқын болады екен.

Сауысқан таңертең ағашта отырып шықылықтаса, күн ашық, ыстық болады екен. Ал жерде шықылықтаса, күн бұлтты болады.

Торғай таңертең топ болып ұшса, күн ашық болады. Ал ұзақ шырылдаса, күн бұлтты болады екен.

Егер **бақа** қатты бақылдаса, күн бұлтты болады екен.

Егер **өрмекші** жаңа тор тоқыса, күн ашық және ыстық болады екен.

Бал арасы таңертең ерте ұшса, сол күні ауа райы жылы және күн ашық болады. Ал ұясына қайта-қайта кірсе, алысқа ұшпаса, күн бұлтты және салқын болады.

Енді өздеріңіз білетін ақпаратпен бөлісіңіздер. Құрылымдарды пайдаланыңыздар.

Менің ойымша,

Егер,

Менің білуімше,

4. Керек сөзді қойып, оқыңыз.

Поставьте нужные слова. Прочитайте.

шықтым, екен, болдым, болдық, болды, жоқпын, жоқпын, ашық, болған, салқын, көрдім.

Өткен аптада мен достарыммен бірге тауға
Біз Ассы жайлауына бардық. Ол жер өте әдемі және табиғаты тамаша Біз ол жерде бір күн, бір түн Ассы жайлауына Медеу арқылы жеке көлікпен бардым. Ол жердің жолы бірде жақсы, бірде нашар Мен жол туралы ойлаған
себебі табиғатты тамашалаумен болдым.

Ассы жайлауы мен үшін ең тамаша жер, себебі мұндай табиғатты басқа жерден көрген жоқпын. Айтпақшы, ауа райы өте тамаша болды. Күндіз күн бірақ ыстық жоқ. Түнде сәл болды. Түнде аспан ашық болды. Мен сол түні бірінші рет Үлкен аю және Кіші аю шоқжұлдыздарын
Бұл демалыс өте ташама демалыс болды.

5. Кестені толтырыңыз.

Заполните таблицу по тексту.

Не?	Қашан?	Қандай?	Қайда?
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

6. Мәтінді III жақта оқыңыз.

Читайте текст от III лица.

Үлгі: Ол өткен аптада достарымен тауға шықты.

7. Мәтін бойынша 5 сұрақ дайындаңыз. Досыңызға қойыңыз, жауап алыңыз.

Составьте 5 вопросов по тексту и задайте другу.

8. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

Сіз қайда бардыңыз?

Қашан бардыңыз?

Кіммен бардыңыз?

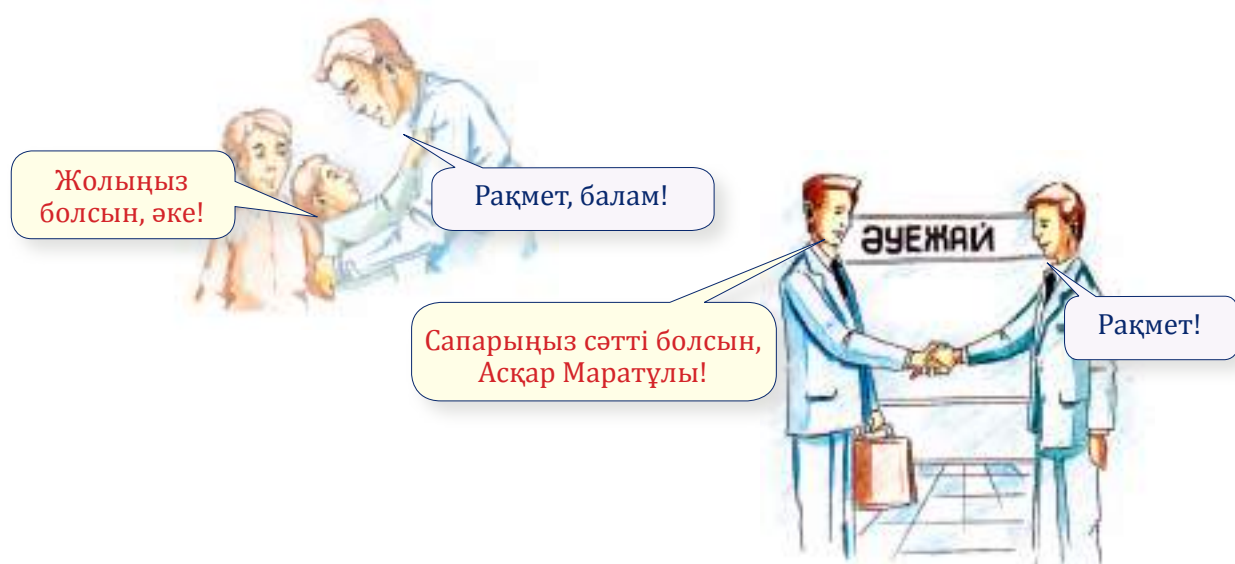
Ауа райы қалай болды?

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

Ертең оқуға кетемін, ата!

Жолың болсын, балам!

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

БАРЫС СЕПТІК

Дательно-направленный падеж

230-бет

230 стр.

Мен қалаға барамын.

Ол тауға шығады.

2. Қажетті жалғауды жалғаңыз.

Присоедините нужные окончания.

		-қа, -ға	-ке, -ге		
1. Астанаға	жұмыс	қала	аудан	тау	ауыл
2. мектеп	әкімдік	концерт	үй	көше	пәтер

3. Сөздерді сәйкестендіріңіз.

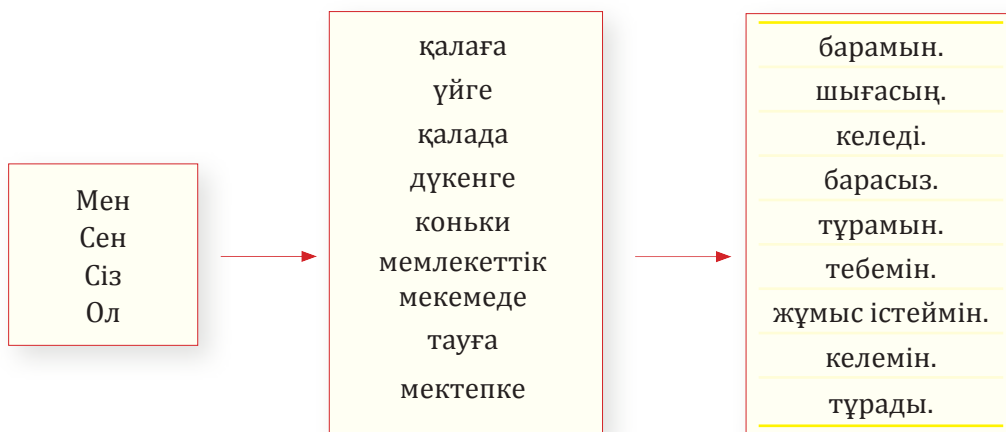
Соедините слова.

ауруханаға	☐	☐	ыстық
тауда	☐	☐	келу
үйге	☐	☐	болу
күн	☐	☒	бару
тауға	☐	☐	жұмыс істеу
қалада	☐	☐	шығу
сенің	☐	☐	тұру
әкімдікте	☐	☐	атаң

4. Барыс септіктегі 4 сөйлемді табыңыз.

Найдите 4 предложения, в которых присутствует форма дательного падежа.

Үлгі: *Мен қалаға барамын.*

5. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

ӨТКЕН ШАҚ	
Очевидное прошедшее время	134-бет
Мен жұмысқа бардым.	134 стр.

6. Сөздерді қажетті орнына қойыңыз.

Вставьте слова в соответствующий ряд слов.

- Ол** 1. _____ шықтым, бардым, алдым, келдім, болдым.
- Сіз** 2. _____ шықтың, бардың, алдың, келдің, болдың.
- Сен** 3. _____ шықтыңыз, бардыңыз, алдыңыз, келдіңіз, болдыңыз.
- Мен** 4. _____ шықты, барды, алды, келді, болды.

7. Сөздерді орын тәртібі бойынша өткен шақта жазыңыз.

Напишите слова в форме прошедшего времени, расставив их по порядку.

- Мен/шық/тауға/кеше _____ *Мен кеше тауға шықтым.*
- бүгін/Ол/бар/концертке _____
- бар/Сен/қалаға/кеше _____
- таңертең/үйге/Сіз/кел _____
- түсте/Мен/бол/мектепте _____
- ауа/Бүгін/райы/бол/суық _____

8. Сұрақтарға болымсыз түрде жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы в отрицательной форме.

1. Сіз Медеуге бардыңыз ба? Жоқ, мен Медеуге барған жоқпын.
2. Кеше күн жылы болды ма? _____
3. Сен тауға шықтың ба? _____
4. Ол үйге келді ме? _____
5. Бүгін күн ашық болды ма? _____
6. Кеше күн бұлтты болды ма? _____
7. Кеше күн ыстық болды ма? _____

9. Дұрыс жауапты белгілеңіз.

Отметьте правильный вариант.

	Кеше	Ертең
1. Мен жұмысқа барамын.	☐	☒
2. Мен отбасыммен келдім.	☐	☐
3. Мен азық-түлік сатып аламын.	☐	☐
4. Күн салқын болды.	☐	☐
5. Күн өте ыстық болады.	☐	☐
6. Мен үйге келемін.	☐	☐

+

-

Есте сақтаңыз!
Запомните!

1. Мен жұмысқа бардым.

А) Мен жұмысқа бар+ма+ды+м.
Ә) Мен жұмысқа бар+ған жоқ+пын.

2. Мен үйге келдім.

А) Мен үйге кел+ме+ді+м.
Ә) Мен үйге кел+ген жоқ+пын.

11. Тиісті қосымшаларды жалғаңыз.

Добавьте к глаголам соответствующие окончания.

+...ған/ +...пын
Мен үйге бар_____ жоқ_____
Сен үйге бар_____ жоқ_____
Сіз үйге бар_____ жоқ_____
Ол үйге бар_____ жоқ_____

+...ме/ ...ді+м
Мен үйге кел_____
Сен үйге кел_____
Сіз үйге кел_____
Ол үйге кел_____

12. Сөйлемдерді үлгі бойынша болымсыз түрде өзгертіңіз.

Перепразируйте предложения в отрицательную форму по образцу.

Үлгі: Мен кітап оқыдым.

Мен кітап оқымадым.

Мен кітап оқыған жоқпын.

1. Бүгін күн суық болды.

2. Мен кеше тауға шықтым.

3. Ол кеше базарға барды.

4. Таңертең күн жылы болды.

5. Мен бүгін әкімдікте болдым.

13. Үлгіге сай кестені толтырыңыз.

Напишите информацию по образцу.

А С А Н	Дүйсенбі	киноға бару	+	Асан дүйсенбіде киноға барды.
	Сейсенбі	тауға шығу	—	
	Сәрсенбі	кітап оқу	+	
	Бейсенбі	азық-түлік сатып алу	+	
	Жұма	қонаққа бару	—	
	Сенбі	дүкенге бару	—	
	Жексенбі	жұмысқа бару	+	

Ү С Е Н	Дүйсенбі	кино көру	—	Үсен дүйсенбіде кино көрген жоқ.
	Сейсенбі	CD сатып алу	+	
	Сәрсенбі	дүкенге бару	+	
	Бейсенбі	жиналысқа қатысу	+	
	Жұма	мейрамханада болу	—	
	Сенбі	базарға бару	—	
	Жексенбі	жұмысқа бару	—	

14. Өзіңіз туралы ақпарат беріңіз.

Напишите информацию о себе.

Үлгі: Мен дүйсенбіде жұмысқа бардым.

М Е Н	Дүйсенбі		+
	Сейсенбі		+
	Сәрсенбі		+
	Бейсенбі		+
	Жұма		+
	Сенбі		+
	Жексенбі		+

Үлгі: Мен дүйсенбіде жұмысқа барған жоқпын.

М Е Н	Дүйсенбі		—
	Сейсенбі		—
	Сәрсенбі		—
	Бейсенбі		—
	Жұма		—
	Сенбі		—
	Жексенбі		—

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз.

Прослушайте. Выберите правильный вариант.

№35

1. Арман қайда барды?	2. Ауа райы қандай болды?	3. Арман қашан келді?
☐ Астанаға	☐ Ыстық болды.	☐ Кеше
☐ Мәскеуге	☐ Ыстық болған жоқ.	☐ Бүгін
☐ Атырауға	☐ Өте суық болды.	☐ Ертең

2. Тыңдаңыз. Ақпаратты дұрыстаңыз.

Прослушайте. Исправьте информацию.

№36

- Кеше күн ыстық болды. _____
- Дүйсенбіде ауа райы жылы болды. _____
- Күндіз күн бұлтты болды. _____
- Түсте күн ашық болды. _____
- Таңертең ауа райы салқын болды. _____

3. Тыңдаңыз. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз.

Прослушайте. Выберите правильный вариант.

№37

1. Мен кеше тауға шыққан жоқпын, себебі

- ☐ а. күн бұлтты болды
 ☐ ә. күн ашық болды
 ☐ б. күн ыстық болды

2. Кеше күн суық болды, сондықтан

- ☐ а. ол киноға барған жоқ
 ☐ ә. қалаға келген жоқ
 ☐ б. тауға шықты

3. Ол кеше үйге келмеді, себебі

- ☐ а. тауға шықты
 ☐ ә. тауға шықпады
 ☐ б. ауылға барды.

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс. Төмендегі кестені бір-бірлеріңізге сұрақ қоя отырып толтырыңыз.

Работа в паре. Заполните таблицу, задавая вопросы друг другу.

Кеше қайда болдыңыз?

Кеше

	мейрамхана	концерт	спорт зал	жұмыс	өз жауабыңыз
Мен					
Ол					

2. Досыңыз өткен аптада іссапарға барды. Одан іссапары туралы сұраңыз.
Ваш друг на прошлой неделе ездил в командировку. Спросите у него про командировку.

ЖАЗЫЛЫМ

1. Өткен үш күннің ауа райын жазыңыз.

Напишите о погоде за прошедшие 3 дня.

2. Соңғы демалысыңыз туралы жазыңыз. Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіз.

Напишите про свой отдых. Ответьте на вопросы.

Сіз қайда бардыңыз?	Кіммен бардыңыз?	Қашан бардыңыз?	Ауа райы қалай болды?
---------------------	------------------	-----------------	-----------------------

1. Дыбыстарды қайталаңыз.

Повторите звуки.

Ә Ы І О Ө Ұ Ү Ң Һ Қ Ғ

2. 247-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 247.

3. Топтық жұмыс. Сіздер қалай ойлайсыздар?

Работа в группе. Как вы думаете?

Қазақстан аймақтарында жыл мезгілдері қандай болады?

Сөздерді қолданыңыз:

Бұлтты, құрғақ, ыстық, салқын, жаңбыр, қар, жел, көп, кейде, үнемі, апта сайын.

Оңтүстік Қазақстанда *Біздің ойымызша, Оңтүстік Қазақстанда жазда ауа райы ыстық және құрғақ болады. Жауын көп жауады және кейде салқын болады.*

Солтүстік Қазақстанда *Біздің ойымызша, _____*

Шығыс Қазақстанда *Біздің ойымызша, _____*

Батыс Қазақстанда *Біздің ойымызша, _____*

Орталық Қазақстанда *Біздің ойымызша, _____*

ОҚЫЛЫМ

1. Сіз қалай ойлайсыз?

Как вы думаете?

Ауа райы туралы қызықты ақпараттар.

1. Менің ойымша, ең ыстық күн Африкада 1922 жылы болды.

2. Менің ойымша, ең суық күн

3. Менің ойымша, ең қалың қар

4. Менің ойымша, ең ұзақ күн

5. Менің ойымша, ең үлкен бұршақ

2. Оқыңыз.

Прочитайте.

Ауа райы туралы фактілер

Ең ыстық күн 1922 жылы 13 қыркүйекте Либияда болды. Ауа температурасы 58 градус болды.

Ең көп күн сәулесі Юмаға түседі. Ол Аризона штатында орналасқан. Бір жылда 4 000 сағат күн болады екен.

1986 жылы, 14 сәуірде Бангладеш қаласында ең үлкен бұршақ жауды. Бір бұршақ 1 келі болды. Сол күні 92 адам қайтыс болған.

Ең аз күн сәулесі Оңтүстік полюске түседі. Бір жылда 182 күн болады екен.

Ең төменгі ауа температурасы Антарктидада 1983 жылы 21 шілдеде болды. Ауа температурасы 89 градус болды.

Ауа райы ең ылғалды жер – Үндістан, себебі жауын көп жауады.

1887 жылы, 28 қаңтарда Монтана штатында ең қалың қар жауды. Қар қалыңдығы 40 см болды.

Әлем бойынша 1 жылда миллион рет найзағай жарқылдайды екен.

3. Мәтін бойынша кестені толтырыңыз.

Заполните таблицу по тексту.

Қашан?	Қайда?	Не болды?
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

4. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

1. Ең төмен ауа температурасы қай мезгілде және қайда болды?
2. Күз мезгілінде қай елде күн ыстық болды?
3. 92 адам неден қайтыс болды? Қашан және қай елде?
4. 40 сантиметр қар қай мезгілде және қайда жауды?
5. Қазақстанның ауа райы құрғақ, ал Үндістанның ауа райы қандай?

Енді өздеріңіз білетін ақпаратпен бөлісіңіздер. Құрылымдарды пайдаланыңыздар.

Менің ойымша,

Ең,

Менің білуімше,

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Тыңдаңыздар, тыңдаңыздар! Құрметті, жолаушылар! Алматы-Мәскеу бағытына ұшатын ұшаққа тіркелу басталды.

Иә, апа, жүріңіз.

Қызым, сенің рейсіңді хабарлады.

- Сәлеметсіз бе, төлқұжатыңыз бен билетіңізді беріңіз.
- Мінеки.
- Жүк тапсырасыз ба?
- Иә, тапсырамын.
- Мұнда қойыңыз. Төлқұжатыңыз бен билетіңізді алыңыз. Жолыңыз болсын!

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Ауыспалы келер шақ

Переходное будущее время

Ертең жаңбыр жауады.
Ертең жаңбыр жаумайды.

230-бет

230 стр.

2. Қажетті сөзді қойыңыз.

Вставьте нужное слово.

Сен	<u>Мен</u> шығамын, аламын, жұмыс істеймін.
Мен	___ барасың, келесің, шығасың, аласың, жұмыс істейсің.
Ол	___ барасыз, келесіз, шығасыз, аласыз, жұмыс істейсіз.
Сіз	___ барады, келеді, тұрады, шығады, алады, жұмыс істейді, жетті.

3. Сөйлемдерді ауыспалы келер шаққа ауыстырыңыз.

Преобразуйте предложения в предложения в форме переходного-будущего времени.

1. Жаңбыр жауды.	<u>Жаңбыр жауады.</u>
2. Жел соқты.	_____
3. Күн ыстық болды.	_____
4. Ауа температурасы 40 градусқа жетті.	_____
5. Сіз тауға шықтыңыз.	_____
6. Мақпал келді.	_____

4. Сұрақтарға болымсыз түрде жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы в отрицательной форме.

1. Ертең жаңбыр жауа ма?	<u>Жоқ, ертең жаңбыр жаумайды.</u>
2. Бүгін боран соға ма?	_____
3. Ол ертең жұмысқа бара ма?	_____
4. Сіз бүрсігүні базарға барасыз ба?	_____
5. Сен ертең шаңғы тебесің бе?	_____
6. Асқар таңертең келе ме?	_____

5. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Жатыс септік Местный падеж	134-бет
Дүйсенбіде жаңбыр жауады. Ол қыста таға шығады.	134 стр.

6. Сөздерді мағынасына қарай бөліңіз.

Разделите слова на группы по их значению.

Дүйсенбіде, ауданда, ұйымда, қалада, қыста, институтта, жазда, сенбіде, асханада, бейсенбіде, ауылда, фирмада, мектепте, көшеде, ықшамауданда, болашақта, алдағы уақытта, мерекеде, Наурыз мейрамында, Республика күні мерекесінде

Қашан?	Қайда?
<u>дүйсенбіде,</u>	<u>ауданда,</u>
_____	_____
_____	_____
_____	_____

7. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз.

Выберите правильный вариант.

1. Мен университетке/университетте жұмыс істеймін.
2. Ақтауда/Ақтау жаз қоңыржай болады.
3. Олар қыста/қысқа шаңғы тебуге барады.
4. Асқар фирмада/фирмаға заңгер болып жұмыс істейді.
5. Мен дүйсенбіге/дүйсенбіде әріптесіммен кездесемін.
6. Қыста Шымбұлақта/Шымбұлаққа күн суық болады.

8. Қажетті сөзді жатыс септігінде қойып, сөздерді дұрыс тәртіппен орналастырыңыз.

Поставьте нужные слова в местном падеже, расставьте слова по порядку.

1. жұма /Мен /жоқпын /келген/ мен /сенбі/ келдім

Мен жұмада келген жоқпын, мен сенбіде келдім.

2. болып /Асан/ мұғалім /аудармашы/ мектеп /жұмыс істемейді/ жұмыс істейді/ фирма/ ол/ болып

3. боран/ Дүйсенбі/ жоқ/ соққан/ дүйсенбі/ жаңбыр /жауды

9. Сөйлемдегі етістіктерді ауыспалы келер шақта жазыңыз.

Напишите глаголы в предложениях в переходно-будущем времени.

1. Мен жексенбіде бос уақытымды тауда өткіздім. Шымбұлаққа бардым, себебі шаңғы тебуді ұнатамын.

Мен жексенбіде бос уақытымды тауда
өткіземін. Шымбұлаққа барамын, себебі шаңғы
тебуді ұнатамын.

2. Кеше күн ашық болды. Жаңбыр жауған жоқ, сондықтан мен ұлыммен қала сыртына бардым.

3. Жұмада күн бұлтты, салқын болды. Таңертең жаңбыр жауды, сондықтан ол жұмысқа таксимен барды.

4. Дүйсенбіде күн ыстық болған жоқ, сондықтан менің әжем базарға барды. Ол азық-түлік, көкөніс сатып алды.

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Диалогке сай қаланы белгілеңіз. Ауа райын жазыңыз.

Прослушайте. Отметьте город, о котором говорится в диалоге.
Опишите по году.

№38

Blank lined area for writing the answer.

2. Тыңдаңыз. Ақпаратты дұрыстаңыз.

Прослушайте и исправьте информацию.

№39

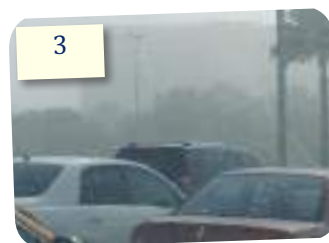
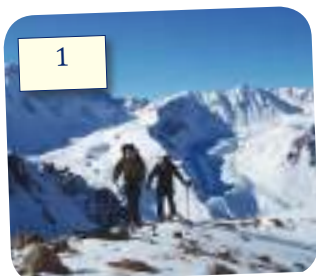
1. Мақсат бос уақытын Медеуде өткізді.
2. Гүлжан Бурабайға барды.
3. Бурабайда күн бұлтты, жаңбыр жауды.
4. Бейсенбіде Гүлжан Астанада болды.
5. Мақсат Бурабайға барған жоқ.
6. Алматыда күн жылы болды.

Blank lined area for writing the answer.

СӨЙЛЕСІМ

1. **Топтық жұмыс.** Қағазға әр суреттің нөмірін жазып, көрінбейтіндей бүктеңіз де, араластырып ортаға шашыңыз. Бір қағазды ашыңыз да, ондағы нөмірге сәйкес келетін суретті сипаттаңыз. Басқалары сіз жасырған суретті табуы қажет.

Работа в группе. Напишите на бумаге номер каждой картинке, сложите их, перемешайте и разбросайте посередине класса. Один из вас раскрывает бумагу и описывает другим в соответствии с её номером. Остальные должны угадать картинку.

ЖАЗЫЛЫМ

1. **Туған жеріңіздің төрт мезгілдегі ауа райын сипаттап жазыңыз.**

Опишете погоду родного края по временам года.

Blank lined paper for writing.

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

КИІМ

Мына көйлек неше теңге тұрады?

Грамматика:

- Көптік жалғау

ЕКІНШІ САБАҚ

АРНАЙЫ КИІМДЕР

Бізде арнайы жұмыс формасы бар.

Грамматика:

- Сын есім. Күшейтпелі шырай

1 - САБАҚ

КИІМ

1. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

1. Топқа бөлініңіздер.
2. Топтан бір адам төмендегі бір әріпті атайды.
3. Қай топ көп мысал айтады (жазады), сол топ жеңеді.
4. Әріп сөздің кез келген буынында болады.

1. Разделитесь по группам.
2. Один человек с группы озвучивает одну из нижеперечисленных букв.
3. Побеждает та группа, которая больше приведет (напишет) примеров
4. Буква может быть в любом слове.

Ә

Ы

І

О

Ө

Ұ

Ү

Ң

Қ

Ғ

2. 248-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 248.

3. Зат атауларын сөзбен жазыңыз.

Напишите словами наименования предметов.

				
<u>баскиім</u>	_____	_____	_____	_____
				
_____	_____	_____	_____	

4. Қажетті сөздерді жазыңыз.

Вставьте нужные слова.

әдемі

қара

қысқа

көк

ұзын

сұр

	Бұл бас киім өте <u>әдемі</u>		Бұл – _____ пиджак.
	Бұл көйлек _____		Бұл – _____ жейде.
	Бұл көйлек _____		Бұл – _____ шалбар.

5. Тыңдаңыз. Сөздерді тиісті кестеге жазыңыз.

Прослушайте. Впишите слова в соответствующую таблицу

№40

Қандай?	Не?	Не істеу?

6. №2 жаттығуда жазған сөздеріңізбен сөйлем құраңыздар.

Составьте продолжение словами которые написали в упражнении №2

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

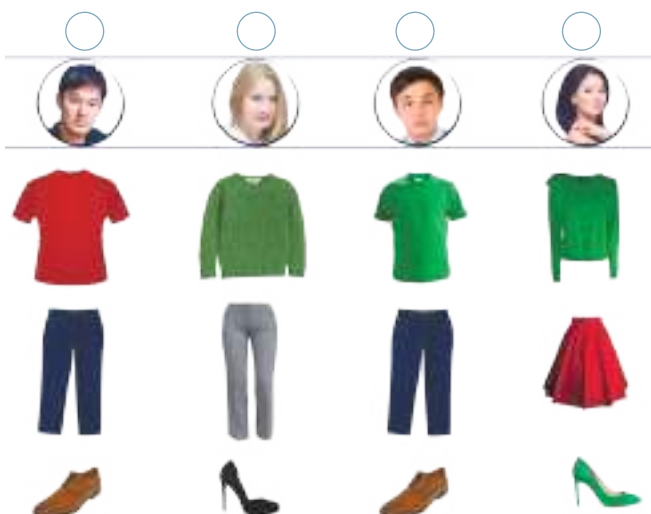
ОҚЫЛЫМ

1. Оқыңыз. Табыңыз.

Прочитайте. Найдите.

Кім қандай киім киген?

- 1 Оның үстінде жасыл, қысқа жеңді футболка және көк джинс шалбары бар. Аяғына қоңыр туфли киген. Оның аты – Мақсат.
- 2 Әсем жасыл түсті кофта және қысқа, қызыл белдемше киген. Оның туфлиінің түсі – жасыл.
- 3 Марина жасыл кофта және сұр шалбар киген. Аяғында қара, биік өкшелі туфли.
- 4 Самат қызыл футболка және көк джинс шалбар киген. Аяғында қоңыр туфли.

2. Төмендегі фразаларды қай жерде қолданамыз?

В каких случаях мы применяем нижеперечисленные фразы?

Кешіріңіз	Көмегіңізге рақмет!	Сәлеметсіз бе/ Сау болыңыз.	Маған қалпақ керек еді?
Сіздерде жеңілдік бар ма?	Сіздерде ұзын жеңді жейде бар ма?	Маған көмектесесіз бе?	Мына көйлек неше теңге тұрады?

3. Оқыңыз. Керек сөзді қойыңыз.

Прочитайте и дополните.

- Келуші:** - Сәлеметсіз бе!
- Сатушы:** - Сәлеметсіз бе, _____ келдіңіз! Сізге көмек керек пе?
- Келуші:** - Рақмет, иә. Маған қысқа жеңді ақ _____ керек еді.
- Сатушы:** - Бізде, ондай жейде бар. Күте _____ Қазір әкелейін.
- Келуші:** - Рақмет!
- Сатушы:** - Кешіріңіз, нешінші өлшем керек еді?
- Келуші:** - 46 _____
- Сатушы:** - Жақсы. Мінекейіңіз. Киіп көруіңізге болады.
- Келуші:** - Жақсы, рақмет. Қазір. Қалай _____, бұл жейде маған жараса ма?
- Сатушы:** - Әрине, _____ Сіз үшін тігілген секілді.
- Келуші:** - Солай ма, жақсы. Онда _____ Бағасы неше?
- Сатушы:** - Қазір, қарайын. 10000 теңге.
- Келуші:** - Сіздерде _____ бар ма?
- Сатушы:** - Әрине бар. Сізде дисконт карта бар ма?
- Келуші:** - Иә, бар. Міне.
- Сатушы:** - Қолма-қол төлейсіз бе, әлде карточкамен төлейсіз бе?
- Келуші:** - Қолма-қол _____
- Сатушы:** - Жақсы, қазір сізге сөмкеге салып берейін. Міне.
- Келуші:** - Рақмет! Сау _____
- Сатушы:** - Игілігіңізге киіңіз! Келіп тұрыңыз.

3. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

1) Келуші қайда келді?	6) Жейденің бағасы неше?
2) Келуші кімнен көмек сұрады?	7) Келушіде қандай карта бар?
3) Келуші не сатып алады?	8) Ол қалай төлейді?
4) Дүкенде ол алатын киім бар ма?	9) Жейде оған жараса ма?
5) Нешінші өлшемді жейде керек?	10) Келуші риза болды ма?

4. Екеуара жұмыс. Сұхбат құрыңыз.

Работа в паре. Составьте диалог.

Сатушы және сіз
«Дүкенде»

Сіз көйлек сатып аласыз

Сіз шалбар сатып аласыз

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Назым, туған күнің
құтты болсын!

Рақмет, Жәния!

Әже! Туған күніңіз
құтты болсын!

Рақмет, шырақтарым,
өркендерің өссін!

2. Сөйлемдерді аяқтаңыз.

Закончите предложения.

Асыңыз _____

Ештеңе _____

Оқасы _____

Туған күнің _____

Өркенің _____

Жолың _____

Саудаңызға _____

Көп _____

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Көптік жалғау

Окончания множественного числа

Әріптестер, танысып қойыңыздар.

Менің достарым келеді.

234-бет

234 стр.

2. Берілген сөздерге көптік жалғауын жалғаңыз.

Присоедините окончания мн. ч. к приведенным словам.

сөмке, шалбар, етік, жейде, күртеше, белдемше, қарындаш,
қалам, кітап, телефон, қағаз, көйлек

сөмкелер			

3. Заттардың санын атаңыз.

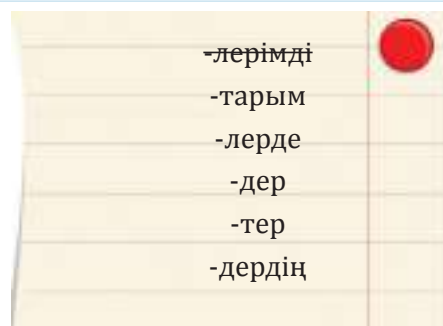
Назовите количество предметов.

4. Қажетті жалғауды жалғаңыз.

Присоедините нужные окончания.

1. Менің дәптер лерімді көрдің бе?
2. Бүгін маған дос _____ келеді.
3. Менің әкем мемлекеттік мекеме _____ жұмыс істеді.
4. Қай көшеде жаңа дүкен _____ бар?
5. Көшеде жүрген көлік _____ саны көп.
6. Сен _____ ақшаларың бар ма?

5. Тиісті жалғауды жалғаңыз.

Присоедините нужные очончание.

лы/лі/ды/ді/ті

жең

жаға

түйме

қалта

сыдырма

бау

етек

жеңді

6. Үлгі бойынша жазыңыз.

Допишите по образцу.

Үлгі: өкше/етік (биік) – *биік өкшелі етік*

сыдырма/күртеше

жаға/тон

қалта/шалбар

түйме/пальто

етек/көйлек (ұзын/қысқа)

бау/бәтеңке

жең/жейде

7. Сұраққа жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

Оларға қандай киім ұнайды? Қандай киім ұнамайды?

Әсел	Арман
  	
  	

қолғап, мойынорағыш, кроссовка, қалпақ, шалбар, футболка, көйлек, костюм, бәтеңке, белдемше, күрте, жемпір, ұзын, қысқа, баулы, сыдырмалы

Ал, сізге қандай киімдер ұнайды? Қандай киімдер ұнамайды?

Сізге қандай	күртеше	ұнайды?	Маған сыдырмалы күртеше	ұнайды. ұнамайды.
	бәтеңке			
	тон			
	пальто			
	көйлек			
	жейде			
	шалбар			

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Кестені толтырыңыз.

Прослушайте. Заполните таблицу.

№41

Анасы қандай киімдерді ұнатады?

Ұлы қандай киімді ұнатады?

Қызы қандай киімді ұнатады?

2. Қайта тыңдаңыз. Керек сөзді жазыңыз.

Прослушайте еще раз. Впишите нужные слова.

№41

Менің ... балам бар. Ұлым 9 сыныпта, ал ... 10 сыныпта оқиды. Олар сауда жасауды, дүкенге ... ұнатады. Ай сайын ... дүкенге барады. Мен ақша беремін, олар өздері ... сатып алады. Бірақ олардың киімдері маған ұнамайды. Өйткені қызым үнемі ... белдемше немесе етегі қысқа көйлек сатып алады. Ал, ұлым түрлі-түсті ... мен өте тар джинс шалбарларын сатып алады. Неге мұндай киім аласыңдар? деп сұрасам, «Анашым, бұл сән» - деп жауап береді. Ал маған ұзын ..., жағалы жейде, кең әрі ұзын балақты ... және бір түсті киімдер ұнайды. Кішкентай кездері жақсы еді. Қандай киім сатып алып беремін, сол киімді киеді. Қазіргі балаларға қысқы әрі ... киімдерді кигізу өте қиын. Қыста қалың бас киім ки, жылы киін, күн ... деген сөздерді күнде айтамын. Ал олардың жауабы: «Анашым, бұл – сән». Не істеймін?

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс.

Работа в паре.

а. Бір адам 252-беттегі мәтінмен танысады. Екінші адам мәтінге қарамай сауалнаманы толтырады. Ол үшін бірінші тіл үйренушіге сұрақ қойыңыз.

Один человек знакомится с текстом на странице 252. Второй заполняет анкету, не знакомясь с текстом. Для этого задайте вопрос первому.

Сенің аты-жөнің кім?

Аты-жөні: _____
Жасы: _____
Отбасы жағдайы: _____
Күйеуінің аты/Әйелінің аты: _____
Жасы: _____
Кеше не болды? _____
Қандай киім киді? _____
Күйеуі/Әйелі ше? _____

ә. Енді рөлдеріңізбен ауысыңыздар. Екінші мәтін (ер адам туралы) 152-бетте. Теперь поменяйтесь ролями. Второй текст (о мужчине) на странице 152.

ЖАЗЫЛЫМ

1. Қандай жағдайда қалай киінетінін туралы жазыңыз.

Напишите о том, как вы одеваетесь в зависимости от ситуации.

Үйде:

Жұмысқа барғанда:

Театрға барғанда:

Мейрамханаға барғанда:

Серуенге шыққанда:

Тауға шыққанда:

2 - САБАҚ

АРНАЙЫ КИІМДЕР

1. Топтық жұмыс.

1) Суретте не бейнеленгенін жазыңыз.

Напишите названия рисунков.

2) Екінші топқа оны сипаттаңыз.

Опишите рисунок второй группе.

Сөздер осы әріптерден басталады/ Слова начинаются со следующих букв.

Ә Ы І О Ө Ұ Ү Ң Қ

2. 248-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 248.

3. Танысыңыз.

Ознакомьтесь.

Күнделікті
киімдер/үй
киімі

Мектеп формасы

Кешкі көйлек/
туған күн, той
киімдер

Жұмыс киімі

Спорттық
киімдер

4. Төмендегі киімдерді қай мезгілде киеміз?

В какое время надевают одежду, показанную ниже.

Есте сақтаңыз!
Запомните!

Қыстық киім/Жаздық киім/Күздік киім/ Көктемгі киім

5. Кестеге бөліп жазыңыз. Сіз қандай киім қосасыз?

Разделите и запишите в таблицу. Вы какую одежду добавите?

Ер адам киімдері	Әйел адам киімдері	Ортақ

1. Қолғап	8. Тон	15. _____
2. Кроссовка	9. Қалпақ	16. _____
3. Шалбар	10. Футболка	17. _____
4. Көйлек	11. Костюм	18. _____
5. Бәтеңке	12. Белдемше	19. _____
6. Күрте	13. Жемпір	20. _____
7. Етік	14. Мойынорағыш	21. _____

6. Әр қатардан бір артық сөзді сызып тастаңыз.

Вычеркните одно лишнее слово из каждого ряда.

- Ұзын, қысқа, ~~жең~~, жеңіл
- Ыңғайлы, әдемі, аяқкиім, сәнді
- Көйлек, шаңғы, шалбар, жейде
- Кеш, көзілдірік, тұсаукесер, туған күн
- Ыстық, салқын, жеңіл, жылы
- Қара, сұр, дәмді, жасыл.
- Емхана, белдемше, шалбар, шұлық.
- Қолшатырлар, көзілдіріктер, аппақ, спорттық аяқкиімдер

ОҚЫЛЫМ

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Сіздерде арнайы жұмыс формасы бар ма? Әлде еркін форма ма?

- 1 Міндетті түрде жұмыс киімін кию қажет. Себебі жұмыста қауіпсіздік шараларын сақтау керек, сондықтан арнайы бас киім, етік және қолғап міндетті.
- 2 Әрине, өйткені бізге көп адамдар келеді. Түрлі жиналыстар, кездесулер болады, сондықтан ақ кофта, қара шалбар немесе іскери үлгідегі костюм-шалбар кию керек.
- 3 Бізде, жұмыста арнайы киім жоқ. Әркім өз қалауы бойынша киінеді, алайда тым қысқа белдемше немесе тым тар шалбар киюге болмайды.
- 4 Міндетті емес, бірақ костюм-шалбар, галстук болу керек. Ал жейде бір түсті болуы шарт. Джинс шалбар киюге болмайды.
- 5 Бізде барлығы бірдей киінеді. Себебі бізде арнайы киім бар. Ол – ақ жейде, көк костюм, жемпір, шалбар және қара аяқ киім. Айтпақшы, галстук бар.
- 6 Әлбетте, арнайы киім үлгісі бар. Себебі бізге қонақтар көп келеді және олар әртүрлі киінеді. Сондықтан бізді қонақпен шатастырмау үшін біз арнайы киім киеміз.

Олар кім болып жұмыс істейді?

	 мұғалім.
	 құрылысшы
	 оқушы

	 даяшы.
	 хатшы.
	 мекеме қызметкері.

2. Сұраққа жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

Сіздерде арнайы жұмыс формасы бар ма әлде еркін форма ма?

3. Қай мекемеде қандай киім киюге болады? Немесе болмайды?

В каких учреждениях какие одежды можно носить, а в каких нельзя?

Сіз қалай ойлайсыз?

Үлгі: Менің ойымша, мектепте мұғалімдерге көйлек, ақ блузка, қара шалбар киюге болады. Ал джинс шалбар, тым қысқа белдемше, түрлі-түсті киімдер киюге болмайды.

емхана

автобус

банк

қызмет көрсету орындары

спорттық орындар

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

Сын есім. Күшейтпелі шырай.

Усилительная степень сравнения имен прилагательных.

234-бет

Мен **қып-қызыл** көйлек кідім.

234 стр.

2. Сөздерден үлгі бойынша күшейтпелі шырай жасаңыз.

Трансформируйте слова по приведённому образцу, добавив к ним усилительный слог.

қызыл	<u>қып-қызыл</u>	ақ	<u>аннақ</u>
жасыл	_____	қалың	_____
ащы	_____	жылы	_____
сары	_____	шағын	_____
қоңыр	_____	қара	_____
сұр	_____	кішкентай	_____
көк	_____	үлкен	_____
тәтті	_____	таза	_____
жарық	_____	әдемі	_____

3. Қажетті сөздерді тауып жазыңыз.

Найдите нужные слова и напишите их.

- Мына шие қып-қызыл.
- Менің қарындасым _____
- Кеше күн _____ болды.
- _____ спорттық аяқкиім кию керек.
- Айгүлге ұзын _____ көйлек жарасады екен!
- Ол _____ мәшине сатып алды.
- Бөлме _____ екен.
- Мұз _____ боп жатыр.
- Күзгі жапырақтар _____.
- Көлдің суы _____ екен.

әп-әдемі
үп-үлкен
қап-қара
қып-қызыл
жып-жылы
аппақ
сап-сары
жып-жылтыр
тап-таза
жап-жарық

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Қажетті құрылымдарды жазыңыз.

Напишите соответствующие слова.

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Тиісті нөмірді қойыңыз.

Прослушайте. Проставьте соответствующие цифры.

№42

№ _____

№ _____

№ _____

№ _____

№ _____

№ _____

Әуекомпаниялардың киімдерін жазыңыз.

Сингапур

Эйр Астана

Катар

Эмират

Британ

Үндістан

2. Қайта тыңдаңыз, суретке қараңыз. Әуекомпания киімдерін сиппатаңыз.

Повторно прослушайте текст, смотрите на рисунки. Оцените форму авиакомпаний.

СӨЙЛЕСІМ

1. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

1. Бір адам тақтаға шығады. Қалғандары киімге қатысты сөздер айтады, тақтадағы адам айтылған сөздер бойынша сурет салады.

Один человек выходит к доске. Остальные называют слова, касательно одежды, первый рисует картинку согласно сказанному.

Ол – ер адам.

Ол қара шалбар киеді.

ЖАЗЫЛЫМ

1. Ұсынылған жағдаяттарда қандай киім кию керек, қандай киім киюге болмайтыны туралы жазыңыз.

Напишите о том, какую одежду следует надевать и не надевать в зависимости от предложенных на картинках обстоятельствах.

концерт

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

туған күн

мейрамхана

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

мектеп

әкімдік

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

спортзал

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

МЕНІҢ СҮЙІКТІ ІСІМ

Мен шахмат ойнауды жақсы көремін.

Грамматика:

- «-а/-е/-й алу» мүмкіндік, «деп ойлау»

ЕКІНШІ САБАҚ

СҮЙІКТІ ІС ЖӘНЕ КӘСІП

Менің сүйікті ісім – кітап оқу.

Грамматика:

- Етістік + есімше қандай?

1 - САБАҚ

МЕНИҢ СҮЙІКТІ ІСІМ

1. 249-беттегі сөздермен танысыңыз.

Ознакомьтесь со словами на странице 249.

2. Сөздер мен суреттерді сәйкестендіріңіз.

Соедините картинки словами.

	☐	жүзу	☐	
	☐	суретке түсіру	☐	
	☒	компьютерлік ойындар ойнау	☐	
	☐	сурет салу	☐	
	☐	кітап оқу	☐	
	☐	жүгіру	☐	
	☐	ән айту	☐	
	☐	музыка тыңдау	☐	
	☐	теледидар көру	☐	
	☐	футбол ойнау	☐	
	☐	шахмат ойнау	☐	
	☐	волейбол ойнау	☐	

3. Толықтырыңыз. Оқыңыз. Жаттығыңыз.

Дополните. Прочитайте. Практикуйтесь.

жақсы көру

Мен <u>жақсы көремін</u>	Біз _____
Сен _____	Сендер _____
Сіз _____	Сіздер _____
Ол _____	Олар _____

айналысу

Мен _____	Біз _____
Сен _____	Сендер _____
Сіз _____	Сіздер _____
Ол _____	Олар _____

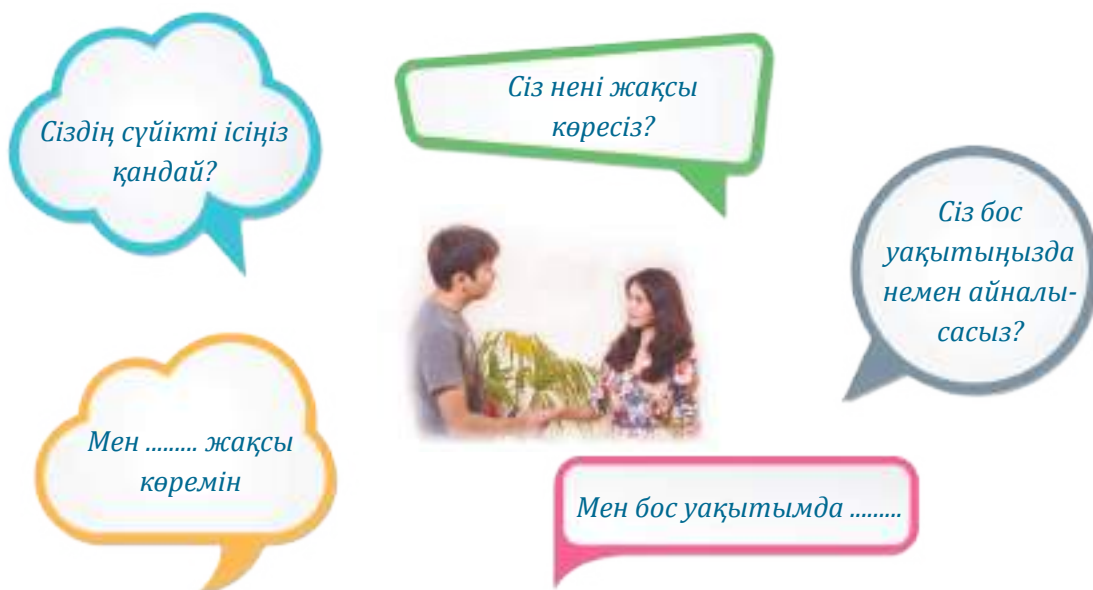
Есте сақтаңыз!
Запомните!

Мен жүзуді жақсы көремін.

Мен бос уақытымда жүзумен айналысамын.

4. Екеуара сөйлесіңіздер.

Проведите диалог между собой.

5. Дұрыс қосымшаны жалғаңыз.

Добавьте нужное окончание.

Сіз нені жақсы көресіз? Нені жақсы көрмейсіз?

-ді / -ды

жүзу	<u>жүзуді</u>	<u>Мен жүзуді жақсы көремін/көрмеймін</u>
суретке түсіру	_____	_____
сурет салу	_____	_____
кітап оқу	_____	_____
жүгіру	_____	_____
ән айту	_____	_____
музыка тыңдау	_____	_____
гүл өсіру	_____	_____
футбол ойнау	_____	_____
шахмат ойнау	_____	_____
волейбол ойнау	_____	_____
күресу	_____	_____

6. Жазыңыз.

Напишите.

1. кітап оқу....

Сара кітап оқуды ұнатпайды

Ооо, жоқ!

2. тауға шығу....

Ол

Ооо, иә!

3. велосипед тебу....

Сара

Ммм..., жоқ!

4. дүкен аралау....

Ол

Әрине!

5. кино көру....

Сара

Әлбетте!

7. Ойын тапсырма.

Игровое задание.

1. Қағазға үш түрлі әуес істеріңізді жазыңыздар. Оның біреуі өтірік болу керек.

2. Екінші адам қағазды алады.

3. Әуес істің атын оқымайды, бірақ әуес істі сипаттайды.

4. Топ әуес істің кімге қатысты екенін табу керек.

Төмендегі сөздерді пайдаланыңыз.

1. Напишите на бумагу три вида вашего хобби и положите в коробку. Одно из них должно быть не правдой.

2. Второй человек берет бумагу.

3. Не читая название описывает это хобби.

4. Группа должна одгадать к кому относится это хобби.

Используйте нижеперечисленные слова.

Үлгі: Бұл әуес іспен ер адамдар айналысады. Демалыс күндері достарымен өзенге барады. Ол үшін қармақ керек. (жауап: балық аулау)

Сөздерді пайдаланыңыздар

Дүйсенбі, сәрсенбі, бейсенбі, жұма, сенбі, жазда, күзде, таңертең, кеште, күндіз, демалыс күндері, мүмкін, менің ойымша, жақсы көреді, ұнатпайды, айналысады, немесе, айналыспайды.

ОҚЫЛЫМ

1. Хатты оқыңыз.

Прочитайте письмо.

Сәлем Жанар,

2016 жыл, 27 тамыз

Халің қалай? Менде бәрі жақсы. Қазір сабақ азайды. Екінші семестрде тек диплом жұмысын жазамыз. Диплом жұмысын барлық студент жазбайды, себебі кейбір студенттер мемлекеттік емтихан тапсырады. Мен диплом жұмысын жазамын. Жұмысым «Жастар және әуес іс» деп аталады. Тақырып өте қызық деп ойлаймын. Сен қалай ойлайсың? Материалдар өте көп, соны жинақтау керек. Жұмыстың негізгі мақсаты сүйікті істің адам мінезіне, өміріне әсері туралы. Себебі, әрбір адамның сүйікті ісі болады деп ойлаймын. Сүйікті іс адамның көңілін көтереді, шаршауды басады. Сондай-ақ, кейбір әуес істер оқушыларды тәрбиелейді. Мысалы, ғыл өсіру әдемілікке, спортпен айналысу шыдамдылыққа, қолөнер шеберлікке. Қазір жастар ғаламторда онлайн ойындарды ойнауды жақсы көреді. Әрине, балалар мен жастарға бұл қызық, алайда оның зиян екенін түсінбейді. Ал, менің мақсатым оларды әуес іске қызықтыру. Соған байланысты өзімнің әуес істерім туралы жаздым. Жұмысыма байланысты сауалнама жүргіземін. Егер уақытың болса, сол сауалнаманы толтырып берші. Себебі маған шынайы мысалдар керек. Сауалнаманы осы хатқа тіркеймін. Көмегіңе алдын ала рақмет!

Самал

2. Дұрыс нұсқаны табыңыз.

Отметьте правильный вариант.

1. Хаттың авторы кім?

☐ Самал

☐ Жанар

3. Самал қандай өтініш сұрады?

☐ сауалнама толтыруды

☐ хат жазуды

☐

2. Самал қайда оқиды?

☐ мектепте

☐ университетте

☐

4. Диплом жұмысы не туралы?

☐

☐ студенттер

☐ әуес істер

3. Самал қандай мәселе туралы жазады?

☐ бос уақытты өткізу

☐ әуес істің пайдасы

3. Сөйлемдерді қажетті сөзбен толықтырыңыз.

Заполните пропуски нужными словами.

Үлгі: Бұл кітап өте қызық.
(қандай?)

1. Кеше киноға бардым, бірақ _____ ұнамады.
(кімге?)
2. Олар концертті өте жақсы _____ .
(не істейді?)
3. Ата-ана балаларын _____ .
(не істейді?)
4. Ол гүл өсіреді, себебі гүл өсіру _____ тәрбиелейді.
(неге?)
4. Мен _____ жаздым, бірақ өзіме ұнамады.
(кім?)

4. Сұраққа жауап беріңіз. Өз ойыңызды айтыңыз.

Ответьте на вопросы. Как вы думаете?

Сұрақтар (сурет бойынша айтыңыз)

Қалай ойлайсыз?

Самал нені жақсы көреді?

Самал бос уақытында не істейді?

Самал немен айналысады?

Қазір жастар не істеу керек?

5. Ақпаратты толықтырыңыз.

Дополните информацию.

Диплом жұмысының мақсаты: _____

Мәселе: _____

Самалға көмектесіңіздер. Сауалнаманы толтырып берейік.
Помогите Самал. Заполните анкету.

Сауалнама

Аты-жөні:	
Жасы:	
Мамандығы:	
Тұрғылықты жері:	
Қандай әуес іспен айналысасыз?	
Қашаннан бері айналысасыз?	
Әуес іспен қай кезде айналысасыз?	
Әуес істердің пайдасы қандай?	

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз. Прочитайте.

2. Әрістестеріңізді іс шараға шақырыңыз. Приглашайте коллег на мероприятие.

ГРАММАТИКА

1. Ережемен танысыңыз.

Ознакомьтесь с правилом.

«-а/-е/-й алу» мүмкіндік
«деп ойлау»

236-бет

Мен коньки **тебе аламын**, бірақ шаңғы **тебе алмаймын**.
Бұл жақсы жаңалық деп ойлаймын.

236 стр.

Есте сақтаңыз!
Запомните!

Қашан?

бүгін	кеше
қазір	өткен аптада
ертең	былтыр
аламын/алмаймын	алдым/алмадым

2. Тиісті сөзді қойыңыз. Жаттығыңыз.

Поставьте нужное слово. Практикуйтесь.

		қазір	кеше
Мен	жауап бере	аламын/ алмаймын	алдым/алмадым
_____		аласың/ алмайсың	алдың/алмадың
_____		аласыз/ алмайсыз	алдыңыз/алмадыңыз
_____		алады/ алмайды	алды/алмады
Біз	шаңғы тебе	аламыз/ алмаймыз	алдық/алмадық
_____		аласыңдар/ алмайсыңдар	алдыңдар/алмадыңдар
_____		аласыздар/ алмайсыздар	алдыңыздар/алмадыңыздар
_____		алады/ алмайды	алды/алмады

3. Дұрыс нұсқасын белгілеңіз.

Подчеркните правильный вариант.

- Асқар кеше кітапты маған **бере/беру** алмады.
- Менің анам өз камерасын маған бере **алады/алу**.
- Менің інім гитарада өте жақсы ойнай **алатын/алады**.
- Менің ойымша, ол домбырада **ойнай/ойнау** алмайды, себебі ол кішкентай.
- Мен кеше туған күнге **бара/бару** алмадым, себебі мен Алматыға кеттім.
- Біз қазір такси **шақыра/шақыру** аламыз ба?
- Динара суда **жүзу/жүзе** алады.
- Сен маған телефон **соға/соқ** аласың ба?
- Кешке киноға **бара/бару** аламыз ба?
- Мен коньки **тебеді/тебе** аламын.

4. Сөздерді тиісті формада жазыңыз.

Напишите слова в нужной форме.

бару	оқи	жүргізу	тарту	сөйлеу
тарту	жазу	жазу	ойнау	бару

1. Мен хатты бүгін жаза алмаймын, бірақ ертең _____ аламын.
2. Сен кеше жарысқа _____ алдың ба? Мен _____ алмадым.
3. Ол кеше шахматты жақсы _____ алмады, себебі дайындық аз.
4. Ол көлікті жақсы _____ алмайды, себебі тәжірибесі аз.
5. Асқар гитара _____ алады, бірақ домбыра _____ алмайды.
6. Ол қазақ тілінде _____ алады, бірақ _____ алмайды.

5. Екеуара жұмыс. Суреттерді пайдаланыңыз. Сұрақ дайындаңыз. Досыңызға қойыңыз. Жауапты жазыңыз.

Работа в паре. Используйте картинки. Составьте вопросы. Задайте другу. Пишите его/ее ответы.

Сұрақ	Жауап
1. <u>Сіз балық аулай аласыз ба?</u>	<u>Иә, мен балық аулай аламын.</u> <u>Жоқ, мен балық аулай алмаймын.</u>
2. _____	_____
3. _____	_____
4. _____	_____
5. _____	_____
6. _____	_____
7. _____	_____

6. Дұрыс формада жазыңыз.
Напишите в правильной форме.

«деп ойлау»

Мен	көп адамдар бос уақытында теледидар көреді	<u>деп ойлаймын</u>	<u>деп ойламаймын</u>
Сен			
Сіз			
Ол			

Мен	Асқардың әуес ісі марка жинау	<u>деп ойлаймыз</u>	<u>деп ойламаймыз</u>
Сен			
Сіз			
Ол			

7. Көршіңізге сұрақ қойыңыз. Жауабын аудиторияға оқып беріңіз.

Задайте вопрос соседу и прочитайте его ответы аудитории.

Үлгі:

Сұрақ	Жауап	Аудиторияға оқу
Кітап оқу әуес іс деп ойлайсыз ба?	– Иә, кітап оқу әуес іс деп ойлаймын. – Жоқ, кітап оқу әуес іс деп ойламаймын.	Ол кітап оқу әуес іс деп ойлайды. Ол кітап оқу әуес іс деп ойламайды.

1. Қазіргі жастар әуес іспен айналысады деп ойлайсыз ба?
2. Тіл үйрену әуес іс деп ойлайсыз ба?
3. Әуес іске ақша керек деп ойлайсыз ба?
4. Әуес іс адам мінезіне әсер етеді деп ойлайсыз ба?

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Керек сөздерді жазыңыз.

Прослушайте. Впишите нужные слова.

Диктор:	– Қайырлы кеш, құрметті қонақтар мен көрермендер!
Диктор:	– Ұлттық арнада «Айтуға оңай» ток шоуы. – Әрбір адамның _____ ісі болады. Сүйікті іс адамға _____, _____ сыйлайды деп ойлаймын. Бүгінгі тақырыбымыз «Сүйікті іс және біз»
Диктор:	– Студияға қонағымыз Сәуле Азаматқызын шақырамыз.
Диктор:	– Сәуле Азаматқызы, студиямызға қош келдіңіз.
Сәуле:	– Қайырлы кеш!

2. Қайта тыңдаңыз. Дұрыс жауапты таңдаңыз.

Еще раз прослушайте. Выберите правильные ответы.

№43

1. Сәуленің сүйікті ісі не?

☐ гүл өсіру

☐ ән тыңдау

☐ гүл сату

2. Ол қандай гүлді жақсы көреді?

☐ бәйшешек

☐ раушан

☐ қызғалдақ

3. Гүл өсіру неге тәрбиелейді?

☐ әсемдікке

☐ сұлулыққа

☐ әдемілікке

4. Гүл өсіру адамға қалай көмектеседі?

☐ шаршауды басады

☐ шаршауды тоқтатады

5. Неге жастардың сүйікті ісі ән тыңдау деп ойлайды?

☐ құлаққаппен жүреді

☐ концертке көп барады

СӨЙЛЕСІМ

1. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

1. Екі топқа бөлініңіздер.

2. Ой сандықтағы сұрақтарға өз ойларыңызды айтыңыздар.

3. Сөз сандықтағы сөздерді пайдаланыңыздар.

Барлық адамдарда сүйікті іс бола ма?
Сүйікті іс адамды неге үйретеді?
Қандай көмек береді?
Жастардың сүйікті істері туралы не
ойлайсыз?

деп ойлаймын, деп ойлаймыз, біздің ойымызша, себебі, сондықтан, бірақ, адам мінезі, өмірі, әсер ету, әдемілікке, шыдамдылыққа, шеберлікке, бос уақыт өткізу, түсіну, пайдалы, зиян, қызықтыру, көңіл көтеру, шаршауды басу, тәрбиелеу.

ЖАЗЫЛЫМ

1. Ойды толықтырыңыз әрі аяқтаңыз. Суретті пайдаланыңыз.

Дополните и закончите текст. Используйте картинки.

Менің _____, барлық адамдардың _____ ісі бар.
Себебі, әр адам бір нәрсені _____ көреді. Әрбір сүйікті іс
адам _____, _____ әсер етеді. Ондай нәрселер өте
көп. Мысалы, _____, тамақ жасау, _____
_____, _____, кітап оқу.

Әр сүйікті іс адамды бір нәрсеге _____ Мәселен, гүл өсіру _____
_____, спорт _____ тәрбилейді. Сондай-ақ, сүйікті іс
жұмыстан _____ басады және адамның көңілін _____ деп
_____.

Өкінішке орай, қазір жастар әуес іске _____ Жастардың
көбі онлайн _____ жақсы көреді. Көп уақыттарын компьютер
алдында _____ Сондықтан жастарды _____ әуес
істерге қызықтыру керек. _____

_____.

2 - САБАҚ

СҮЙІКТІ ІС ЖӘНЕ КӘСІП

1. 249-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 249.

2. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

Тізімді жалғастырыңыз. Қай топта көп атау болса, сол топ жеңеді.

Әуес істер

1. <u>кітап оқу</u>	6. _____	11. _____
2. _____	7. _____	12. _____
3. _____	8. _____	13. _____
4. _____	9. _____	14. _____
5. _____	10. _____	15. _____

Есте сақтаңыз!

Запомните!

Қашан? Қай уақытта?

күнде	ай/жыл сайын	күн/ апта сайын	бұрын	ешқашан
бос кезімде	оқушы/студент кезімде	кейде	жазда/қыста/ күзде/көктемде	жұмыстан кейін

3. Әріптесіңіз туралы сауалнаманы толтырыңыз.

Заполните анкету про коллегу.

– Арман, сүйікті ісіңіз не?	Арман	жұмыстан кейін	бос кезінде	ешқашан
– Менің сүйікті ісім – кітап оқу.	тамақ пісіру		+	
– Қай уақытта кітап оқисыз?	кітап оқу	+		
– Жұмыстан кейін.	көне заттар жинау			–
– Басқа қандай сүйікті ісіңіз бар?				
– Тамақ пісіру.				
– Күнде тамақ пісіресіз бе?				
– Жоқ, бос кезімде.				
– Неге қызықпайсыз?				
– Ескі заттар жинауға қызықпаймын.				

- _____, сүйікті ісіңіз не?				
- Менің сүйікті ісім - _____				
_____.				
- Қай уақытта / қашан айналысасыз?				
_____.				
- Басқа қандай сүйікті ісіңіз бар?				
_____.				
- Қай уақытта/қашан айналысасыз?				
_____.				
- Неге қызықпайсыз?				
_____.				

4. Сөздерді сәйкестендіріңіз.

Составьте словосочетание.

негізгі ☐	☐ мінезі
адам ☐	☐ етеді
әсер ☐	☐ басады
көңілді ☐	☐ мақсат
шаршауды ☐	☐ тәрбиелейді
деп ☐	☒ көтереді
жастарды ☐	☐ уақыт
бос ☐	☐ ойлау

5. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

1. Қай әуес кең тараған деп ойлайсыздар?	1. Как вы думаете какие из этих хобби популярные?
2. Әуес істерге орын беріңіздер.	2. Дайте место по популярности.
3. Неге ол орынды бердіңіздер, себебін айтыңыздар.	3. Скажите причину почему выбрали именно этот вид хобби.

Үлгі: *Кітап оқу* кең тараған **әуес іс** деп ойлаймыз. Сондықтан бірінші орын береміз. Себебі кітап оқу ол **қызық**. Сондай-ақ барлық адамдар **кітап оқи алады**. Сіз кез келген жерде кітап оқи аласыз. Мысалы, үйде, автобуста, жағажайда, ұшақта, пойызда.

Әлемдегі кең тараған әуес істер.

6. Қай әуес іс туралы айтылды?
 Про какое хобби сказано?

<u>ойыншық модельдер жасау</u>	Бұл үшін көп материал керек. Модель әдемі болу үшін көп уақыт кетеді. Алайда сіз оны сатып, ақша табуыңызға болады.
	Барлық адамдар істей алмайды. Бұл әуес іспен тек қыс мезгілінде айналысуға болады. Ол үшін көп қаражат керек екен.
	Бұл әуес іс үшін көп ақша керек. Себебі сирек кездесетін көліктер өте қымбат және оларды табу өте қиын.
	Өте қызық және денсаулыққа пайдалы әуес іс түрі. Алайда, қауіпті. Бұл іспен айналысу үшін көп жылдар керек.

7. Дауыс беріңіздер.
 Проголосуйте.

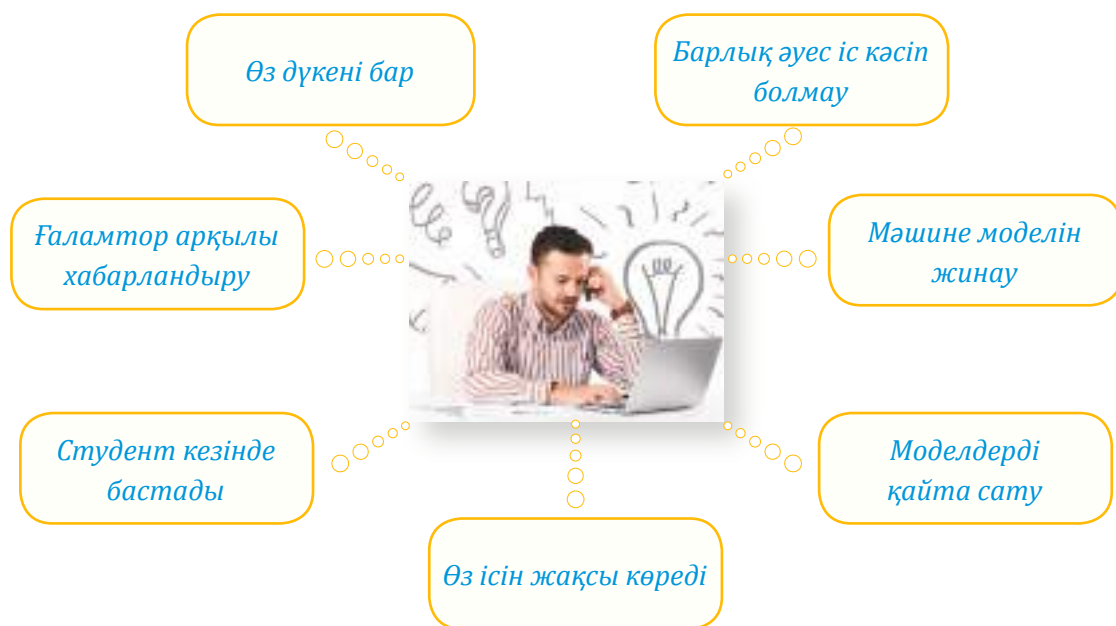
«Кәсіпкер» тобы	Әуес іс кәсіп болады және ақша табуға болады деп ойлаймыз.
«Алға» тобы	Әуес іс кәсіп болмайды және ақша табуға болмайды деп ойлаймыз.

Дауыс беру	Иә	Жоқ	✓ x		
Әуес іс кәсіп болады					Дауыс беру парағы
Әуес іс арқылы ақша табуға болады					

Дауысты санаңыздар. Қай кандидат жеңгенін жария етіңіздер.

8. Андрей туралы ақпарат беріңіздер.

Расскажите про Андрея.

Үлгі: Ол барлық әуес іс кәсіп болмайды деп ойлайды.

ОҚЫЛЫМ

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

XXI ғасырда көп адамдардың бос уақыттары болмайды. Адамдар жұмыс істейді, оқиды. Сондықтан олардың уақыттары аз. Алайда, кейбір адамдар әуес ісіне уақыт бөледі.

Әр адамның әуес ісі әртүрлі, себебі қызығушылық бірдей емес. Мысалы, марка жинайтын, кітап оқуды ұнататын, көне заттарды жинайтын, сауда жасауды ұнататын адамдар болады. Алайда, барлық адамдар өздері жақсы көретін істерді таңдай алмай жатады. Оның түрлі себептері бар. Мысалы, кейбір әуес іске ақша керек. Мысалы, марка жинау, көне заттарды жинау, мүсін жасау, қайықпен жүзу.

Әуес іс арқылы ақша табатын және оны кәсіп ететін адамдар да бар. Солардың бірі – Александр. «Мен студентпін. Мен гитарада ойнауды жақсы көремін. Гитараны өте жақсы білемін. Бірінші гитарамды ата-анам сатып алып берді. Ол гитара да ескірді. Жаңа гитара сатып алғым келді. Не істеймін? Сосын интернет дүкеннен іздедім. Таптым, бірақ қымбат. Не істеу керек? Фирмалық күртешемді интернет дүкен арқылы саттым. Сол ақшаға гитара сатып алдым. Гитараның кейбір жерін жөндеймін, жаңа гитара секілді болды. Сосын маған бір ой келді. Гитараны қайта саттым. Екі есе бағамен. Содан бері ескі гитара сатып аламын, оны жөндеймін, сосын қайта сатамын. Менің жақсы көретін ісім ақша табуға көмектесті және кәсібіме айналды»

2. Мәтіннен қарама-қарсы мағынасын табыңыздар. Жазыңыз.

Найдите противоположные значение. Напишите.

уақыттары болады	уақыттары болмайды
уақыт бөлмейді	
қызығушылық бірдей	
айналыспайды	
таңдай алады	
керек емес	
жақсы көреймін	
сатып алып бермеді	
сатпадым	
жөндемеймін	
айналмады	

3. Қандай сөз? Мәтіннен табыңыз.

Какие слова? Найдите из текста.

Университетте оқитын адам	студент
Оған зат, киім, үй мәшине сатып аламыз.	
Мұражайда, мұрағатта болады. Қазір жасалмайтын заттар.	
Киім атауы.	
Сол үшін күнде бір мекемеге барамыз, сол үшін ақша аламыз.	
Балықшылар қолданады	
Көшелерде, мұражайларда болады. Саздан, тастан, темірден жасалады.	

4. Мәтінді мазмұны бойынша қойыңыз.

Какие слова? Найдите из текста.

Өзі туралы айту _____ 1

Гитара сатып алу және жөндеу _____

Гитараны қайта сату _____

Жаңа гитара сатып алу _____

Ата-анасы гитара алып беру _____

Интернет дүкенге кіру _____

Күртеше сату _____

Гитара іздеу _____

5. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

1. ХХІ ғасырда адамдардың уақыты неге аз?
2. Адамдардың әуес істері бірдей бола ма?
3. Барлық адамдардың сүйікті іспен айналысуына мүмкіндіктері бар ма?
4. Қандай әуес іс кәсіп бола алады деп ойлайсыз?

ГРАММАТИКА

Етістік + есімше қандай?

1. Тиісті жалғауды жалғаңыз.

Добавьте соответствующее окончание.

-атын/-етін/-йтын/-йтін

-ған/-ген/-қан

1. Менің жақсы көретін (көру) ісім – балық аулау. Балық аулау шаршауды басатын (басу) және жақсы көңіл күй сыйлайтын (сыйлау) әуес іс деп ойлаймын.

2. Сіз кәсіп _____ (болу) немесе ақша табуға _____ (көмектесу) қандай әуес істі білесіз?

3. Мен _____ (көру) фильм өте қызық болды, ертең _____ (бару) фильм де қызық болады деп ойлаймын.

4. Біз _____ (жасау) тапсырма қиын болады деп ойлаймын, сондықтан дайындаламын.

5. Сендер кеше _____ (жасау) тапсырма қиын болды ма?

6. Олар _____ (айту) жаңалық шын ба екен? Сен білмейсің бе?

2. Кестені толтырыңыз.

Заполните таблицу.

жақсы көретін, кітап, оқитын, жұмыс, баратын, жіберген, фильм, жазған шақырған, сатып, қонақ, алған, жер, тамақ, хат, жауап, берген адам, хат, көрген, адам.

Қандай?

Не? Кім?

1. жақсы көретін _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

6. _____
7. _____
8. _____

3. Мақсат туралы жазыңыз.

Напишите про Максата.

Раушан гүлі/ жақсы көру

«МұзАрт» тобы әндері/ тыңдау

«Хабар» телеарнасы/ көру

«Абай жолы» романы / оқу

Мүсін жасау/ айналысу

«Миллион кімге бұйырады?» бағдарламасы/ көру

1. *Оның оқитын кітабы «Абай жолы» романы.*
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

3. Сөздерді дұрыс формада жазыңыз.

Напишите слова в правильной форме.

– Кешіріңіз, Алматыға жіберетін хаттар мынау ма? (жіберу)

– Иә, осы хаттар.

– Сен сатып _____ жаңа көлік мынау ма? (алу)

– Иә, осы көлік.

– Сен _____ шипажай қайда? (бару)

– Оңтүстік Қазақстанда секілді.

– Олар _____ университет қалай аталады? (оқу)

– Меніңше, Орта Азия университеті.

– Жиналысқа _____ адамдар келді ме? (қатысу)

– Жоқ, әлі келген жоқ.

– Ағылшынша _____ кім бар? (сөйлеу)

– Асан сөйлейді.

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Сандарды жазыңыз.

Прослушайте. Впишите цифры.

№44

Энтони Швейгер – Канзас штатында тұрады. ____ сыныпта ол бал арасына қызығады, ата-анасы оған көмектеседі. Олар бал омартасын сатып алады. Ең алғаш алған балын базарда сатты. Ал қазір жылына ____ мың доллар табады. Оның бал сататын арнайы сайты бар.	28 5 3	
Анна-Мария Файола Вашингтон штатында тұрады. Ол студент кезінде сабын жасауға қызығады. Сөйтіп ол сабын жасайды. ____ жасында өз әуес ісін бизнеске айналдырды. Ол ____ сабынның түрін шығарады. Қазір ол жылына ____ млн доллар табады.	25 45	
Асхат Батыс Қазақстанда тұрады. Жасы ____ -те. Орта мектепте мұғалім болып жұмыс істейді. Бала кезінде ағаштан мүсін жасауды жақсы көрді. Кейін бұл әуес ісіне айналды. Ал қазір ол оның кәсібі. Ол ағаштан түрлі заттар жасайды. Қазір ұлттық ыдыстар жасайды. Оның өзінің жеке дүкені бар. Болашақта өз сайтын ашады. Ол айына ____ мың доллар табады.	2 2500	
Қарақат, ____ жаста. Шығыс Қазақстан облысында тұрады. Қытай Халық Республикасында дүниеге келді. ____ жыл бұрын көшіп келді. Оның анасы қолөнер шебері. Қарақат кішкентай кезінде іс тігуді жақсы көрді. Әсіресе, сөмке тігу оның сүйікті ісі болды. Қазір ол ұлттық өрнекті сөмкелер тігеді. Тіккен заттарын базарда сатады. Ол күніне ____ - ____ сөмке сатады. Ол айына ____ доллар табады.	500 3 260	

1. Қалай ойлайсыз?

Как вы думаете?

Олар неге әртүрлі көлемде ақша табады? Себебін айтыңыз.

1. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

Бір тіл үйренуші төмендегі әуес істі таңдайды. Басқа тіл үйренушілер сол әуес істі табу үшін сұрақтар қояды. Әуес істі алған тіл үйренуші жауап береді. Кім табады сол келесі ойынға шығады.

Тауға шығу, мүсін жасау, шаңғы тебу, гүл өсіру, марка жинау, ұлттық заттар жасау, ағаштан бұйымдар жасау, сауда жасау, кітап оқу.

2. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

Төмендегі ой туралы пікір сайысқа қатысасыздар.

Әуес іс адам өмірінің маңызды бөлігі. Әуес іссіз өмір қызық емес.

А тобы : Сіздер келісесіздер. Ойларыңызды дәлелдеңіздер.

В тобы: Сіздер келіспейсіздер. Ойларыңызды дәлелдеңіздер.

ЖАЗЫЛЫМ

1. Өзіңіздің және досыңыздың әуес істері туралы жазыңыз.

Напишите про своё хобби и про хобби друга.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

2. Ғалымжан туралы жазыңыз.

Напишите про Галымжана.

[illegible]

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

ДЕНСАУЛЫҚ – ЗОР БАЙЛЫҚ

Арман күнде таңертең жүгіреді.

Грамматика:

- Ауыспалы осы шақ
- етістік+-а/-е/-й + жіктік жалғауы

ЕКІНШІ САБАҚ

ДҰРЫС ТАМАҚТАНУ – ДЕНСАУЛЫҚ КЕПІЛІ

Сіздің ас мәзіріңіз қандай?

Грамматика:

- «у керек/қажет»
- «уым керек/қажет»

1 - САБАҚ

ДЕНСАУЛЫҚ – ЗОР БАЙЛЫҚ

1. 249-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 249.

2. Топтық жұмыс.

Работа в паре.

1. Бір адам 13 түрлі қимыл-әрекеттірді көрсетеді, басқалары осы қимыл-әрекеттерді білдіретін сөздерді айтады.

1. Один человек показывает 13 видов действий, остальные угадывают слова, обозначающие эти действия.

Сипаттайтын сөздер мен тіркестер:

жүгіру, секіру, билеу, оқу, жазу, ұйықтау, балық аулау, гүл өсіру,
шаңғы тебу, сурет салу, суретке түсіру, ән тыңдау, сөйлеу

3. Тиісті форманы жалғаңыз.

Добавьте нужные формы.

Ауыспалы осы шақ

-а/-е/-й + жіктік жалғауы

	<i>Ол бар+а+ды</i>	<i>Мен бар+а+мын</i>
бару		
ішу		
жеу		
ойлау		
ұстау		
айналысу		
тамақтану		
бас тарту		
айту		
сұрау		
пайдалану		

4. Екеуара жұмыс.

Работа в паре.

1. Сұрақтарға жауап жазыңыз.	1. Напишите ответы.
2. Дәптерлеріңізді ауыстырыңыздар.	2. Поменяйтесь тетрадями.
3. Сіз досыңыз туралы айтып беріңіз.	3. Расскажите про друга/подругу.
Үлгі: Ол дәрігерге жиі барады.	Например: Ол дәрігерге жиі барады.

1. Сіз дәрігерге жиі барасыз ба?

Иә, _____

Жоқ, _____

4. Сіз денсаулығыңызды күтесіз бе?

Иә, _____

Жоқ, _____

2. Дәріханаға жиі барасыз ба? <i>Иә,</i> _____ <i>Жоқ,</i> _____		5. Арнайы диета ұстайсыз ба? <i>Иә,</i> _____ <i>Жоқ,</i> _____	
3. Денсаулық туралы жиі ойлайсыз ба? <i>Иә,</i> _____ <i>Жоқ,</i> _____		6. Сіз спортпен айналысасыз ба? <i>Иә,</i> _____ <i>Жоқ,</i> _____	

Есте сақтаңыз!
Запомните!

Менің басым **ауырып тұр.**

Менің ішім **ауырып тұр.**

5. Сурет пен сөйлемдерді сәйкестендіріңіз.

Соедините картинки с предложениями.

- ☒ 1. Тамағым ауырып тұр.
- ☐ 2. Менің тісім ауырып тұр.
- ☐ 3. Маған тұмау тиген секілді.
- ☐ 4. Мен қолымды күйдіріп алдым.
- ☐ 5. Менің қызуым көтеріліп тұр.
- ☐ 6. Мен саусағымды кесіп алдым.
- ☐ 7. Асқар қолын сындырып алды.
- ☐ 8. Самалдың белі ауырып тұр.

6. Сөйлемді толықтырыңыз.

Дополните предложения.

~~тамағым ауырып тұр~~
қолыңды күйдіріп алма

саусағыңды кесіп алма

қолын сындырып алды

тұмау тиген секілді

тісім ауырып тұр

1. Мен бүгін қатты сөйлей алмаймын. Себебі менің тамағым ауырып тұр.

2. Менің _____, сондықтан тіс дәрігеріне барамын. Тісімді емдеу керек.

3. Мен қатты тоңып тұрмын. Басым ауырып тұр. Маған _____.

4. Ақырын, шай ыстық екен. _____.

5. Мына, пышақ өткір екен. Абайла, _____.

6. Ол бүгін емтиханға бармайды, себебі ол бәрібір жаза алмайды, өйткені ол _____.

7. Сөйлесіңіз.

Практикуйтесь.

басым ауырып тұр, тамағым ауырып тұр, белім ауырып тұр, қызуым көтеріліп тұр, ішім ауырып тұр, қолым ауырып тұр, аяғым ауырып тұр.

Сәлем, Сәуле!
Иә. Басым
ауырып тұр.

Сәлем, Арман!
Көңіл-күйің
болмай тұр ғой?

8. Ойыңызды айтыңыз.

Как вы думаете?

Денсаулыққа не пайдалы? Не зиян?

Үлгі: Менің ойымша, дұрыс тамақтану денсаулыққа пайдалы, себебі

Дұрыс тамақтану

Спортпен айналысу

Уақытында
тамақтанбау

Таза ауада көп жүру

Буға піскен тамақ

Табиғатқа шығу

Ауыр жұмыс

Уақытында ұйықтау

Жаман әдеттер
(ішімдік, шылым)

Қуырылған тамақ

ОҚЫЛЫМ

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Дұрыс тамақтанудың принциптері

Дұрыс тамақтану үшін және тамақтың пайдалы немесе зиян екенін білу үшін көп білім қажет емес. Тек бірнеше қарапайым қағидаларды білу керек.

Көп адамдар таңғы ас пен кешкі асты үйден ішеді, ал түскі асты көбіне асханадан ішеді. Әр адам таңғы, түскі және кешкі тамақты уақытында ішу керек.

Күндізгі тамақтану адамның жұмысына байланысты болады. Түске дейін көп жұмыс істесеңіз, таңғы ас пен түскі асқа көп көңіл бөлу керек.

Бір күнде адамға қандай мөлшерде тағам керек? Бұл оның жасына, жынысына, мамандығына байланысты. Олар 4 топ:

1- топ. Жұмыста көп физикалық күшті қажет етпейтін және миға үлкен күш түсіретін мамандық иелері. Олар жұмысты бір орында отырып жасайтын қызметкерлер.

2- топ. Халыққа қызмет көрсететін қызметкерлер: байланыс саласының қызметкерлері, тігіншілер, саудагерлер т.б.

3- топ. Ауыр жұмыс істейтін қызметкерлер: үй жөндеумен айналысатын қызметкерлер, қоғамдық көлік жүргізушілері т.б.

4- топ. Үлкен физикалық күш қажет мамандықтар: құрылыс жұмысшылары, шахтерлер т.б.

Денсаулық жақсы болу үшін қалай тамақтану керек?

- үнемі уақытында тамақтану
- пайдалы тағамдар жеу
- жеміс, көкөністерді жиі пайдалану
- күніне бір рет ыстық тамақ ішу керек
- тамақты аздан, бірақ жиі ішу керек

Жалпы алғанда күніне 4 рет тамақтану керек және оның екеуінде ыстық тамақ жеу керек. Қатты майлы тамақтан бас тарту керек және тойып тамақ ішу зиян.

Дайындаған: Мейіргүл Оңғарова

4 топ

2. Белгілеңіз.

Отметьте.

Ақпарат	дұрыс	бұрыс
Дұрыс тамақ ішу үшін аспаз болу керек.		
Дұрыс тамақ таңдау үшін жоғары білім керек.		
Дұрыс тамақтану принциптері бар.		
Адамдар кешкі асты үйден ішпейді.		
Түске дейін жұмыс істейтіндер таңғы асты жақсы ішу керек.		
Адам бір күнде 4 рет тамақтану керек.		
Тамақтану адамның жасына байланысты.		
Жүргізушілер физикалық күшті көп жұмсайды.		
Саудагер халыққа қызмет көрсету саласында жұмыс істейді.		

3. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

1. Дұрыс тамақтану үшін білім қажет пе?
2. Жұмыс істейтін адамдар түскі асты қайдан ішеді?
3. Тамақтану жұмысқа байланысты ма?
4. Түскі және таңғы асқа кімдер көңіл бөлу керек?
5. Адам күніне 2 рет тамақтану керек пе?
6. Қандай жұмыстар физикалық күшті қажет етеді?
7. Физикалық күшті қажет етпейтін жұмыстарды атаңыз.
8. Қандай тамақтан бас тарту керек деп ойлайсыз?
9. Тамақты аздан, бірақ жиі ішу дұрыс па?

4. Мәтінге сүйене отырып, Андрей туралы айтыңыз.

Расскажите про Андрея, используя информацию из текста.

Үлгі: Ол кеңседе жұмыс істейді. Ол – бас маман. Жұмысты бір орында отырып жасайды.

Мезгіл және жиілік

Время и частотность

237-бет

Мен **күнде** таңғы ас ішемін.
Ол **жылына бір рет** дәрігерге барады.

237 стр.

1. Төмендегі тағамдарды қаншалықты пайдаланасыз?

Как часто вы употребляете нижеследующие пиши?

Үлгі: Мен күнде таңғы аста және түскі аста шай ішемін.

күнде таңертең күніне бір рет айына үш рет аптасына екі рет

күнделікті күн сайын кешке қарай түнде түсте ешқашан

үнемі жиі сирек кейде уақытында мүлдем анда-санда

Толықтырыңыз

--	--	--	--	--

2. Уақыт және жиілік сөздерін пайдаланып, Арман мен Самал туралы ақпарат беріңіз.

Расскажите про Армана и Самал, используя слова, обозначающие время и частотность информацию.

Үлгі: Арман күнде таңертең жүгіреді, ал Самал айына бір рет жаттығу залына барады.

Арман

_____ жүгіреді

_____ бокспен айналысады

_____ айран ішеді

_____ жеміс жейді

_____ ішімдік ішпейді

_____ саябақта қыдырады

_____ шылым шекпейді

_____ театрға барады

_____ түнде тамақ ішпейді

_____ теледидар көреді

Самал

_____ жаттығу залына барады

_____ көкөніс пайдаланады

_____ ыстық тамақ ішеді

_____ асықпай тамақтанады

_____ ән тыңдайды

_____ тез дайындалатын тағам жемейді

_____ газдалған сусын ішеді

_____ көп су ішеді

_____ таза ауада қыдырады

_____ кітап оқиды

3. Бұл әрекеттерді қаншалықты жасайсыз? Қажет сөздерді қойыңыз.

Как часто вы это делаете? Напишите нужные слова.

1. тіс жуу	<u>күнде</u>	<u>таңертең</u>	<u>кеште</u>	<u>ай сайын</u>	<u>жыл сайын</u>
2. тамақ ішу	_____	_____	_____	_____	_____
3. жүгіру	_____	_____	_____	_____	_____
4. дәрігерге бару	_____	_____	_____	_____	_____
5. ыстық тамақ ішу	_____	_____	_____	_____	_____
6. жаттығу жасау	_____	_____	_____	_____	_____

4. Өзіңіз туралы ақпарат беріңіз.

Напишите про себя.

Үлгі: Мен күнде базарға барамын.

1. Мен айына бір рет

2. Мен жыл сайын

3. Мен күнделікті

4. Мен апта сайын

5. Мен күнде кешке қарай

6. Мен анда-санда

7. Мен жиі

8. Мен ешқашан

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Сара, туған күнің құтты болсын! Саған зор денсаулық тілеймін!

Туған күніңмен шын жүректен құттықтаймын! Мықты денсаулық, бақыт тілеймін!

Әже, мерейтойыңыз құтты болсын! Деніңіз сау болсын, ешқашан ауырмаңыз!

2. Жаттығыңыз.

Практикуйтесь.

Мен	сізге саған оған	денсаулық	тілеймін!	
		бақыт		
		қуаныш		
		табыс		
		байлық		
		қайрат		
		махаббат		
		ашық аспан		

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Толықтырыңыз. Оқыңыз.

Прослушайте. Дополните. Прочитайте.

№45

Дұрыс тамақтану _____ кепілі. Бұны жақсы түсінеміз, алайда қазіргі кезде көп адамдар _____ тамақтанбайды. Мысалы, таңғы, түскі немесе кеші асты _____ ішпейді. Себебі жұмыс уақыты сай келмейді немесе _____ уақытын дұрыс пайдаланбайды. _____ дұрыс тамақтанудың бірнеше жолын ұсынады.

2. Мәтіннің жалғасын тыңдаңыз. Белгілеңіз.

Прослушайте продолжение текста. Отметьте.

– кешкі сағат алтыдан кейін тамақ ішпеу	✓
– тіпті кешкі асты мүлдем ішпеу немесе жеңіл тағамдар ішу	
– газдалған сусындарды ішпеу	
– жеміс және көкөністі көп пайдалану	
– қуырылған тамақтарды аз жеу	
– таңғы және түскі асты уақытында ішу	
– тойып тамақ ішпеу	
– майлы және тұзды тағамдардан бас тарту	
– тез дайындалатын тағамдарды пайдаланбау	
– сүт тағамдарын ас мәзіріне қосу	
– көкөніс салатын үнемі жеу	
– күніне бір жарым литр су ішу	

– күніне аздан 5 рет тамақтану	
– нан өнімдерін сирек пайдалану	
– бөліп тамақтану принципін ұстау	
– ет өнімдерін азайту	
– асықпай, ақырын тамақтану	

3. Дәрігердің ұсыныстарына өз ойыңызды қосыңыз.

Прослушайте продолжение текста. Отметьте.

Ауырмау үшін

не істеу керек?

не істемеу керек?

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс.

Работа в паре.

1. Досыңызға сұрақтарды қойыңыз.
2. Сауалнаманы толтырыңыз.
3. Ол туралы айтып беріңіз.

1. Задайте вопросы другу.
2. Заполните анкету.
3. Расскажите про друга.

Үлгі:

- Сіз дұрыс тамақтанасыз ба?
- Иә, мен дұрыс тамақтанамын.
- Арман дұрыс тамақтанады.

Сауалнама

1. Сіз дұрыс тамақтанасыз ба?
2. Сіз қайда жұмыс істейсіз?
3. Жұмысыңыз физикалық күшті қажет ете ме?
4. Түскі асты қайдан ішесіз?
5. Таңғы және кешкі асты уақытында ішесіз бе?
6. Жеміс, көкөністерді жиі жейсіз бе?
7. Күніне неше рет тамақтанасыз?
8. Майлы тамақ ішесіз бе?
9. Күніне неше рет ыстық тамақ ішесіз?

ЖАЗЫЛЫМ

1. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

Мейрамхана Рөл: мейрамхана иесі Тақырып: денсаулыққа пайдалы тағам мәзірі Кімдерге: болашақ келушілерге (клиенттерге) Не істеу керек?: Мейрамхананың аз мәзірін жасау, жарнамалау	<i>Сіздер жаңа мейрамхана аштыңыздар. Мейрамхана аты «Денсаулық үшін», сол себепті сіздер мейрамхананы атына сай жасауларыңыз керек. Ол үшін мейрамхананы жарнамалау керек.</i>
--	---

Қажет сөздер:

біріншіден, екіншіден, сосын, содан кейін, себебі, сондықтан, бірақ, біздің ойымызша.

2 - САБАҚ

АС – АДАМНЫҢ АРҚАУЫ

1. 250-беттегі сөздермен танысыңыз.

Ознакомьтесь со словами на странице 250.

2. Топтық жұмыс.

Работа в паре.

Сұрақтарға жауап беріңіздер. Себебін түсіндіріңіздер, дәлел келтіріңіздер.

Ответьте на вопросы и объясните причину.

1-топ сұрақтары	2-топ сұрақтары	3-топ сұрақтары
Мықты денсаулық – ол уақытында тамақ ішу ме?	Жақсы денсаулық – ол пайдалы тағамдар жеу ме?	Жақсы денсаулық – ол диета ұстау ма?

3. Белгілеңіз. Себебін түсіндіріңіз.

Отметьте. Объясните.

Ұйқы тыныш болу үшін
не істеу керек?

музыка тыңдау	✓
кітап оқу	
көп тамақ ішу	
көп су ішу	
спортпен айналысу	
таза ауада қыдыру	
шаршау керек	
әуес іспен айналысу	
көп жұмыс істеу	
көп ойлану	

4. Тиісті форманы жалғаңыз.

Добавьте нужные формы.

Ауыспалы осы шақ

-а/-е/-й + жіктік жалғауы

ұйықтау	Ол ұйықта+й+ды	Сіз ұйықта+й+сыз
ерте тұру		
есеп шығару		
мән беру		
айту		
ойлау		

түсіну _____

білу _____

шаршау _____

демалу _____

5. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

*Қай тағам денсаулыққа пайдалы?
Ал қай тағам зиян? Неге?*

Қуырылған

Буға піскен

Газдалған

Мұздатылған

Тұздалған

Бұқтырылған

Қайнатылған

Кептірілген

6. Сіздің ас мәзіріңіз қандай?

Какой у вас режим питания?

Төмендегі тағамдарды қаншалықты қолданасыз?	Күнде	Айына бір рет	Аптасына бір рет	Ешқашан	Анда-санда
Қуырылған тағамдар	✓				
Газдалған сусындар					
Жеміс, көкөністер					
Мұздатылған тағамдар					
Кептірілген тағамдар					
Тұздалған тағамдар					
Тез дайындалатын тағамдар					
Бұқтырылған тағамдар					

Егер жауабыңызда «күнде», «аптасына бір рет» деген жауап болса, онда сізге денсаулық туралы ойлану керек!

Егер жауабыңызда «ешқашан», «анда-санда» деген жауап болса, онда сіздің денсаулығыңыз мықты!

Есте сақтаңыз!
Запомните!

«Ұйықтар алдында» ұйқыға дейінгі уақыт

7. Тиісті сөзді қойыңыз.

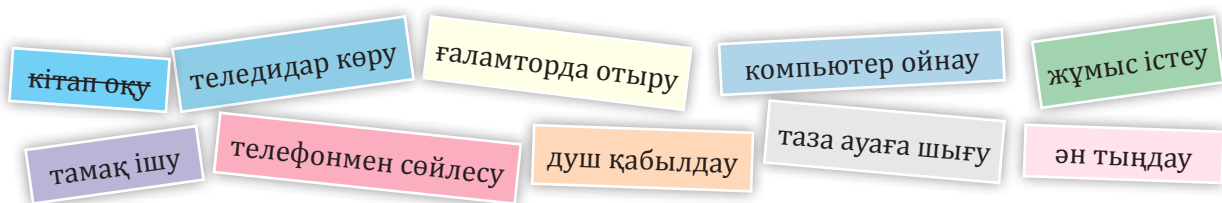
Дополните предложения.

күш, денсаулықты, ми, зат

1. Ұйқы _____ жақсартады.
2. Ұйқы кезінде _____ демалады.
3. Ұйқы кезінде _____ алмасу жақсарады.
4. Ұйқы адамға күш _____ береді.

8. Сөздер мен сөз тіркестерін пайдалана отырып сөйлесіңіздер.

Создайте диалог, используя слова и фразы.

9. Керек сөзді жазыңыз.

Дополните.

*қорқынышты, компьютерде, Ересек, әдеттену, ауаға,
миы, бір уақытта, Балалар, көп, әлеуметтік*

1. Ұйықтар алдында _____ желілерде немесе _____ ұзақ отыруға болмайды.
2. Күнде _____ ұйқыға жату керек.
3. Ұйықтар алдында _____ фильмдер мен әңгімелер оқуға болмайды.
4. Ұйқы кезінде адамның _____ демалады.
5. Ұйықтар алдында _____ тамақ ішуге болмайды.
6. _____ адамдар күніне 7 немесе 8 сағат ұйықтау керек.
7. _____ күніне 9 немесе 10 сағат ұйықтау керек.
8. Ұйықтар алдында таза _____ шығу – өте пайдалы.

ОҚЫЛЫМ

1. Топтық жұмыс. Кестені толтырыңыздар. Айтып беріңіздер.

Работа в группе. Заполните таблицу. Расскажите.

Үлгі: Біздің ойымызша, ұйықтар алдында ән тыңдау пайдалы, себебі ән шаршауды басады және миға көмектеседі.

Ұйықтар алдында не істеу керек, не істемеу керек?

Істеу керек?

Істемеу керек?

2. Оқыңыз.

Прочитайте.

Ұйқының сырлары

Ұйқы – адам өміріндегі ең маңызды процесс. Ұйқы денсаулыққа пайдалы. Ол ағзаның жұмысын реттейді. Ұйқы кезінде адамның денесі демалады.

Алтын кеңестер

1. Ересек адамдар бір күнде 7-8 сағат ұйықтау керек.
2. Сағат 11:00-13: 30 аралығында 20-30 минут уақыт ұйықтау өте пайдалы.
3. Түнде 23:00 – 5:30 арасында (1 сағат кешіктіруге болады) міндетті түрде ұйықтау керек. Ұйқы үшін ең жақсы осы уақыт.
4. Таңертең ерте тұру қажет, түске дейін ұйықтамау керек.
5. Тамақты көп ішіп ұйықтауға болмайды. Тамақты ұйықтар алдында 3 сағат бұрын жеу керек.
6. Кешке қарай ұйықтамау керек. (сағат 18:00-19:00)

3. Кестені толтырыңыз. Сөздерді мәтіннен алыңыз.

Заполните таблицу, используя слова из текста.

Қашан?	Қанша?	Кім/кімдер?	Не?	Қандай?	Не істеу керек?
<u>Бір күнде</u>	<u>7-8 сағат</u>	<u>адамдар</u>	<u>ұйқы</u>	<u>пайдалы</u>	<u>ұйықтау керек</u>

4. Екеуара жұмыс. Ойын тапсырма.

Работа в паре. Игровое задание.

Шарты:

1. Қағаз бөліктеріне 1-ден 16-ға дейін сандарды жазыңыздар.
2. Қағаздарды араластырыңыздар.
3. Кезек бойынша қағаздарды алыңыздар.
4. Қағаз нөмірі бойынша тиісті торкөздегі сұраққа жауап беріңіз.
5. Әр сұрақ 3 ұпай.
6. Кім көп ұпай жинайды, сол жеңеді.

1. Напишите на бумагу цифры от 1 до 16.
2. Перемещайте их.
3. Берите бумаги по очереди.
4. Ответьте на вопросы под номером.
5. Каждый правильный ответ 3 балла.
6. У кого много баллов, тот победитель.

1 Ұйқы қандай процесс?

2 Ұйқы денсаулықты жақсарта ма?

3 Ұйқы кезінде адам денесі демала ма?

4 Сәтті кезең! Сізге үш ұпай сыйлық!

5 Кім 7-8 сағаттан артық ұйықтамау керек?

6 Түскі 11:00-13:30 аралығында ұйықтау пайдалы ма?

7 Сәтсіздік! Сізден үш ұпай алынады!

8 Ұйықтар алдында неше сағат бұрын тамақ ішу керек?

9 Қай уақыт ұйықтау үшін өте жақсы?

13 Сәтті кезең! Сізге үш ұпай сыйлық!

14 Түске дейін ұйықтау дұрыс па?

15 Ересек адам неше сағат ұйықтау керек?

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Тиісті сөздерді қойып, туған күн иелерін құттықтаңыз.

Поздравьте с днем рождения, заполняя пропуски.

_____, туған күнің құтты _____!	досыңыз
Саған зор _____ тілеймін!	
Туған _____ шын жүректен құттықтаймын! Сізге мықты _____, мол _____ тілеймін!	әріптесіңіз
_____, мерейтойыңыз құтты болсын! _____ сау болсын, ешқашан _____!	атаңыз

2. Тиісті сөздерді жазыңыз.

Напишите соответствующие слова.

Мен	сізге	_____	тілеймін!	
	саған	_____		
	оған	_____		
	_____	_____		
	_____	_____		
	_____	_____		
	_____	_____		
	_____	_____		

3. Туған күн ашықхатын жазыңыз.

Напишите поздравительные открытки с днем рождения.

«-у керек/қажет»
«-уым керек/қажет»

237-бет

Ересек адамдар тәулігіне 7-8 сағат ұйықтау керек.
Менің тәулігіне 7-8 сағат ұйықтауым керек.

237 стр.

1. Ол не істеу керек?

Что он должен делать?

Үлгі: Ол, біріншіден, құжаттар жинау керек, сосын визаға құжаттар тапсыру керек.

Ол көшеден әмиян
тауып алды.

Ол өз телефонын
жоғалтып алды.

Ол шетелге барады.
Ол не істеу керек?

Оның тісі ауырып тұр.

Оның баласы Кола алып
беруді сұрады.

Ол жұмысқа бармады.

Ол қазақша үйренгісі келеді.
Не істеу керек?

2. Тиісті сөздерді жазыңыз.

Напишите нужные слова.

менің, сенің, сіздің, олардың, сенің, менің

- Бүгін _____ дәрігерге баруым керек, сондықтан жұмыстан бір сағат бұрын шығамын.
- Ертең _____ орталық кеңсеге баруың керек, өйткені жиналыс сағат 10:00-да басталады.
- _____ ертең қалаға баруы керек, себебі жарыс ертең басталады.
- _____ бүгін ерте ұйықтауың керек, ертең сағат 07:00-де тұрасың.
_____ бастығым өте қатал адам, сондықтан жұмыста сағат 8 жарымда болуым керек.
- _____ хатқа жауап беруіңіз қажет, олар күтіп отыр.

3. Тиісті формаға қойып жазыңыз.

Добавьте нужные окончания.

1. Жиналыс сағат 10:00-да басталады. Менің кешігуіме (кешігу) болмайды, сондықтан такси _____ (шақыру) керек.
2. Пәтерақысын ертең сенің _____ (төлеу) керек, үй иесі қатал адам. Ол уақытында төлегенді жақсы көреді.
3. Олардың бүгін Асқарды әуежайдан алып _____ (кету) керек.
4. Келесі аптада визаға құжат _____ (тапсыру) қажет, себебі сізде аз уақыт қалды.
5. Сенің бұл кітапты _____ (оқу) қажет, өйткені емтиханда осы әңгіме туралы сұрақтар болады.
6. Сендер құжаттардың қазір _____ (толтыру) керек, сондықтан сіздерге қосымша 10 минут беріледі.

Сағат неше болды?

Сағат *тура төрт* болды.

Сағат *төрт жарым* болды.

4. Сағат тілін салыңыз.

Нарисуйте время.

Сағат тура бес болды.	Сағат жеті жарым болды.	Сағат тура он болды.	Сағат тура бір болды.	Сағат он бір жарым болды.

5. Жазыңыз.

Напишите.

Үлгі: 7-8 сағат – жеті-сегіз сағат

5-6 сағат		6-7 сағат	
3-4 сағат		8-9 сағат	
2-3 сағат		4-5 сағат	
5-10 минут		10-15 минут	

6. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

Бір тәулікте неше сағат	ұйықтайсыз?
	жұмыс істейсіз?
	демаласыз?
	теледидар көресіз?
	кітап оқисыз?
	компьютер алдында отырасыз?
Бір тәулікте неше минут	таза ауада жүресіз?
	жүгіресіз?
	жаттығу жасайсыз?
	газет оқисыз?

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

- Қайырлы түн! Жақсы түс көріңіз, ана!
- Қайырлы түн! Рақмет!

- Қайырлы түн! Жақсы жатып, жайлы тұр, ботам!
- Қайырлы түн! Рақмет!

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз.

Прослушайте. Отметьте правильный вариант.

№47

1. Адамдар ағза туралы

☐

толық біледі

☐

толық білмейді

2. Бір күнде 100 000 рет қозғалады

☐

көз

☐

кірпік

3. Бір күнде неше километр жүру керек?

☐ 70 километр

☐ 80 километр

4. Балалар көктемде тез өседі.

☐ дұрыс

☐ дұрыс емес

5. Кім бір күнде 23 000 рет тыныс алады?

☐ балалар

☐ ересек адамдар

6. Қандай адамдар тез ауырады?

☐ көзі көз

☐ қара көзді

2. Тыңдаңыз. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз.

Прослушайте. Выберите правильный вариант.

№47

1. Адам _____ құпияға толы.

2. Біз ағзамызды _____ білмейміз.

3. Адам ағзасына қатысты қызықты мәліметтерді _____.

4. Адам ағзасында _____ дәм сезу рецепторы бар.

5. Адам _____ сыйымдылығы 4 терабайтқа пара-пар.

6. Қол тырнақтары аяқ тырнақтарынан 4 есе тез _____.

3. Мәтінді қайта тыңдаңыз. Жауап беріңіз.

Прослушайте текст еще раз. Ответьте на вопросы.

№47

1. Адамдар ағзасын толық біле ме?

2. Ересек адам мен балалар ағзасының жұмысы туралы 3 айырмашылықты айта аласыз ба?

СӨЙЛЕСІМ

1. Топтық жұмыс.

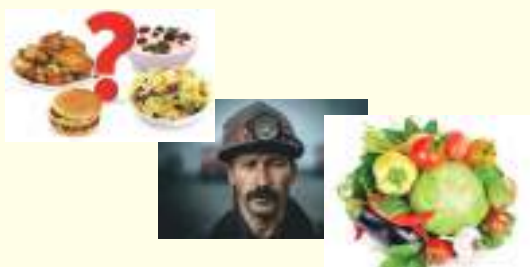
Работа в группе.

Төмендегі тақырып бойынша постер жасаңыздар. Қорғаңыздар. Бір-бірлеріңізге сұрақ қойыңыздар.

Сделайте постер по темам, и защите постеры. Задайте вопросы друг другу.

1-топ

Тамақ және денсаулық

2-топ

Ұйқы және денсаулық

ЖАЗЫЛЫМ

1. Постер бойынша тыңдаған ақпараттарыңызды пайдаланып, «Денсаулық – зор байлық» тақырыбы бойынша кеңестер жазыңыз.

Используя услышанную информацию постера, напишите рекомендаций на тему «Здоровье – лучшее богатство».

Денсаулық туралы алтын кеңестер

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

БЕЙНЕЛЕУ ӨНЕРІ

Сіз қандай суретшілерді білесіз?

Грамматика:

- Өткен шақ: -ған/-ген/-қан/-кен

ЕКІНШІ САБАҚ

ӨНЕР ИЕЛЕРІ

Маған «Ғашық жүрек» фильміне екі билет беріңізші!

Грамматика:

- Шақ формалары
-

1. 250-беттегі сөздермен танысыңыз.

Ознакомьтесь со словами на странице 250.

2. Ойын тапсырма.

Игровое задание.

Ас – адамның арқауы

1. Екі топ құрыңыздар. 2. Мейрамхана ашыңыз. Ас мәзірін жасаңыз. Ыстық тағам, тіскебасар, сусын, тәтті тағам болсын. 3. Мәзір дайын болғанда бір адам тақтаға (стикерге) жазады. 4. Екі топ сөздердің жазылуын қадағалап отырады. 5. Ең көп және денсаулыққа пайдалы тағамды қатесіз жазған топ жеңіске жетеді.	1. Разделитесь на две команды. 2. Откройте свой ресторан и составьте меню, включающее закуски, основные блюда, десерты и напитки. 3. Когда все будут готовы, один человек выходит к доске и пишет (стикер) свое меню. 4. Вторая команда внимательно следит за правописанием названий блюд и напитков. 5. Победителем игры становится команда, предлагающая наиболее широкую и здоровую пищу
<i>Мейрамхана «Тағам»</i> 	<i>Мейрамхана «Денсаулық»</i>

3. Екеуара жұмыс. Сөздерді пайдаланып, сұраққа жауап беріңіз.

Работа в паре. Ответьте на вопросы. Используйте слова.

1. Сіз *театрға* / *мұражайға* / *концертке* жиі барасыз ба?
2. Соңғы рет *театрға* / *мұражайға* / *концертке* қашан бардыңыз?
3. Егер барсаңыз, қайда бардыңыз? Айтып беріңіз.
3. *Театрда* / *мұражайда* сізге не ұнады?

үнемі, кейде, сирек
өткен аптада, айда,
былтыр, суреттер,
спектакль, әртістер, әндер

4. Тиісті форманы жалғаңыз.

Добавляйте нужные формы.

Ауыспалы осы шақ		
етістік + -а/-е/-й + жіктік жалғауы		
салу	<u>Ол сурет сал+а+ды</u>	<u>Ол сурет сал+ды</u>
жобалау	<u></u>	<u></u>
күлдіру	<u></u>	<u></u>
алдау	<u></u>	<u></u>
жазу	<u></u>	<u></u>
орындау	<u></u>	<u></u>
өнер көрсету	<u></u>	<u></u>
салу	<u></u>	<u></u>
фильм түсіру	<u></u>	<u></u>
жасау	<u></u>	<u></u>

5. Жазыңыз.

Напишите.

музыкант, оператор, ақын, ысқақшы, мүсінші, жазушы, композитор, сайқымазақ, сәулетші, суретші, сиқыршы, сценарист.

Музыкант

6. Ол кім? Табыңыз.

Кто он? Найдите.

Ол табиғат, Отан, жер, ана, махаббат туралы өлеңдер жазады.
Балалардың көңілін көтереді, түрлі қызық әркеттер жасайды.
Қызық, қалжың әңгімелер айтады. Концерттерде өнер көрсетеді.
Фильмнің мазмұнды және қызықты болуы осы адамға байланысты.
Барды жоқ жасайды, адамды алдайды, түрлі сиқыр жасайды.
Түрлі ғимараттарды жобалайды, оның әдемі әрі сапалы болуына жауап береді.

ақын

7. Үлгі бойынша жазыңыз.

Напишите.

Үлгі: ән айту – әнші Әнші ән айтады.

1. үй жобалау

2. роман жазу

3. мүсін жасау

4. өлең жазу

5. сурет салу

ОҚЫЛЫМ

1. Суреттердің авторы кім? Үлгі бойынша айтыңыз.

Кто автор этих картин? Расскажите по образцу.

Үлгі: Мона Лиза туындысы – әйгілі суретші Леонардо да Винчи

Композиция «Түрксіб»
1969 жыл

Портрет
«Шара Жиенқұлова»
1958 жыл

Портрет «Мона Лиза»
1503—1505

Мәңгілік: Балуан Шолақ-
Ғалия 2012 жыл

Волга бурлактары
1873 жыл

Күнбағыс
1887 жыл

Винсент Ван Гог	Әбілхан Қастеев	Гулфайруз Исмаилова	Леонардо да Винчи	Илья Репин	Досбол Қасымов
атақты/ суреті	танымал/ шығармасы	талантты/ туынды	әйгілі/ туынды	әйгілі/ шығармасы	атақты/ суреті

2. Жауап беріңіз.

Отвѣтьте на вопросы.

1. Сізге қай сурет ұнады? Неге?
2. Сіз қандай суретшілерді білесіз?
3. Олардың қандай суреттері бар?

3. Оқыңыз.

Прочитайте.

Қазақ бейнелеу өнерінің атасы

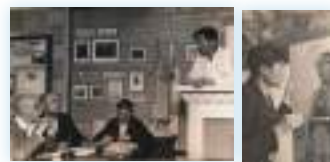
Әбілхан Қастеев – қазақтың атақты суретшісі. Суретші 1904 жылы Талдықорған облысы (қазіргі Алматы облысы), Панфилов ауданы, Шейін ауылында дүниеге келді. Оның отбасы үлкен болды. Бала кезінде табиғатты қатты жақсы көрген. Ол әрбір заттың сұлулығын көре алды, оған ағаш, тастар, сүйектер ерекше әдемі көрінетін. Сөйтіп ол кішкене заттар жасай бастайды - ағаштан мүсін істеді, сырға, сақина жасаған. Ол адамдардың мүсінін жасаған.

Суретшінің алғашқы жұмыс орны Түркісіб құрылысында басталды. Сол құрылыста жұмысшы болған. Бір күні демалыс уақытында ол тасқа сурет салған екен. Оны бастықтардың бірі көреді де, автордан көрсетуді сұрайды. Олар болашақ суретшіні Алматыға оқуға жібереді.

Қастеев арабша, кейіннен латынша оқып, жазуды үйренді. Ол Алматыдағы мектепте басқа оқушылардан жасы үлкен еді. 25 жастағы жігіт оқуын ары қарай жалғастырған.

Мектеп директоры оның бейнелеу сабағына көбірек қызығатынын байқайды. Ол оны жас суретші Николай Хлудовқа таныстырады. Н. Хлудов оны өзінің студиясына қабылдайды, сөйтіп Ә. Қастеев сол кездегі Жетісудағы ең танымал суретшінің сабағына қатысады. Н. Хлудов оның қабілетін бірден байқаған. Ол ауылдан шыққан баланың талантын көрді. Міне қазақ халқының атақты суретшісі Ә. Қастеевтің өнер жолы осылай басталады.

(Материал <http://www.voxropuli.kz> сайтынан алдынды. Өңделген)

4. Ақпаратты анықтаңыз.

Определите информацию.

Ақпарат	Дұрыс	Бұрыс
Қастеев Шелек ауылында дүниеге келген.		✓
Оның отбасы шағын болды.		
Бос уақыты болған, сондықтан бала кезінде жұмыс істеген.		
Табиғатты қатты жақсы көрген.		
Ол темірден мүсіндер жасады.		
Алтыннан әшекей бұйымдар жасады.		
Үлкен адамдар адам мүсінін жасауға рұқсат берген жоқ.		
Ең алғаш теміржолда қара жұмысшы болады.		

Оны Алматыға оқуға жібереді.		
Ол жазуды өз бетінше үйренген.		
Н. Хлудов Жетісудағы ең танымал суретші болған.		

5. Мәтіннен мағыналас сөздерді табыңыз.

Найдите из текста близкие по значению слова.

туған	_____	істеді	_____
шешесі	_____	өзге	_____
ұнату	_____	көреді	_____
әдемі	_____	атақты	_____
кісі	_____	сурет сабағы	_____
бірінші	_____	кезінде	_____

6. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

1. Бала кезінде Ә. Қастеев не себепті жұмыс істеді?
2. Ол бала кезінде нені жақсы көрді?
3. Қандай қолөнер бұйымдарын жасады?
4. Оған нені жасауға рұқсат бермеді?
5. Оны Алматыға оқуға жіберуге не себеп болды?
6. 25 жаста мектепте оқыды. Оның себебі не деп ойлайсыз?
7. Оның суретші болуына жол ашқан суретші кім?

ГРАММАТИКА

Өткен шақ: **-ды/-ді**

238-бет

Олар өткен жылы сурет көрмесін **ұйымдастырды**.

Олар бұл кітап туралы **білмеді**.

238 стр.

1. Тиісті жалғауды жалғаңыз.

Добавьте нужные окончания.

-ған/-ген/-қан/-кен

1. Ә. Қастеев атындағы мұражай 1976 жылы ашылған (**ашылу**).
2. Олар қаладан өткен аптада _____ (**келу**) екен, мен оны білмедім.
3. Өткен айда олар сурет көрмесін _____ (**көру/жоқ**), сондықтан осы аптада барады.
4. Ә. Қастеев атақты биші Шара Жиенқұлованың портретін _____ (**салу**).

5. Ол Мәскеудегі өнер училищесінде 2 жыл _____ (оқу)

6. Арман жас ақын-жазушылардың республикалық жарысына _____ (қатысу)

2. Үлгі бойынша жазыңыз.

Напишите по образцу.

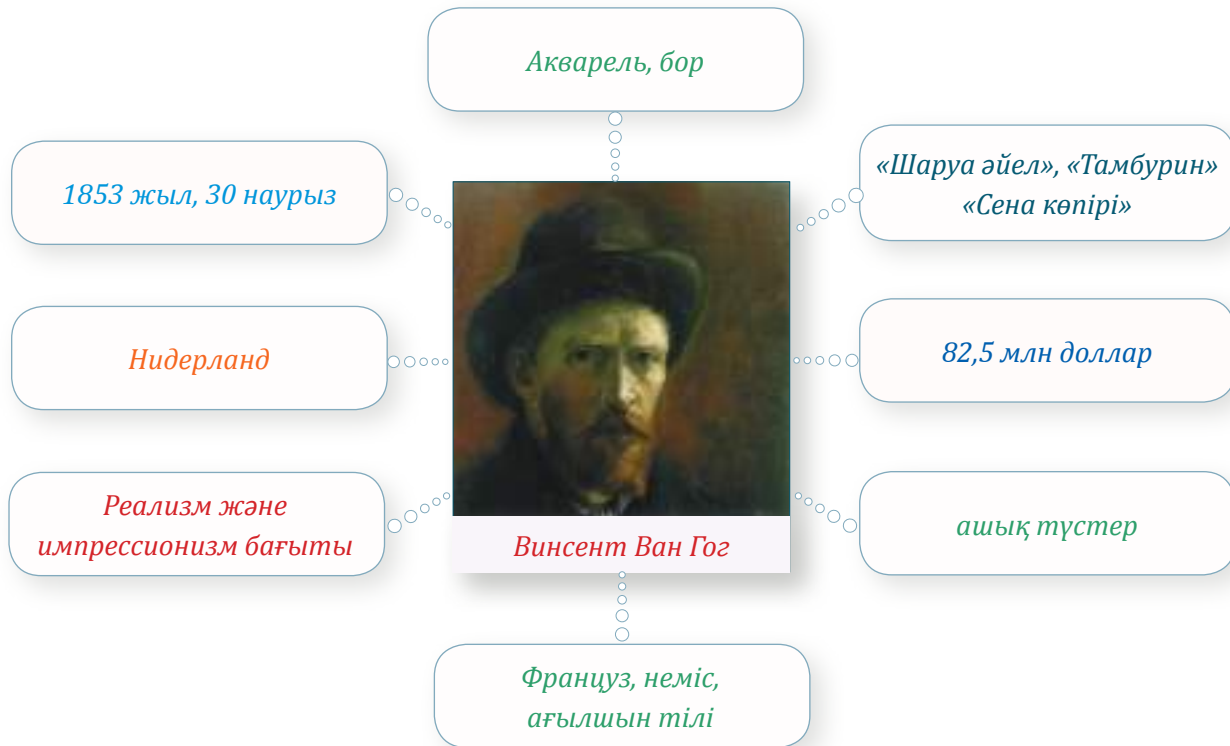
Ол...

жұмыс істеу, сурет салу, өнер көрсету, танымал болу, жарысқа қатысу

Ауыспалы осы шақ	Өткен шақ	Бұрынғы өткен шақ
<i>жұмыс істейді</i>	<i>жұмыс істеді</i>	<i>жұмыс істеген</i>

3. Ақпаратты пайдаланып, бұрынғы өткен шақта жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы используя информацию.

1. Ол қашан және қайда дүниеге келген?
2. Ол қандай тілдерді білген?
3. Оның туындылары қандай бағытта болған?
4. Ол қандай суреттер салған және қалай аталады?
5. Ол қандай түсті жақсы көрген?
6. Өз жұмысында қандай материалдарды қолданған?
7. Оның «Дәрігер Гашенің портреті» суреті қаншаға сатылған?

4. Екеуара жұмыс. Жаттығыңыз.

Работа в паре. Практикуйтесь.

- 1) сурет салу
- 2) темекі шегу
- 3) футбол ойнау
- 4) жатақханада тұру
- 5) спортпен айналысу
- 6) жүгіру
- 7) жарысқа қатысу
- 8) машина жүргізу
- 9) велосипед тебу
- 10) суда жүзу

А) Пианинода ойнайсыз ба?

Б) Жоқ, ойнамаймын, бірақ бұрын ойнағанмын.

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Тиісті сөзді жазыңыз.

Прослушайте. Впишите нужные слова.

№48

Бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрлары

_____ өнері, мүсін өнері, кескіндеме, графика, дизайн бейнелеу өнерінің түрлері.

Сәулет өнерін біз күнде _____ Себебі біз ғимараттарда өмір сүреміз, оқимыз және жұмыс істейміз. Сондықтан бізге оны өнер ретінде көру қиын.

Мүсін өнері – түрлі заттарды, адамдарды _____ Мүсін өнеріне ағаш, тас, металл _____ материалдар қажет. Бұл өнер түріне көп уақыт және көп еңбек керек. Мүсін өнері де, сәулет өнері секілді ұзақ сақталады.

Кескіндеме – әр түрлі _____ орындалады. Суретті қағазға, картонға, тақтайға, матаға _____. Кескіндемеде акварель, гуашь, темпера, майлы бояу, пастель, сангина қолданылады. Кескіндеменің натюрморт, пейзаж, портрет және тақырыптық картина секілді _____ болады.

Біз графикамен барлық жерде _____ Мысалы, кітаптағы иллюстрациялар, газеттегі суреттемелер мен карикатуралар, көшедегі плакаттар. Графиканы сәулет өнері секілді _____ өмірімізде көреміз.

Дизайн –заттардың формасын _____ табу. Барлық заттардың формасын дизайнер мамандар жасайды. Мысалы, киім, ыдыс, машина, телефон. Бұл өнер түрі қазір танымал мамандық.

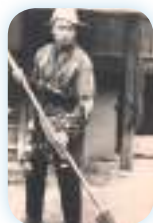
СӨЙЛЕСІМ

1. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

Суреттерді пайдалана отырып, суретші туралы айтып беріңіздер.

Используя картинки расскажите про художника.

Түркісб
теміржолында
жұмыста

Алматыда оқуда

Мәскеуде,
1930 жыл, оқиды

Анасы – Қалипан,
әкесі – Мәсім, ағасы – Нұрғазы
жұбайы – Сақыш, баласы – Әбілтай

Жұбайы
Сақышпен бірге

А. Имановтың
портретін салуда

Өнер мұражайына
Ә. Қастеев аты
берілді.

Алматы,
Қастеевтің мұражай-үйі

ЖАЗЫЛЫМ

1. Төмендегі суреттер бойынша шағын мәтін жазыңыз.

Напишите текст по картинкам.

1. Бейнелеу өнерінің қай түрі?
2. Қандай материал қолданылады?
3. Не бейнеленген?

1. Какому виду изобразительного искусства относится?
2. Какие материалы используются?
3. Что нарисовано?

1. _____

2. _____

3. _____

1. 250-беттегі сөздермен танысыңыз.

Ознакомьтесь со словами на странице 250.

2. Ақпарат беріңіз.

Дайте информацию.

Олар қайда
барды?

Қашан бар-
ды?

Кіммен
барды?

Не көрді?

Не ұнады?

Үлгі: Әсет өткен аптада Астана қаласында болған сурет көрмесіне барды.

Арман	Азамат	Самал
ұлттық мұражай өткен аптада достарымен қазақстандық суретшілер пейзаж, портрет Ш. Аймановтың портреті	Республикалық жарыс өткен айда мұғаліммен оқушылардың суреттерін натюрморт, пейзаж жарыс тақырыбы	көрмеге кеше жалғыз электроника үлгілері телефон түрлерін ұялы телефонның жаңа үлгісі

3. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

Сіз бейнелеу өнерінің қай
түрін жақсы көресіз? Неге?

4. Ақпарат жазыңыз. Аудиторияға оқып беріңіз.

Напишите ответы и прочитайте.

Менің сүйікті фильмім	
Аты:	
Жанры:	
Жылы:	
Режиссері:	
Әртістер:	
Тілі:	
Шығарған елі:	

5. Сәйкестендіріңіз.
Соедините.

Досхан Жолжақсынов
Әнуар Әлімжанов
Меруерт Өтекешова
Мөлдір Әуелбекова
Леонардо ди Каприо
Анжелина Джоли
Ричард Гир

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

☐ «Қыз Жібек» фильмі
☐ «Ғашық жүрек» фильмі
☒ «Көшпенділер», «Біржан сал» фильмдері
☐ «Мистер және Мисс Смит» фильмі
☐ «Балалық шағымның аспаны» фильмі
☐ «Титаник» фильмі
☐ «Хатико» фильмі

6. Жаттығыңыз.
Практикуйтесь.

Маған	көркем фильм	ұнайды/ұнамайды
	тарихи фильм	
	комедиялық фильм	
	деректі фильм	
	шытырман оқиғалы фильм	
	қорқынышты фильм	
Мен	тарихи фильмді	ұнатамын/ұнатпаймын
	комедиялық фильмді	жақсы көремін/жақсы көрмеймін
	деректі фильмді	
	шытырман оқиғалы фильмді	көремін/көрмеймін
	қорқынышты фильмді	

7. Етістіктерді үш шақта өзгертіңіз.

Меняйте глаголы по временам.

Ол...

көру, суреттеу, сипаттау, қолдану, ойлап табу

Ауыспалы осы шақ	Өткен шақ	Бұрынғы өткен шақ
<i>көрмейді</i>	<i>көрмеді</i>	<i>көрген жоқ</i>

8. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

1. Сізге қандай фильм ұнайды? Неге?
2. Сіз қандай фильмді ұнатпайсыз? Неге?

тарихи

шытырман оқиғалы

комедиялық

қорқынышты

деректі

сериал

ОҚЫЛЫМ

1. Топтық жұмыс. Төмендегі кесте бойынша бір фильм туралы ақпарат беріңіз. Екінші топқа таныстырыңыз.

Работа в группе. Дайте информацию про казахстанский фильм.

Қазақстандық қандай фильмді білесіз?

Атауы:

Жанры:

Режиссёрі:

Сценарийдің авторы:

Басты рөлдерде:

Кинокомпания:

Ұзақтығы:

Мемлекет:

Тілі:

Шыққан жылы:

Фильм не туралы?

Қысқаша мазмұны:

2. Сөйлемді аяқтаңыз.

Закончите предложение.

1. «Біржан сал» фильмі тарихи фильм деп ойлаймын, себебі _____
2. Фильм Көкшетау өңірінде түсірілді, өйткені _____
3. Фильм махаббат туралы деп ойлаймын, себебі _____
4. Фильм кассалық фильм болды деп ойлаймын, өйткені _____
5. Фильмге шетелдік әртістер шақырылған жоқ деп ойлаймын, себебі _____

3. Оқыңыз.

Прочитайте.

Фильм туралы қысқаша дерек

Атауы:	Біржан сал
Жанры:	Тарихи драма
Режиссері:	Досқан Жолжақсынов, Р. Әлпиев
Сценарийдің авторы:	Таласбек Әсемқұлов
Басты рөлдерде:	Досқан Жолжақсынов, Аша Матай, С. Оразбаев, К. Түлегенов, Болат Әбділманов, Г. Тутова
Кинокомпания:	Қазақфильм
Ұзақтығы:	76 минут
Мемлекет:	Қазақстан
Тілі:	Қазақ тілі
Шыққан жылы:	2009

«Біржан сал» — 2009 жылы шыққан тарихи драма. Фильм қазақ халқының дәстүрін және қазақ даласының әсемдігін суреттейді. Фильм Көкшетау жерінде түсірілген. Фильм қазақ халқының танымал ақыны және композиторы Біржан Қожағұлұлының өмірін көрсетеді.

Бұл фильм сұлулық, махаббат, сезім мен нәзіктілікті көрсеткен. Фильм адамның қуану, қайғыру, жан ашу секілді сезімін көрсетеді. Сондай-ақ, фильмде ұлттық киім үлгілері мен сол кездегі ақындардың бейнесін ерекше көрсеткен. Басты рөлде ойнаған актер Досқан Жолжақсынов болды. Сонымен қатар ол осы фильмнің қоюшы режиссері болды.

Фильмдегі Біржан салдың Ләйлім қызға деген адал махаббаты – қазіргі қоғамда сирек кездесетін құбылыс. Ләйлімнің рөлін жас әнші Аша Матай ойнады.

4. Мәтіннен мағыналас сөздерді табыңыз.

Найдите из текста близкие по значению слова.

елінің	<u>халқының</u>	қуану	<u> </u>
жерінің	<u> </u>	мұңаю	<u> </u>
аймағында	<u> </u>	айрықша	<u> </u>
атақты	<u> </u>	рөлді ойнаған	<u> </u>

5. Белгілеңіз.

Отметьте.

Реті	Ақпарат	Дұрыс	Бұрыс
1.	Фильм қазақ халқының дәстүрін сипаттамайды.		✓
2.	Фильм Біржан Қожағұлұлының әндері туралы.		
3.	Фильмде махаббат, сұлулық туралы айтылмайды.		
4.	Фильм адамның түрлі сезімін оятады.		
5.	Фильмдегі ұлттық киім үлгілері ерекше.		
6.	Негізгі әртіс пен режиссер – бір адам.		

6. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

1. Фильмді қай кинокомпания түсірген?
2. Д. Жолжақсынов кім?
3. Басты рөлдерде кімдер ойнайды?
4. Фильмді Қазақстанның қай жерінде түсірген?
5. Біржан Қожағұлұлы кім болған?
6. Фильм қай жанрға жатады?
7. Фильм адамның қандай сезімдерін көрсетеді?
8. Фильм нені ерекше көрсетеді?
9. Фильмнің қазіргі қоғаммен байланысы бар ма?
10. Сіз бұл фильмді көрдіңіз бе?

ГРАММАТИКА

Шақ формалары

238-бет

«Қазақфильм» кинокомпаниясы тарихи фильмдер **түсіреді**.
 «Қазақфильм» кинокомпаниясы тарихи фильмдер **түсірді**.
 «Қазақфильм» кинокомпаниясы тарихи фильмдер **түсірген**.

238 стр.

1. Өткен шақта жазыңыз.

Напишите в прошедшем времени.

1. «Арман» кинотеатрында «Көшпенділер» фильмінің тұсаукесері болады.

2. Қазақфильм кинокомпаниясы 3 жаңа фильм түсіреді.

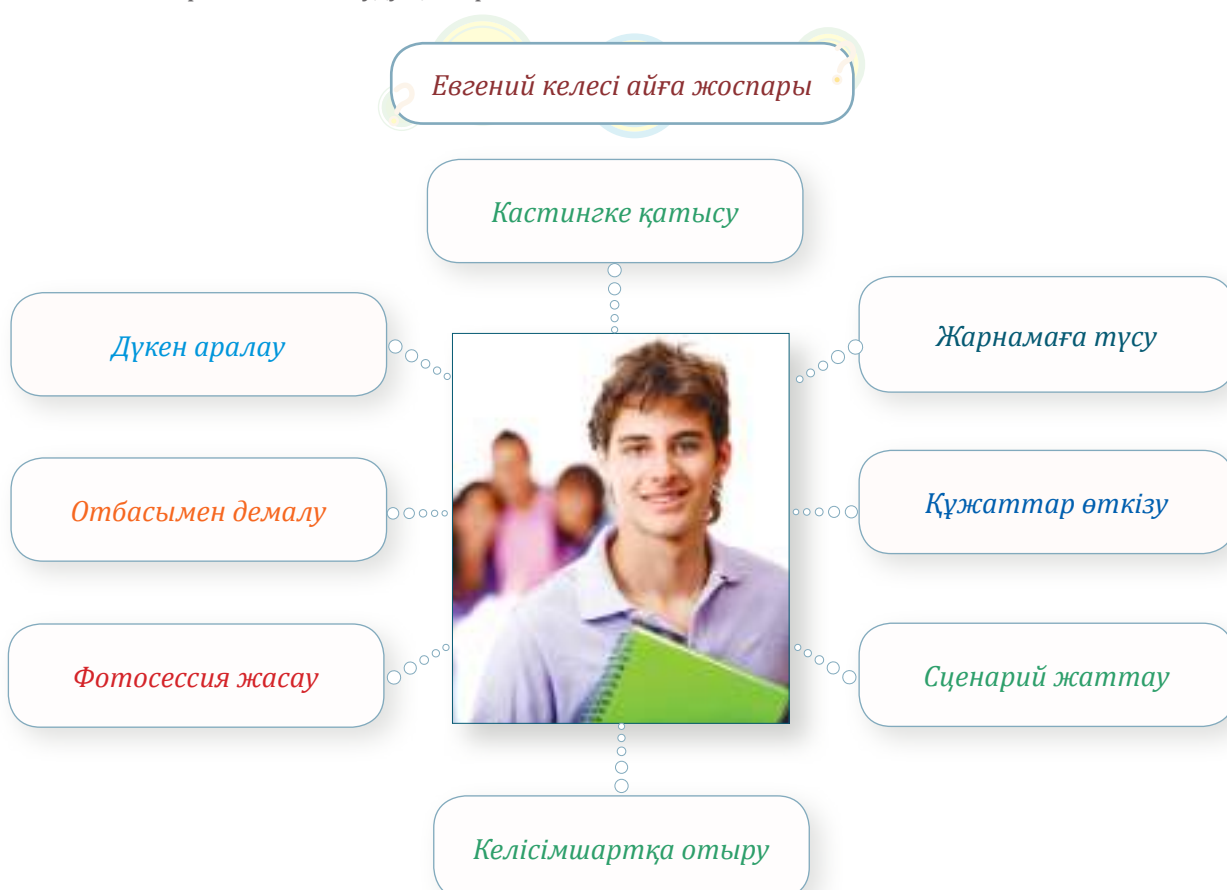
3. Осы аптада шет елдік фильмдерді кинотеатрлар қазақ тілінде көрсетеді.

4. «Көшпенділер» фильмі Ілияс Есенберлиннің трилогиясына негізделеді.

5. «Көшпенділер» фильмі қазақтың ханы Абылайдың өмірін суреттейді.

2. Евгений туралы келер шақта айтыңыз.

Расскажите про Евгения в будущем времени.

3. Жазыңыз. -ған/-ген/-қан/-кен формасын қолданыңыз.

Напишите. Используйте формы -ған/-ген/-қан/-кен.

Шәкен Айманов

Қазақтың әйгілі актері, режиссері 1914 жылы дүниеге келген (дүниеге келу). Ол қазіргі Павлодар облысының Баянауыл ауданында _____ (туу). 1928 жылы ауыл мектебін _____ (бітіру). Сонда кейін Семейдегі педагогикалық техникумға оқуға _____ (түсу). 1932 жылы Алматыдағы Қазақ драма театрына жұмысқа _____ (қабылдану).

Ол Ақан сері, Қобыланды, Сатин, Петруччо, Отелло рөлдерін театр сахнасында _____ (ойнау). 1947 – 1951 жылдары Қазақтың академиялық драма театрының бас режиссері _____ (болу). «Абай әндері» (1945), «Жамбыл» (1947) көркем фильмдерінде күрделі экрандық бейнелерді _____ (ойнау).

1953 – 1970 жылдары «Қазақфильм» студиясының көркемдік жағын _____ (басқару). Ол қазақ кино өнерінің өркендеуіне көп _____ (көмектесу). Оның қойған көркем фильмдері: «Махаббат туралы аңыз» (1953), «Алдар көсе» (1965), «Атамекен» (1966), «Найзатас баурайында» (1968), «Біздің сүйікті дәрігер» (1958) мен «Тақиялы періште» (1969) фильмдері ұлттық кино өнерінде комедиялық жанрды _____ (дамыту). Оның соңғы қойған «Атаманның ақыры» (1970) фильмі режиссер Айманов шығармашылығының биік шыңына айналды.

4. Болымсыз түрде жазыңыз.

Напишите в отрицательной форме.

1. Кеше киноға барған жоқпын (*бару-жоқ*), себебі уақытым болмады (*болмау*)
2. Ол киноға _____ (*түспеу*), себебі кастингтен _____ (*өту/жоқ*)
3. Кеше мұғалім _____ (*келмеу*), сондықтан сабақ _____ (*болу/жоқ*)
4. Ертең кинотеатрда жаңа фильм _____ (*көрсетілмеу*), себебі жөндеу жұмыстары _____ (*аяқталу/жоқ*)

5. Өз жоспарларыңыз туралы үш шақта ақпарат беріңіз.

Дайте информацию о себе. Используйте 3 времени.

Мен кеше _____, себебі _____.

Мен өткен аптада _____, өйткені _____.

Мен өткен айда _____, себебі _____.

Мен келесі аптада _____, өйткені _____.

Мен келесі айда _____, себебі _____.

Мен келесі жылы _____, себебі _____.

Мен күнде _____, өйткені _____.

Мен үнемі _____, себебі _____.

Мен кейде _____, өйткені _____.

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

“

- Сәлеметсіз бе!
- Сәлеметсіз бе!
- Маған «Шал» фильміне екі билет беріңізші!
- Жақсы. Қай сеансқа?
- Сағат алтыға.
- Жақсы. Орын таңдаңыз.
- 8 қатар, 7 және 8 орындар.
- Міне, билетіңіз. Бесінші зал.
- Рақмет!

”

2. Екеуара жұмыс.

Работа в паре.

Сатып алушы және билет сатушы болыңыздар.
Театрға, циркке билет сатып алу туралы сұхбаттасыңыздар.

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Дұрыс жауапты таңдаңыз.

Прослушайте. Выберите правильный ответ.

№49

1. Фильм қалай аталады?

- ☐ Көрікті мекен ☐ Көркем мекен ☐ Көрікті жер

2. Фильм қайда түсірілді?

- ☐ Қазақстан ☐ Қытай ☐ Қырғызстан

3. Фильм режиссері кім?

- ☐ Ақан Сатаев ☐ Тимур Бекмамбетов ☐ Мақсат Кәдірхан

4. Қазақстанда қай жылы көрсетілді?

- ☐ 2005 жылы ☐ 2006 жылы ☐ 2007 жылы

5. Фильм әлемнің неше елінде көрсетілген?

- ☐ 26 ☐ 27 ☐ 28

4. Қазақстанда қай жылы көрсетілді?

☐ 2005 жылы ☐ 2006 жылы ☐ 2007 жылы

5. Фильм әлемнің неше елінде көрсетілген?

☐ 26 ☐ 27 ☐ 28

6. Неше таңдаулы фильм қатарына енген?

☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

7. Қандай елдер қызығушылық танытқан?

☐ Марокко, Мысыр ☐ Марокко, Тунис ☐ Марокко, Кувейт

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс. Әріптесіңізден жауап алыңыз, оның жауабын аудиторияға оқып беріңіз.

Работа в паре. Задайте вопросы другу и прочитайте его ответ.

Жауап алыңыз	Айтып беріңіз
1. Сүйікті фильміңіз қай фильм?	<i>Оның сүйікті фильмі –</i>
2. Қандай жанрды ұнатасыз? Неге?	
3. Қандай фильмдерді ұнатпайсыз? Неге?	
4. Үйде жиі кино көресіз бе?	
5. Кинотеатрға жиі барасыз ба?	
6. Шындық оқиғаға негізделген фильмді жақсы көресіз бе?	
7. Фильм белгілі бір кітап бойынша түсірілсе, сол кітапты оқисыз ба?	
8. Фильмдегі ең маңызды адам кім?	
9. Фильмдегі музыка маңызды ма?	
10. Сүйікті актеріңіз кім?	
11. Қандай мықты режиссерлерді білесіз?	

1. Жазыңыз. Аудиторияға оқып беріңіз.

Сүйікті фильміңіз туралы айтып беріңіз

1. Фильм не туралы?
2. Неге жақсы көресіз?
3. Фильмнің идеясы не?

XII

БӨЛІМ

БІРІНШІ САБАҚ

МЕРЕКЕЛЕР

Сізге қай мереке ұнайды?

Грамматика:

- Ырықсыз етіс

ЕКІНШІ САБАҚ

ӘЛЕМ ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ МЕРЕКЕЛЕРІ

Мереке құтты болсын!

Грамматика:

- Көмекші есімдер

1 - САБАҚ

МЕРЕКЕЛЕР

1. 251-беттегі сөздермен танысыңыз.

Познакомьтесь со словами на странице 251.

2. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

Ақпараттарды пайдаланып төмендегі фильмдер туралы айтып беріңіз.

«Біржан сал»

Ақын өмірі,
махаббат тарихы

«Ғашық жүрек»

Жастар арманы,
өнер, талант

«Алдар көсе»

Бай мен кедей,
адамгершілік

«Көрікті мекен»

Отбасы,
әке мен бала ойы

3. Екеуара жұмыс.

Работа в паре.

Сұрақты талқылаңыздар.

Обсудите вопрос.

1. Қандай отбасылық мерекелер бар?

4. Кестені толтырыңыз.

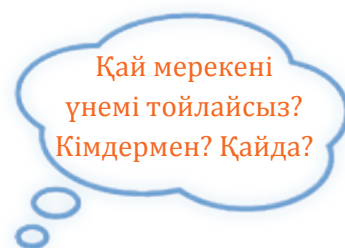
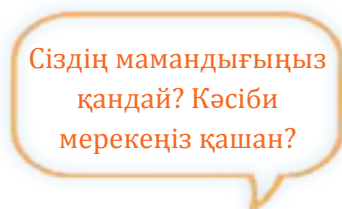
Заполните таблицу.

Қандай мереке және қашан болады?

Отбасылық мереке	Мемлекеттік мереке	Ұлттық мереке	Кәсіби мереке
Тәуелсіздік күні	<u>Мемлекеттік мереке</u>		
Құрбан айт			<u>2016 жылы, 12-13 қыркүйек</u>
Наурыз мейрамы			
Жеңіс күні			
Мемлекеттік рәміздер күні			
Жеңіс күні			
Туған күн			
Сүндет той			
Үйлену той			
Мұғалімдер күні			
Дәрігерлер күні			
Журналистер күні			

5. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

6. Тиісті сөздерді жазыңыз.

Напишите нужные слова.

құттықтау, еске алу, ашықхат сыйлау, гүл сыйлау, сыйлық беру, құттықтау хат жолдау, концерт, тілек тілеу, шақыру билетін тарату, бата беру, беташар жасау, дастарқан жаю, қонаққа бару, қонаққа шақыру, алаңда қыдыру, парад өткізу, жұмыс күні болмау, күнтізбеде қызылмен берілу.

Тәуелсіздік күні	
Құрбан айт	
Наурыз мейрамы	
Мемлекеттік рәміздер күні	
Жеңіс күні	
Туған күн	
Сүндет той	
Үйлену тойы	
Мұғалімдер күні	
Дәрігерлер күні	
Журналистер күні	
Жаңа жыл	

ОҚЫЛЫМ

1. Топтық жұмыс. Өз ойыңызды айтыңыз.

Работа в группе. Выразите свое мнение.

Сұрақтар	Қажет сөздер
- Сіз Жаңа жылды қалай қарсы аласыз? - Жаңа жылды кіммен қарсы аласыз? - Сіз үшін ол қандай мереке? - Жаңа жыл туралы қандай қызық ақпарат білесіз?	құттықтау, отбасымен бірге болу, қонақ шақыру, қонаққа бару, сыйлық беру, сыйлық алу, уақытты көңілді өткізу, тілек айту, шырша, отшашу.
 	

2. Оқыңыз.
Прочитайте.

Жаңа жыл

Жаңа жыл – кең тараған және тамаша отбасылық мереке. Бұл мерекені көп елде тойлайды. Бірақ әртүрлі уақытта және осыған байланысты әртүрлі дәстүрлер бар. Жаңа жыл туралы қызықты ақпарат та өте көп. Мысалы:

Италияда	Жаңа жыл түні адамдар терезеден керек емес заттарын лақтырады. Жаңа жылда байлық көп болады деп сенеді.
Швецияда	Аяз ата сыйлықты ошақтың қасына қояды. Германияда терезе алдына, ал Ресейде шырша астына қояды.
Шотландияда	Сол түні үйдегі қоқысты шығармайды.
Ұлыбританияда	1843 жылы ең алғаш жаңа жылдық ашықхат жасалды.
Данияда	Сол күні ең көп шырша сатылады.
Кубада	Үйдегі барлық ыдыстарды суға толтырады. Бұл күнді Патшалар күні деп атайды.
Болгарияда	Жаңа жыл түні үш минутқа жарықты өшіреді.
Израильде	Жаңа жылды екі рет тойлайды: 1 қаңтарда және қыркүйекте.
Тибетте	Тәтті тоқаштар пісіреді. Тоқаштарды көшедегі адамдарға таратады. Кім көп тоқаш таратса, сол адамға көп байлық келеді.

3. Жазыңыз.
Напишите.

Суреттер қай елге қатысты?

Италия

4. Мәтін бойынша кестені толтырыңыз.
Заполните таблицу по тексту.

Бұл ақпаратты білемін	Бұл ақпаратты мәтіннен білдім

5. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

Сіз үшін қай ақпарат ең қызықты? Үш ақпаратты атаңыз.

Мен үшін ең бірінші, _____ екінші, _____
үшінші, _____ туралы ақпарат қызық.

6. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

1. Сұрақтарға жауап беріңіздер.

1. Ответьте на вопросы.

Ақпарат	Сұрақ
Аяз ата сыйлықты Швецияда ошақтың қасына, Германияда терезе алдына, Ресейде шырша астына қояды	Here?
Кубада үйдегі барлық ыдыстарды суға толтырады.	Қандай себебі бар?
Болгарияда үш минутқа жарықты өшіреді.	

ГРАММАТИКА

Ырықсыз етіс Имя числительное	240-бет
Жаңа жылда сыйлықтар беріледі. Жаңа жыл 1-2 қаңтарда тойланады.	240 стр.

1. Дұрыс қосымшаны жалғаңыз.

Добавьте нужные окончания.

-ын, -ін, -н

-ыл, -іл, -л

- Мереке ұйымдастыр...ды ұйымдастырылды
- Қонақтар шақыр...ды _____
- Дастарқан жаса...ды _____

4. Сыйлық бер...ді _____
5. Сыйлық бер...ді _____
6. Ән айт...ды _____
7. Құттықтау айт...ды _____
8. Шырша безендір...ді _____
9. Сыйлық ал...ды _____

2. Сөздерді тиісті формада жазыңыз.

Напишите слова в нужной форме.

тілек	тосын сый	қонақ	дәстүр	сыйлық
-------	-----------	-------	--------	--------

Нені?	Не?	Не?
сыйлықты береді/берді	<u>сыйлық</u> беріледі	<u>сыйлық</u> берілді
_____ айтады/айтты	_____ айтылады	_____ айтылды
_____ жасайды/жасады	_____ жасалады	_____ жасалды
_____ шақырады/шақырды	_____ шақырылады	_____ шақырылды
_____ көрсетеді/көрсетті	_____ көрсетіледі	_____ көрсетілді

3. Сөйлемдерді үлгіге сәйкес өзгертіңіз.

Измените предложения по образцу.

Ауыспалы осы/келер шақ	Өткен шақ
1. Олар қонақ шақырады. <u>Қонақтар шақырылады.</u>	1. Олар қонақ шақырды. <u>Қонақтар шақырылады.</u>
2. Келген қонақтарға сыйлық береді. _____	2. Олар тойда ән айтты. _____
3. Олар Наурызды өте жақсы тойлады. _____	3. Жаңа жылда концерт өтті. _____
4. Туған күнде жақсы тілектер айтады. _____	4. Өткен аптада мерекелік дастарқан жасады. _____
5. Наурызда ұлттық ойындар ойнайды. _____	5. Нәрестені бесікке бөледі. _____

4. Сөйлем құраңыз.

Составьте предложение.

2002 жылы
Астана
салыну

*Бәйтерек монументі 2002 жылы Астана
қаласында салынды.*

1507 жылы
Да Винчи
Париж
Мона Лиза

Ұлы Қытай қорғаны,
2000 жыл бұрын,
салыну

1492 жылы
Колумб,
Америка
ашу

5. Болымсыз түрде жауап беріңіз.

Ответьте в отрицательной форме.

1. Өткен мерекеде ұлттық ойындар ойналды ма?

Жоқ, _____

2. Мәшине жөнделді ме?

Жоқ, _____

3. Астана күніне шетелден қонақтар шақырылды ма?

Жоқ, _____

4. Наурыз мерекесінде ұлттық ойындар ойналды ма?

Жоқ, _____

5. Хатқа кеше жауап берілді ме?

Жоқ, _____

6. Қонақтарға шақыру билеті таратылды ма?

Жоқ, _____

7. Асқардың тойында шашу шашылды ма?

Жоқ, _____

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Тиісті сөзді жазыңыз.

Прослушайте. Впишите нужные слова.

№50

Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні — _____ мереке. Ол Қазақстан Республикасының егеменді ел болған күні. Тәуелсіздік күні мерекесі әр жылдың 16-желтоқсанында _____ Бұл күн күнтізбеде демалыс күні болып _____ Осы күні әртүрлі сала мамандары мемлекеттік марапаттармен _____ Бұл күні Қазақстанның барлық қалаларында _____ концерттер болады. 16-желтоқсан күні Қазақстанның барлық жерлерінде мерекелік іс-шаралар _____ Кешке қарай үлкен қалаларда отшашу болады. Тәуелсіздік — шет елдердегі қазақ халқы үшін де маңызы зор _____.

2. Тыңдаңыз. Ақпаратты анықтаңыз.

Прослушайте. Отметьте.

№51

Реті	Ақпарат	Дұрыс	Бұрыс
1.	Қазақстан халқы екінші рет мерекені тойлады.		✓
2.	Алғыс айту күні 1 наурызда тойланады.		
3.	Бұл – жаңа мереке.		
4.	Адамдар бір-біріне алғыс білдіреді.		
5.	Алғыс айту – Тәуелсіздіктің символы.		
6.	Өзге ұлттар қазақ халқына алғыс білдіреді.		
7.	Алғыс айту күнін Ресей халқы тойлайды.		
8.	Америкада 1621 жылы мереке алғаш рет тойланды.		
9.	Джордж Вашингтон мерекені «Ұлттық мереке» деп жариялады.		
10.	Бұл күні дастарқан жасалмайды, концерттер болмайды.		

Суреттер және ақпарат <http://el.kz> сайтынан алдынды

3. Қайта тыңдаңыз. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Прослушайте повторно. Ответьте на вопросы.

1. 2016 жылы 1 наурызда қазақстандықтар қандай мерекені тойлады?
2. Бұл мереке нешінші рет болды?
3. Бұл күні адамдар бір-біріне не білдіреді? Неге?
4. Бұл күн ненің символы?
5. Мерекенің қандай тарихы бар?
6. Бұл мереке қай елдерде тойланады?
7. Мерекені ең алғаш кім ойлап тапты?
8. Америка және Канада халқы бұл күні не істейді?

СӨЙЛЕСІМ

1. Топтық жұмыс.

Работа в группе.

Тірек сөздерді пайдалана отырып, мерекені сипаттаңыздар.
Расскажите про праздник, используя фразы и слова.

Мемлекеттік
мереке

6 шілде

Мерекелік
концерттер

Жаппай қыдыру

Күнтізбедегі
демалыс күндері

Шеру өту

Елбасы
құттықтауы

Шетелдік
қонақтар

ЖАЗЫЛЫМ

1. Өз ойыңызды жазыңыз.

Напишите свое мнение.

? Қай мереке сіз үшін ең маңызды? Неге? Басқа мерекеден қандай айырмашылығы бар? Сіз ол мерекені қалай тойлайсыз?

Мен үшін ең маңызды мереке – _____

Себебі _____

Бұл мерекеде _____

Бірінші, _____

Екінші, _____

2 - САБАҚ

ӘЛЕМ ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ МЕРЕКЕЛЕРІ

1. 251-беттегі сөздермен танысыңыз.

Ознакомьтесь со словами на странице 251.

2. Тиісті сөздерді қойыңыз.

Заполните пропуски.

тойланады

қазан

сыйлайды

алады

мерекелік

мерекелік

ашықхаттар

күнтізбеде

Мұғалімдер күні _____ айында болады. 2016 жылы мұғалімдер күнін 1 қазанда _____. Бұл кәсіби мереке, сондықтан бұл мерекені _____ қызыл күнмен бермейді. Бұл күні барлық мектептерде, оқу орындарында _____ шаралар болады. Мектептерде оқушылар және ата-аналар мұғалімдерге гүл _____ мерекелік шаралар өтеді. Оқушылар мұғалімдерге _____ сыйлайды. Ашықхатқа тілектер жазады. Кейбір мектептерде бұл күні жоғары сынып оқушылары мұғалім болады. Яғни оқушылар сабақ береді.

Осы күні Жыл мұғалімі байқауының қорытындысы шығады. Жеңген мұғалім бағалы сыйлықтар _____. Сондай-ақ көптеген мұғалімдер Алғыс хаттар, Құрмет грамоталарын алады. Үлкен концерт залдарында _____ концерт өтеді.

3. Жауап беріңіз.

Отвечьте.

1. Сіздің кәсіби мерекеңіз қашан?
2. Ол мерекеде мекемелерде қандай іс-шаралар өтеді?
3. Басқа мерекелерден қандай айырмашылығы бар?

4. Жазыңыз.

Напишите.

Бұл қандай мейрам деп ойлайсыз?

«Көрісу» Қазақстан, «Холи» Үндістан, «Гүлдер фестивалі» Голландия, «Сыра фестивалі» Германия, «Томатина» Испания, «Джас Фест» Америка.

1. Қыркүйектің бірінші жексенбі күні өтеді. Өте көп гүлдер болады.
2. 14 наурызда өтеді. Адамдар бір-біріне қонаққа барады. Сәлем береді.
3. Сәуірдің соңында, мамыр айының бас кезінде өтетін музыкалық фестиваль.
4. Қыркүйектің соңында қазан айының бас кезінде өтеді. Сыра өндірушілер фестивалі.
5. Тамыз айының соңғы аптасында өтеді. Жаз мезгілімен қоштасу.
6. Ақпан айының соңында, наурыз айының бас кезінде өтеді. Көктемді қарсы алу, түстер фестивалі.

5. Жауап беріңіздер.

Отвечьте.

1. Сіз қандай ерекше мерекені білесіз?
2. Ол қайда және қашан болады?
3. Ол қандай мереке?
4. Сіз ол мерекеге қатыстыңыз ба?

ОҚЫЛЫМ

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

Джаз Фест фестивалі

Жаңа Орлеан – джаз астанасы. Ол жерде сәуір айының соңы мен мамыр айының бас кезінде джаз фестивалі өтеді. Бұл – әлемдегі ең үлкен джаз фестивалі. Орындаушылар ашық алаңдарда және қала көшелерінде өнер көрсетеді.

Бұл фестиваль музыкамен ғана емес, сонымен қатар жаңаорлеандық тағамдармен де танымал. Осы кездің негізгі тағамы – баклажан қосылған қуырылған үйрек еті. Осы тағамнан дәм тату үшін жыл сайын мыңдаған адамдар келеді.

Томатина мейрамы

Бұл мереке Испанияның Буньоле қаласында өтеді. Мереке тамыз айының соңғы аптасында болады. Мереке жаз мезгілін шығарып салуға арналған. Мерекеде түрлі концерттер, би жарысы, отшашулар болады. Мерекеде адамдар бір-біріне қызанақтар атумен аяқталады.

Қаланың орталық алаңына үлкен мәшинелермен қызанақтар жеткізеді. Осы мереке кезінде барлық қоғамдық орындар жұмыс істемейді. Мереке соңында адамдар қызанақ шырыны құйылған қауызға шомылады.

14 наурыз - Көрісу мейрамы. Бұл мейрамды Батыс Қазақстан аймағы тойланады. Бұл күні көптен бір-бірін көрмеген адамдар қол алысады. Оның мақсаты – қыстан аман-есен шығуды білдіру. Отбасында дастарқан жайылады. Сол күні таңертең кіші адамдар үлкендермен амандасады, қол алысады. Бір-біріне «Бір жасыңмен!» деп құттықтау айтады. Туысқандар, көршілер бір-біріне қонаққа барады. Бір-бірінің денсаулығын, халін біледі.

2. Белгілеңіз.

Отметьте.

Реті	Ақпарат	Дұрыс	Бұрыс
1.	Джаз фестивалі Италияда өтеді.		✓
2.	Джаз фестивалінде концерттер стадионда болады.		
3.	Жаңа Орлеан – джаз астанасы.		
4.	Джаз фестивалінде көшеде ән айтуға болмайды.		
5.	Қуырылған үйрек еті фестивальдің негізі тағамы емес.		
6.	Буньоле қаласында қызанақ мерекесі өтеді.		
7.	Томатина мерекесінде мекемелер жұмыс істейді.		
8.	Жаз мезгілін шығарып салу – Көрісу мерекесі.		
9.	Қызанақ мерекесінде түрлі концерттер өтеді.		
10.	Көрісу Қазақстанның барлық облыстарында бар.		
11.	14 наурыз күні Батыс Қазақстанда мереке болады.		
12.	«Бір жасыңмен!» деп Томатина мерекесінде айтады.		

3. Жауап беріңіз.

Ответьте на вопросы.

	Джаз Фест	Томатина	Көрісу
Мерекелер қашан болады?	_____	_____	_____
Қай айда өтеді?	_____	_____	_____
Қай күндері өтеді?	_____	_____	_____

4. Арман, Владимир туралы айтыңыз.

Расскажите про Армана и Владимира.

Олар демалыста қай елге барды? Не көрді?
Оларға не ұнады?

Үлгі: Арман мамыр айында Америкаға Джаз Фест фестиваліне барды.

Арман		
концерттер, мамыр айы, Америка		
тағам дәмді емес	жаңбыр жауу, күн салқын болу	адамдар көп болу, концертке билет болмау

Владимир		
Испания, қызанақ, тамыз айы		
күн ыстық, керемет концерттер, жарыстар	төлқұжат жоғалу, полиция жұмыс істемеу	көңілді адамдар, көп қызанақ

5. Жауап беріңіз.

Ответьте.

1. Қай мерекені музыкалық мереке деп атауға болады?
2. «Джаз Фест» фестивалінің қандай ерекшелігі бар?
3. Қай мерекеде қаладағы қоғамдық орындар жұмыс істемейді?
4. Томатина фестивалі несімен ерекше?
5. Көрісу мейрамының мақсаты не?
6. Сіз осы мейрамдар туралы естідіңіз бе?
7. Қай мейрамда болдыңыз? Немесе көргіңіз келеді?

Көмекші есімдер

240-бет

Олар мамыр айының басында жарысқа барады.
Сендер мамырдың соңында келесіңдер ме?

240 стр.

1. Тиісті сөзді жазыңыз.

Дополните.

1-2 маусым	маусым айының <u>басында</u>	БАСЫНДА СОҢЫНДА/ АЯҒЫНДА ОРТАСЫНДА
5-4 шілде	шілде айының _____	
10-15 сәуір	сәуір айының _____	
25-30 ақпан	ақпан айының _____	
дүйсенбі-сейсенбі	аптаның _____	
сенбі-жексенбі	аптаның _____	
сәрсенбі-бейсенбі	аптаның _____	
қаңтар- ақпан	жылдың _____	
мамыр-шілде	жылдың _____	
қараша	жылдың _____	

2. Өзгертіңіз.

Измените.

<i>Жаңа жыл мерекесін 1-2 қаңтарда тойлайды.</i>	<i>Жаңа жыл мерекесі қаңтар айының басында тойлайды.</i>
1. Тәуелсіздік күні 16-17 желтоқсанда болады.	_____
2. Конституция 30 тамызда тойланады.	_____
3. Жеңіс күні 9 мамырда аталып өтеді.	_____
4. Астана күні мерекесін 6 шілдеде тойлайды.	_____
5. Мемлекеттік рәміздер күні 4 маусымда болады.	_____
6. Асқардың туған күні 15 ақпанда болады.	_____
7. Наурыз мерекесі 22 наурызда болады.	_____

3. Жауап жазыңыз.

Напишите ответ.

1. Сіздің туған күніңіз қай мезгілде?

2. Сіздің туған күніңіз айдың басында/ортасында/соңында ма?

3. Еңбек демалысыңыз қашан?

АРТЫҚ БОЛМАС БІЛГЕНІҢ...

1. Оқыңыз.

Прочитайте.

2. Шақыру билетін жазыңыз.

Напишите приглашение билет.

Кімге?

Қандай мереке?

Неге арналған?

Қайда?

Қашан?

Не болады?

“

”

ТЫҢДАЛЫМ

1. Тыңдаңыз. Тиісті сөздерді жазыңыз.

Прослушайте. Впишите соответствующие слова.

№52

1. Бұл мереке _____ айының бірінші _____ және _____ өтеді.
2. Аалсмеер _____ мемлекетінде орналасқан _____ қала.
3. Сол күні қала көшелері _____ толады.
4. Гүлдерден әр түрлі _____, ертегі кейіпкерлерін жасайды.
5. Бұл мереке әлемдегі ең _____ мереке.
6. Көшедегі _____, _____ миллиондаған гүлдермен безендіреді.
7. Мерекеден _____, _____ гүлі секілді гүлдердің көптеген түрлерін табасыз.

2. Қайта тыңдаңыз. Жауап беріңіз.

Прослушайте повторно. Ответьте на вопросы.

1. Мереке қай мемлекетте болады?
2. Қай қалада өтеді?
3. Мереке неге арналған?
4. Мерекеге кімдер қатысады?
5. Мерекеде қандай шаралар болады?

СӨЙЛЕСІМ

1. Екеуара жұмыс.

Работа в паре.

Төмендегі карточкаларды оқыңыз. Сіз мерекеде не істейсіз? Нені істемейсіз?

Прочитайте карточки. Чем занимаетесь на праздниках? Что не делаете?.

Қонаққа бару	Үй тазалау	Кітап оқу	Теледидар көру
Саябақта қыдыру	Концертке бару	Қонақ шақыру	Теннис ойнау
Сыйлық беру	Көшеде қыдыру	Мейрамханаға бару	Табиғатқа шығу
Велосипед тебу	Жұмыс істеу	Теңізге бару	Ұйықтау

2. Топтық жұмыс. Сұрақтарды талқылаңыз.

Работа в группе. Обсудите вопросы.

Қазақстанда қай мереке шетелдік қонақтарға қызық? Неге?
қай мерекеге көп дайындық жүргізеді? Неге?
жастар қандай мерекені ұнатады? Неге?

ЖАЗЫЛЫМ

1. Өз ойыңызды жазыңыз.

Напишите свое мнение.

1. Қандай мерекені тойлаудың қажеті жоқ? Неге?
2. Сіз ол мерекені қалай өзгертер едіңіз? Неге?

Менің ойымша,

ГРАММАТИКАЛЫҚ АНЫҚТАҒЫШ

I БӨЛІМ

ТАНЫСУ

Есептік сан есім

Есептік сан есім

Количественные числительные

Есептік сан есімдер заттың санын, мөлшерін білдіреді. Қанша? Неше? сұрақтарына жауап береді. **Жай** және **күрделі** болып бөлінеді.

Жай түрі:

Менде он кітап бар.

Күрделі түрі:

Кеңседе жиырма екі маман жұмыс істейді.

Количественные числительные обозначают количество вещей и отвечают на вопросы: Қанша? Неше? Разделяются на простые и составные виды.

Простые:

У меня есть десять книг.

Составные:

В офисе работают двадцать два специалиста.

II БӨЛІМ

ОТБАСЫ

Тәуелдік жалғауы

Тәуелдік жалғау
Притяжательные окончания

менің	→	балам
сенің	→	балаң
сіздің	→	балаңыз
оның	→	баласы
I объект	→	II объект

Екінші объект бірінші объектіге тәуелді.

Тәуелдік жалғау бір объектінің екінші объектіге қатысты, тәуелді екенін білдіреді.

Тәуелдік жалғауының қосымшаларының жалғануы үндестік заңына байланысты.

Второй объект непосредственно зависит от первого объекта. Притяжательные окончания выражают то, что первый объект зависит от второго. Присоединение к корню слов притяжательных окончаний связано с законом сингармонизма.

Тәуелдік жалғаудың жекеше түрі.

Единственное число притяжательных окончаний.

Жақ (лицо)	Дауыссыздан кейін (после согласных)		Дауыстыдан кейін (после гласных)	
I жақ, менің (мой)	-ым	-ім	-м	
	ұлым (мой сын)	үйім (мой дом)	ағам (мой брат)	әкем (мой отец)
II жақ, сенің (твой, твоя)	-ың	-ің	-ң	
	ұлың (твой сын)	үйің (твой дом)	ағаң (твой брат)	әкең (твой отец)
II жақ, сіздің (ваш, ваша)	-ыңыз	-іңіз	-ңыз	-ңіз
	ұлыңыз (ваш сын)	үйіңіз (ваш дом)	атаңыз (ваш брат)	әкеңіз (ваш отец)
III жақ, оның (его, ее)	-ы	-і	-сы	-сі
	ұлы (его сын)	үйі (его дом)	ағасы (его брат)	әкесі (его отец)

МЕКЕНЖАЙ

III БӨЛІМ

Жатыс септік, реттік сан есім, сұраулық шылаулар

Жатыс септік

Местный падеж

Мағыналары: 1. Қимылдың мекені. Асқар Астанада тұрады. 2. Қимылдың жасалу мезгілі. Мен дүйсенбіде тенниспен шұғылданамын. 3. Адам жасы. Болат жиырма жаста.	Значения: 1. Местонахождение лица или предмета. Аскар живет в Астане. 2. Время действия. Я займусь теннисом в понедельник. 3. Возраст человека. Булату двадцать лет.
---	--

Жалғаулары:

Окончания:

-да/-де, -та/-те, -нда/-нде

Қосымшалар үндестік заңына сәйкес жалғанады.

Суффиксы присоединяются к корню слов согласно закону сингармонизма.

Жалғаулардың қосылуы:

Присоединение окончаний:

Соңғы дыбыс Конецный звук Буын Слог	Дауысты, үнді, ұяң з, ж, Гласные, сонорные, звонкие з, ж	Қатаң, ұяң б, в, г, д Глухие, звонкие б, в, г, д	III жақ тәуелдік жалғауы III лицо притяжательной формы
Жуан Твердый	-да қағаз-да	-та ат-та	-нда баласы-нда
Жіңішке Мягкий	-де ел-де	-те студент-те	-нде әкесі-нде

Жатыс септіктің сұрақтары: Вопросы местного падежа:	<i>кімде? кімдерде?</i> у кого? <i>неде? нелерде?</i> у чего? <i>қайда? қашан?</i> где? когда?
---	---

Реттік сан есім

Порядковые числительные

Реттік сан есім заттардың ретін білдіреді және нешінші? деген сұраққа жауап береді. Қосымшалар үндестік заңына сәйкес жалғанады.

Мысалы:

сегізінші, тоғызыншы, алтыншы, жетінші

Порядковые числительные выражают порядок предметов и отвечают на вопрос какой? (по счету). Суффиксы присоединяются в соответствии с законом сингармонизма.

Реттік сан есімдердің қосымшалары:	-ншы/-нші, -ыншы/-інші
Суффиксы реттік сан есім:	

Қосымшалардың жалғануы:

Присоединение суффиксов:

сөздің соңғы дыбысы последний звук слова	дауысты дыбыс гласный звук		дауыссыз дыбыс согласный звук	
жұрнақ суффикс	жуан твердый	жіңішке мягкий	жуан твердый	жіңішке мягкий
	-ншы	-нші	-ыншы	-інші
үлгі пример	алтыншы шестой	екінші второй	оныншы десятый	бірінші первый

Ескерту:

Исключение:

жиырма – жиырмасыншы

Күрделі сан есімдерге қосымша соңғы сөзге жалғанады.

Притяжательные окончания присоединяются к последнему слову составных числительных.

27 – жиырма жетінші

263 – екі жүз алпыс үшінші

Реттік сан есімнің емлесі:

Правописание порядковых числительных:

1.	105-автобус	6-пәтер
	жүз бесінші автобус	алтыншы пәтер
	105-інші автобус	6-ыншы пәтер

2. Ай, күн, жыл реті төмендегі тәртіппен жазылады:

Последовательность написания месяца, числа и года пишется по следующему порядку:

3 наурыз 1982 жыл

1982 жылдың 3 наурызы

Айды, жылды көрсететін цифр мен ай атын білдіретін сөз және «жылы» деген сөздердің арасына дефис қойылмайды.

Между порядковыми числительными, обозначающими год и день, словом «год» и названиями месяцев дефис не ставится.

Сұраулық шылаулар

Вопросительные частицы

Сұраулық шылаулар сөйлемге жалпы сұрау мағынасын үстейді және олар сөз тіркесінде үндестік заңына бағынады.

Вопросительные частицы придают предложению вопросительное значение и в сочетаниях слов они подчиняются закону сингармонизма.

Сұраулық шылау түрлері:	ма? ме? па? пе? ба? бе?
Виды вопросительных частиц:	
Мысалы: Сен кинотеатрға барасың ба ? Сенің атың Сәуле ме ? Сіз әкімдікте жұмыс істейсіз бе ?	Например: Ты идешь в кинотеатр? Тебя зовут Сауле? Вы работаете в акимате?

Сұраулық шылаудың екінші түрі -ше баламалы сұрақ негізінде қолданылады.

Второй вид вопросительных частиц ше используется в качестве альтернативного вопроса.

Мысалы: Мен кітапханаға барамын. Сен ше ? Мен жиырма бесінші пәтерде тұрамын. Сіз ше ?	Например: Я пойду в библиотеку. А ты? Я живу в двадцать пятой квартире. А вы?
--	--

IV БӨЛІМ

ЖҰМЫС

Жіктік жалғау

Жіктік жалғау Личные окончания

Жіктік жалғау жақтық мағынаны білдіреді. Жіктік жалғау есімдер мен етістіктерге жалғанады.

Личные окончания выражают значение лица, совершающего какое-либо действие. Личные окончания присоединяются к именным частям речи и глаголам.

Жіктік жалғаудың жалғану үлгілері:

Мен Асқар**мын**.

Мен есепші**мін**.

Примеры присоединения личных окончаний.

Я – Асқар.

Я – бухгалтер.

Зат есімдердің жекеше түрде жіктелуі:

Спряжение имен существительных в единственном числе:

Жақ (Лицо)	Жекеше (ед. ч.)	Үлгілері	
I жақ мен	- мын / -мін - бын / - бін -пын / -пін	Мен дәрігермін.	Мен оқимын.
II жақ сен	-сың / -сің	Сен дәрігерсің.	Сен оқисың.
II жақ сіздер	-сыз / -сіз	Сіз дәрігерсіз.	Сіз оқисыз.
III жақ ол	Ø	Ол – дәрігер.	Ол оқиды.

Болымсыздық мағына есімдіктерге **емес** сөзінің тіркесуі арқылы жасалады. Қосымша үндестік заңына сәйкес **емес** сөзіне жалғанады.

Отрицательная форма образуется путем прибавления к именным частям речи слова емес. Личные окончания присоединяются к слову емес в соответствии закону сингармонизма.

Мысалы:

Пример:

Мен Асқар емеспін.

Мен есепші емеспін.

АЗЫҚ-ТҮЛІК

V БӨЛІМ

Ауыспалы осы шақ. Ілік септік Жіктік жалғау

Ауыспалы осы шақ

Жекеше түрі

Переходное настоящее время

Единственное число

Ауыспалы осы шақ сөйлемнің мағынасына қарай қимыл, іс-әрекеттің бірде дәл осы кезде, бірде алдағы уақытта болатындығын білдіреді.

Переходное настоящее время выражает действия, происходящие в реальном настоящем времени, в других – в предстоящее время в зависимости от значения предложения.

Мен жұмысқа барамын.

Я хожу на работу

Жасалуы:

Образование:

Жекеше (Единственное число)				
Соңғы дыбыс Конечный звук Жақ Лицо	Дауыссыз Согласные	Дауысты Гласные	Жіктік жалғауы Личные окончания	Буын Слог
I Мен	-а	-й	+мын	Жуан Твердый
	-е	-й	+мін	Жіңішке Мягкий
II Сен	-а	-й	+сың	Жуан Твердый
	-е	-й	+сің	Жіңішке Мягкий
II Сіз	-а	-й	+сыз	Жуан Твердый
	-е	-й	+сіз	Жіңішке Мягкий
III Ол	-а	-й	+ды	Жуан Твердый
	-е	-й	+ді	Жіңішке Мягкий

Мысалы:

Мен Асқарды білемін.

Сен қайда оқисың?

Сіз әдетте не жасайсыз?

Ол баға қояды.

Например:

Я знаю Аскара.

Где ты учишься?

Что вы обычно делаете?

Он ставит оценки.

Ауыспалы осы шақтың болымсыз түрі **-ма/-ме, -па/-пе, -ба/-бе** қосымшалары арқылы жасалады.

Отрицательная форма переходного настоящего времени образуется с помощью отрицательных частиц: **-ма/-ме, -па/-пе, -ба/-бе**, которые присоединяются к корню слов.

Мысалы:	Например:
Мен бар май мын.	Я не пойду.
Мен біл мей мін.	Я не знаю.
Ол айт пай ды.	Он не скажет.
Ол кет пей ді.	Он не уйдет.
Сен жаз бай сың.	Ты не пишешь.
Сен көн бей сің.	Ты не подчиняешься.

Ілік септік

Родительный падеж

Ілік септік жалғауы меншіктік мағынаны білдіреді. Әдетте ілік септікті сөз тәуелдік жалғаулы сөзбен тіркесіп қолданылады. Ілік септік жалғауы үндестік заңына бағынады.

Окончание родительного падежа выражает значение принадлежности. Обычно слово, в форме родительного падежа употребляется в сочетании со словами, выражающими значение принадлежности. Окончания родительного падежа подчиняются закону сингармонизма.

Асқар**дың** мәшинесі автотұрақта тұр.
Виктория**ның** күйеуі отыз жаста.

Машина Аскара стоит на автостоянке.
Мужу Виктории тридцать лет.

Жалғаулары:

Окончания:

-дың/-дің, -тың/-тің, -ның/-нің

Жалғаулардың жалғануы:

Присоединение окончаний:

Соңғы дыбыс Конечный звук	Дауысты, үнді м, н, ң Гласные, сонорные м, н, ң	Ұяң з, ж, үнді р, л, й, у Звонкие з, ж, сонорные р, л, й, у	Дауысты, үнді м, н, ң Гласные, сонорные м, н, ң
Буын Слог			
Жуан Твердый	-ның	-дың	-тың
	бала -ның	қағаз -дың	ат -тың
Жіңішке Мягкий	-нің	-дің	-тің
	әке -нің	ел -дің	студент -тің

Сұрақтары:

Вопросы:

кімнің? ненің?

кого? чего?

Екен:

Оказывается:

1. В сочетании с существительными, прилагательными, числительными выражает предположение

ол оқушы екен	→	оказывается, он ученик
дүкенде айран қымбат екен	→	оказывается, в магазине кефир дороже

2. В сочетании с глаголом будущего времени выражает предположение.

Ертең жаңбыр жауады екен	→	оказывается завтра будет дождь
сен оны біледі екенсің	→	ты, оказывается, его знаешь

3. В сочетании с глаголом имеет значение давно прошедшего времени.

ертеде бір кедей болған екен	→	фолькл.давным-давно жил-был один нищий
------------------------------	---	--

БОС УАҚЫТ

VI БӨЛІМ

Табыс септік. Көмектес септік

Табыс септік

Винительный падеж

Табыс септік қимыл-әрекет бағытталған тура объектіні білдіреді.

Винительный падеж указывает на прямой объект, на который направлено действие.

Жалғаулары:

Окончания:

-ды/-ді, -ты/-ті, -ны/-ні

Мен үйді көрдім.
Әлияны білемін.
Мен анамды жақсы көремін.

Я видел дом.
Я знаю Алию.
Я люблю маму.

Жалғаулардың жалғануы:

Присоединение окончаний:

Соңғы дыбыс Конечный звук	Дауысты Гласные	Үнді, ұяң з, ж Сонорные, звонкие з, ж	Қатаң, ұяң б, в, г, д Глухие, звонкие б, в, г, д	ІІІ жақ тәуелдік жалғауы ІІІ лицо притяжательной формы
Буын Слог				
Жуан Твердый	-ны	-ның	-ты	-н
	бала-ны	бала-ның	ат-ты	баласы-н
Жіңішке Мягкий	-ні	-нің	-ті	-н
	әке-ні	әке-нің	студент-ті	әкесі-н

Сұрақтары:

Вопросы:

кімді? нені?

кого? что?

Көмектес септік

Творительный падеж

Көмектес септік іс-әрекеттің немен, қандай құралмен қалай істелгенін және қимыл бірнеше субъектіге ортақ екенін білдіреді.

Творительный падеж выражает чем и каким средством совершается действие, а также указывает на то, что совершаемое действие имеет отношение к нескольким субъектам.

Мен мұғалім**мен** барамын.

Я пойду с учителем

Мен автобус**пен** келемін.

Я приеду на автобусе

Мен мерекені отбасым**мен** өткіземін.

Я проведу праздник с семьей

Әкем Ораз**бен** сөйлесті.

Мой отец разговаривал с Оразом

Жалғаулары:

Окончания:

-мен, -бен, -пен

Жалғаулардың жалғануы:

Присоединение окончаний:

Соңғы дыбыс Конечный звук	Дауысты, үнді Гласные, сонорные	Ұяң з, ж Звонкие з, ж	Қатаң, ұяң б, в, г, д Гласные, звонкие б, в, г, д
Буын Слог			
Жуан Твердый	-мен / менен	-бен / бенен	-пен / пенен
Жіңішке Мягкий	ел- мен	қағаз- бен	студент- пен

Сұрақтары:

Вопросы:

кіммен? немен?

кем?, с кем? чем?, с чем?

Қарсылықты жалғаулықтар:

Противительные союзы:

Бірақ	но	Ол кітап оқуды жақсы көреді, бірақ газет оқуды жақсы көрмейді.	Он (она) любить читать книгу, но не любить читать газету.
алайда	однако	Ол жүзуді жақсы көреді, алайда бассейнге бармайды.	Он (она) любить плавать, однако не ходить в бассейн.

АУА РАЙЫ

VII БӨЛІМ

Өткен шақ. Барыс септік.
Ауыспалы келер шақ. Жатыс септік

Өткен шақ
Прошедшее время

Өткен шақ іс-әрекеттің сөйлеу сәтінен бұрын болғандығын және оның нәтижесін білдіреді.
Прошедшее время выражает действие, происходившее до момента речи, и его результат.

Мен Астанаға бар дым . Сен Дәулетке хат жаз дың .	Я ездил в Астану. Ты написал письмо Даулету.
--	---

Жасалуы (жекеше түрде):

Образование (в ед. числе):

Жекеше (Единственное число)				
Соңғы дыбыс Конечный звук	Қатаң Глухие	Дауысты, ұяң, үнді Гласные, звонкие, сонорные	Жіктік жалғау Личные окончания	Буын Слог
Жақ Лицо				
I Мен	-ты	-ды	+м	Жуан Твердый
	-ті	-ді	+м	Жіңішке Мягкий
II Сен	-ты	-ды	+ң	Жуан Твердый
	-ті	-ді	+ң	Жіңішке Мягкий
II Сіз	-ты	-ды	+ңыз	Жуан Твердый
	-ті	-ді	+ңіз	Жіңішке Мягкий
III Ол	-ты	-ды	-	Жуан Твердый
	-ті	-ді	-	Жіңішке Мягкий

Үлгілер: Мен теледидар қара дым . Сен үйге кет тің . Сіз қашан кел діңіз ? Ол есікті аш ты .	Примеры: Я смотрел телевизор. Ты ушел домой. Вы когда пришли? Он открыл дверь
---	--

Жедел өткен шақтың болымсыз түрі екі түрлі жолмен жасалады:

Етістік түбіріне **(ба/бе, па/пе, ма/ме)** болымсыз жұрнақтардың содан кейін жедел өткен шақтың қосымшасы, жіктік жалғауының жалғануы арқылы жасалады.

Отрицательная форма прошедшего времени образуется двумя путями: при помощи отрицательных суффиксов **(ба/бе, па/пе, ма/ме)**, которые присоединяются к корню глагола, затем следуют окончания прошедшего времени и Личные окончания.

Үлгілер:	Примеры:
Мен қалаға бар мадым .	Я не ездил в город.
Сен тауға шық падың .	Ты не ходил в горы.
Сіз үйде бол мадыңыз .	Вы не были дома.
Ол ауылға кет педі .	Он не ездил в аул.

Етістікке есімшенің **(-ған/-ген/ қан/кен)** қосымшаларының жалғануы + «жоқ» модаль сөзіне жіктік жалғауының жалғануы арқылы жасалады.

При помощи суффиксов причастия **(-ған/-ген/ қан/кен)** которые присоединяются к корню глагола , модальное слова «жоқ» + Личные окончания.

Дауысты дыбыстардан, үнді, ұяң дауыссыздардан кейін После гласных, сонорных и звонких согласных		Қатаң дауыссыздардан кейін После глухих согласных		Модаль сөз Модальное слова	Жіктік жалғауы Личные окончания
Жуан твердый	Жіңішке мягкий	Жауан твердый	Жіңішке мягкий		
-ған	-ген	-қан	-кен		
барған	келген	айтқан	кеткен	жоқ	

Үлгілер:	Примеры:
Мен қалаға бар ған жоқпын .	Я не ездил в город.
Сен тауға шық қан жоқсың .	Ты не ходил в горы.
Сіз үйде бол ған жоқсыз .	Вы не были дома.
Ол ауылға кет кен жоқ .	Он не ездил в аул.

Ескерту: Қазақ тіліндегі **-ған/-ген/-қан/-кен** сондай-ақ, бұрынғы өткен шақтың болымды түрін жасайтын қосымша болып табылады.

Примечание: При помощи суффиксов причастия **-ған/-ген/-қан/-кен** в казахском языке еще образуется давнопрошедшее время.

Барыс септік

Дательный падеж

Барыс септік іс-әрекеттің бағытын білдіреді.
Дательный падеж выражает направление действия.

Жалғаулары: Окончания:	-ға/-ге, -қа/-ке
---------------------------	------------------

Жалғаулардың жалғануы:
Присоединение окончаний:

Соңғы дыбыс Конечный звук Буын Слог	Дауысты, үнді, ұяң з, ж Гласные, сонорные, звонкие з, ж	Қатаң, ұяң б, в, г, д Глухие, звонкие б, в, г, д	I, II жақ тәуелдік жалғауы I, II лица притяжательной формы	III жақ тәуелдік жалғауы III лицо притяжательной формы
Жуан Твердый	-ға	-қа	-а	-на
	бала-ға	ат-қа	бала-ма	баласы-на
Жіңішке Мягкий	-ге	-ке	-е	-не
	әке-ге	студент-ке	әке-ме	әкесі-не

Сұрақтары: Вопросы:	кімге? неге? қайда? кому? к кому? чему? к чему? зачем? почему? куда?
------------------------	--

Ауыспалы келер шақ

Переходное будущее время

Ауыспалы келер шақ іс-қимылдың алдағы уақытта болатындығын білдіреді.

Іс-қимылдың болашақта орындалатындығы *ертең, бүрсігүні, кешке, келесі жылы, алдағы апта* және т.б. сөздері арқылы нақтыланады.

Переходное будущее время означает действие, которое должно произойти в будущем. Действие, которое произойдет в будущем, конкретизируется с помощью слов *завтра, послезавтра, вечером, на следующий год, на следующей неделе* и др.

<i>Мен ертең тауға шығамын.</i> <i>Ол бүрсігүні қалаға келеді.</i> <i>Сен келесі аптада ауылға барасың ба?</i>	Я завтра пойду в горы. Он в город приедет послезавтра. Ты едешь на следующий неделе в аул?
--	---

Жасалуы:

Способы образования:

Жекеше				
Единственное число				
Соңғы дыбыс Конечный звук	Дауыссыз Согласные	Дауысты Гласные	Жіктік жалғауы Личные окончания	Буын Слог
Жақ Лицо				
I Мен	-а	-й	+мын	Жуан Твердый
	-е	-й	+мін	Жіңішке Мягкий
II Сен	-а	-й	+сың	Жуан Твердый
	-е	-й	+сің	Жіңішке Мягкий
II Сіз	-а	-й	+сыз	Жуан Твердый
	-е	-й	+сіз	Жіңішке Мягкий
III Ол	-а	-й	+ды	Жуан Твердый
	-е	-й	+ді	Жіңішке Мягкий

Ауыспалы келер шақтың болымсыз түрі **-ма/-ме, -па/-пе, -ба/-бе** қосымшалары арқылы жасалады.

Отрицательная форма переходного будущего времени образуется с помощью суффиксов: **-ма/-ме, -па/-пе, -ба/-бе** которые присоединяются к корню слов.

<i>Мен ертең жұмысқа бармаймын.</i> <i>Олар ертең келмейді.</i>	Я не пойду на работу. Они не придут завтра.
---	---

Көптік жалғау. Күшейтпелі шырай

Көптік жалғау

Окончания множественного числа

Көптік жалғау арқылы сөздерге көптік мағына үстеледі. Қосымшалардың жалғануы үндестік заңына бағынады.

С помощью присоединения окончаний множественного числа слова приобретают значение множественности. Присоединение окончаний подчиняется закону сингармонизма.

Жалғаулары:

Окончания:

-лар/-лер, -дар/-дер, -тар/-тер

Мысалы: достар, жігіттер, қыздар, гүлдер, балалар, әжелер

Жалғаулардың жалғануы:

Присоединение окончаний:

Соңғы дыбыс Конечный звук Алдыңғы буын Передний слог	Дауысты және үнді р, й, у Гласные и сонорные р, й, у	Ұяң з, ж және үнді л, м, н, ң Звонкие з, ж и сонорные л, м, н, ң	Қатаң және ұяң б, в, г, д Гласные и звонкие б, в, г, д
Жуан Твердый	бала+лар	қыз+дар	клуб+тар
Жіңішке Мягкий	әже+лер	әйел+дер	студент+тер

Заттың көптік мағынасы сан есім арқылы нақтыланған жағдайда сөзге көптік жалғау жалғанбайды.

В случае, если значение множественности предмета конкретизируется с помощью числительных, то к слову не присоединяются окончания множественного числа.

Бөлмеде кітаптар бар.

Үстелде он кітап жатыр.

Үстелде ~~он кітаптар~~ жатыр.

Қалада мектептер көп.

Бұл мектепте жүз оқушы оқиды.

Бұл мектепте ~~жүз оқушылар~~ оқиды.

Сын есімнің күшейтпелі шырайы

Усилительная степень прилагательных

Күшейтпелі шырай заттың сыны мен сапасын күшейтіп көрсетеді.

Усилительная степень сравнения указывает на усиление качества предметов в сопоставлении их с другими предметами.

<i>Мына көйлек үп-үлкен. Бүгін ауа райы жап-жақсы.</i>	Это платье большое-пребольшое. Сегодня погода хорошая-прехорошая.
--	--

Жасалуы: Сын есімнің күшейтпелі шырайы негізгі сөзге күшейткіш буынның тіркесуі арқылы жасалады. <i>Мысалы: қып-қызыл, үп-үлкен, жап-жасыл, қап-қара, сап-сары, кіп-кішкентай, сұп-сұр</i>	Образование: К первой гласной букве присоединяется -п. Затем через дефис (-) прибавляется само слово: <i>қызыл → қып-қызыл (красный-прекрасный), үлкен → үп-үлкен (большой-пребольшой).</i>
--	--

Ескерту: <i>аппақ, көкпеңбек</i>	Исключение: белый-пребелый, синий-пресиний
---	---

<i>лы/лі/ды/ді/ті</i> жұрнақтары Зат есімнен сын есім тудырады. Қандай? сұрағына жауап береді.	суффиксы <i>лы/лі/ды/ді/ті</i> образуют прилагательные от существительных Отвечают на вопрос какой?
Пальтода қалта бар – қалталы пальто.	У пальто имеется карман – пальто с карманами

Себебі

Потому что

Ол жұмысқа арнайы киім киеді, **себебі** ол құрылысшы.

Он одевает специальную одежду, потому что он строитель.

Мен жұмысқа бара алмадым, себебі ауырып қалдым → я не ходил на работу, потому что заболел.

Мен жұмысқа бара алмадым, себебі ауырып қалдым.	→	Я не ходил на работу, потому что заболел.
---	---	---

МЕНИҢ СҮЙІКТІ ІСІМ

ІХ БӨЛІМ

«-а/-е/-й алу» мүмкіндік
«деп ойлау»

«-а/-е/-й алу» құрылымы әрекетті істей алу мүмкіндігін береді.
Структура «-а/-е/-й алу» обозначает возможность осуществить действие.

етістік + «-а/-е/-й алу»	глагол + «-а/-е/-й алу»
Мен коньки тебе аламын , бірақ шаңғы тебе алмаймын .	Я умею кататься на коньках, но не умею кататься на лыжах.
Мен домбырада ойнай аламын. Мен қалаға бара алмаймын.	Я умею играть на домбре. Я не смогу поехать в город.

«деп ойлау» құрылымы адамның ойын нақтылау мақсатында айтылады.
Структура «деп ойлау» используется для конкретизации мнения.

Олар ертең келеді деп ойлаймын.	Я думаю, что они придут завтра.
Бұл кітап қызық деп ойлаймын.	Это интересная книга, я так думаю.

Етістік + есімше қандай?

Етістік + «-атын/-етін/-йтын/- йтін/-ған/ген/-қан»	тот который
---	-------------

Етістік + «-атын/-етін/-йтын/-йтін/-ған/ген/-қан» құрылымы **қандай?** сұрағына жауап береді. Өзінен кейінгі сөзді анықтап тұрады.

Структура «Глагол + «-атын/-етін/-йтын/-йтін/-ған/ген/-қан» отвечает на вопрос **какой?** Определяет последующее слово в предложении.

Мен барған концерт өте қызық болды.	Концерт, на который я ходил, был очень интересным.
-------------------------------------	--

ДЕНСАУЛЫҚ – ЗОР БАЙЛЫҚ

Х БӨЛІМ

«-а/-е/-й алу» мүмкіндік
«деп ойлау»

Уақытты білдіретін сөздер
Мен **күнде** таңғы ас ішемін.
Ол **жылына бір рет** дәрігерге барады.

*күнде, түнде, кейде, түсте, үнемі, мүлдем, ешқашан, жылына бір рет,
күн сайын, кешке қарай*

сөздер мен құрылымдар уақыт
жиілігін білдіреді

эти слова и структуры обозначают
частоту времени

Мен күнде жүгіремін.

Я бегаю каждый день.

Мен жылына бір рет дәрігерге
барамын.

Я посещаю врача раз в год.

Ұйқыңыз тыныш па?

Етістік + «у керек/қажет»
«уым керек/қажет» құрылымы
қажеттілікті білдіреді.

Олар ертең қалаға **келу керек**.
Менің қалаға **баруым керек**.

Структура **Етістік + «у керек/қажет»**
«уым керек/қажет» означает
необходимость.

Они **должны приехать** завтра.
Мен **надо поехать** завтра.

БЕЙНЕЛЕУ ӨНЕРІ

ХІ БӨЛІМ

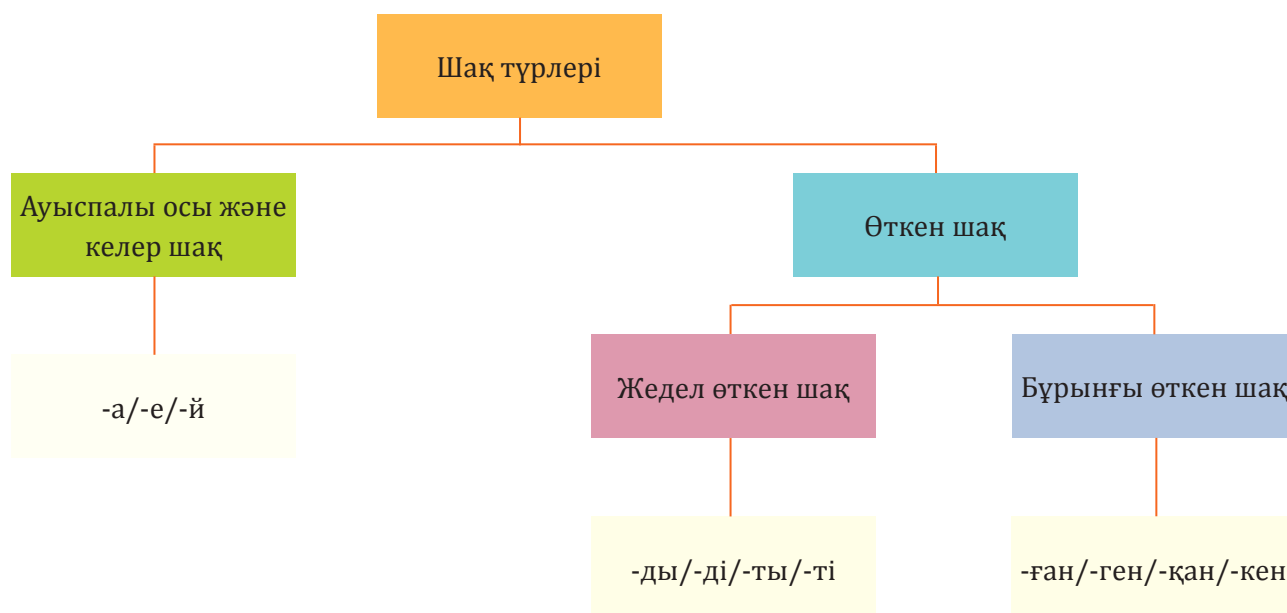
Бұрынғы өткен шақ

Бұрынғы өткен шақ

Олар өткен жылы сурет көрмесін ұйымдастырған екен.
Олар бұл кітап туралы білмеген.

Бұрынғы өткен шақ Бұрын болған іс-әрекетті білдіреді. Іс-әрекетті жасаушы жасады, алайда сенімсіз болады.	Давно прошедшее время Давно прошедшее время обозначает действие, завершившееся в прошлом, причём говорящий был очевидцем этого действия или уверен в нём.
Бұрынғы өткен шақ «-ған/-ген/-қан/-кен» формалары арқылы жасалады.	Давно прошедшее время образуется с помощью «-ған/-ген/-қан/-кен»
Мен барған концерт өте қызық болды.	Концерт, на который я ходил, был очень интересным.
Ол 1986 жылы дүниеге келген.	Он родился 1986 году.
Алматы Қазақстанның астанасы болған.	Алматы был столицей Казахстана.
Ол өнер мектебінде оқыған.	Он учился в художественной школе.

Өнер иелері

<i>шақ түрі</i>	<i>әрекет</i>	<i>уақыт</i>
Ауыспалы осы шақ	Ол бұл сериалды күнде көреді.	күнде, үнемі
Ауыспалы келер шақ	Ол ертең бұл сериалды көреді.	ертең, келесі аптада
Жедел өткен шақ	Ол кеше бұл сериалды көрді.	кеше, өткен аптада
Бұрынғы өткен шақ	Ол бұл сериалды былтыр көрген.	өткен айда, былтыр

<i>шақ түрі</i>	<i>әрекет</i>	<i>уақыт</i>
Настоящее переходное время	Он смотрит этот сериал каждый день.	каждый день, постоянно
Переходное будущее время	Он посмотрит этот сериал завтра.	завтра, на следующей неделе
Действительное прошедшее время	Он смотрел этот сериал вчера.	вчера, на прошлой неделе
Давно прошедшее время	Он смотрел этот сериал в прошлом году.	в прошлом месяце, в прошлом году

МЕРЕКЕЛЕР

XII БӨЛІМ

Ырықсыз етіс

Ырықсыз етіс Страдательный залог

Ырықсыз етіс – іс-әрекетті істеушіні қажет етпейді.

-ын/-ін/-ыл/-іл/-л жұрақтары арқылы жасалады.

Страдательный залог – действие совершается, но не говорится кто совершил.

Образуется с помощью аффикса **-ын/-ін/-ыл/-іл/-л**

Мысалы: *Үй жиналды – үйді кім жинағаны белгісіз, бірақ үй таза.*

Сағат 10:30	Сағат 11:00	Сағат 11:30
Үй жиналған жоқ	Үйді бір адам жинап жатыр	Үй жиналды
Әрекет басталған жоқ	Әрекет болып жатыр	Нәтиже бар

Есте сақтаңыз!
Запомните!

Егер түбір сөзде «л» дыбыс болса, **-ын, -ін, -н** қосымшаларын жалғаймыз.

Басқа жағдайларда **-ыл, -іл, -л** қосымшаларын жалғаймыз.

Әлем халықтарының мерекелері

«басында, ортасында, аяғында» уақыттың басталу кезеңін білдіреді.	«басында, ортасында, аяғында» означают временные промежутки. На русском языке «в начале, в середине, в конце»
Олар киноның басында келді.	Они пришли в начале фильма.
Менің туған күнім наурыздың ортасында.	Мой день рождения в середине марта.
Ол құжатты айдың соңында тапсыруы керек.	Он должен сдать документы в конце месяца.

СӨЗДІК ҚОР

I бөлім, 1-сабақ Танысу

Сәлем! – Привет!

Сәлеметсіз бе! – Здравствуйте! (вы, в ед.числе)

Сәлеметсің бе! – Здравствуй!

Қалайсың? – Как дела?

Қалайсыз? – Как ваши дела?

менің – мое, мой, моя

сенің – твое, твой, твоя

сіздің – ваше, ваши, ваш

оның – его, ее

қалай? – как?

кім? – кто?

жақсы – хорошо

ешқандай – никакой

танымын – знаю, я знаком с ним (ней)

бір – один

екі – два

үш – три

төрт – четыре

бес – пять

алты – шесть

жеті – семь

сегіз – восемь

тоғыз – девять

он – десять

Таныс болайық?! – Будем знакомы?!

Халің қалай? – Как дела? Как здоровье?

Халіңіз қалай? – Как ваши дела? Как ваше здоровье?

Өзің ше? – Сам как?

Өзіңізде ше? – У вас как?

Қандай жаңалық бар? Не жаңалық? – Какие новости? Что нового?

I бөлім, 2-сабақ Танысқаныма қуаныштымын

ат, есім – имя

танысып қой – (ты) познакомься

танысып қойыңыз – (вы, в ед.числе) познакомьтесь

танысқаныма қуаныштымын – рад знакомству

бұл – это, этот, эта

қыздар – девушки

қарағым – ласковое обращение к младшим

үй телефоны – домашний телефон

нөмір – номер

Сау бол! – До свидания! (тебе)

Сау болыңыз! – До свидания! (вам, в ед.числе)

Амансыз ба! – Здравствуйте! (пожилым людям)

Сабағың қалай? – Как уроки?

Кіруге бола ма? – Можно войти?

Иә, болады. – Да, можно.

Шығуға бола ма? – Можно выйти?

Жоқ, болмайды. – Нет, нельзя.

II бөлім, 1-сабақ Отбасы

ата – дедушка
апа, әже – бабушка
әке – отец
ана – мать
аға – старший брат
әпке – старшая сестра
сіңлі – младшая сестра (для женщин)
қарындас – младшая сестра (для мужчин)
іні – младший брат
бала – ребенок
ұл – сын, мальчик
қыз – дочь, девочка

шай ал/алыңыз – угощайтесь чаем
өте дәмді – очень вкусный
балам – сынок, дочка (обращение старших к младшим)
кімдер – кто
шағын – маленький
үлкен – большой
ал – но, однако
жиырма – двадцать
отыз – тридцать
қырық – сорок
елу – пятьдесят

II бөлім, 2-сабақ Олар неше жаста?

әйел – жена, женщина
жұбай – супруг/супруга
жолдас – муж/жена/друг
күйеу – муж
кісі – человек
әріптес – коллега
бастық – начальник
жас – год, лет, возраст
кіші – младший
неше? – сколько?
ақылды – умный (ая)
сүйкімді – милый (ая)
ағайынды – братья
әдемі – красивый
ерке қыз – балованный ребенок

туралы – про, о
айтып беріңіз – расскажите
менің ойымша – по-моему
бауыр – кровный родственник
сондай тәтті – такая сладкая (ласкательное слова)
әртіс – актер
әнші – певец
жүргізуші – ведущий
ағайынды – родня
алпыс – шестьдесят
жетпіс – семьдесят
сексен – восемьдесят
тоқсан – девяносто

Неше жаста? – Сколько лет?

Қош келдіңіз! – Добро пожаловать!

III бөлім, 1-сабақ Сіз қайда тұрасыз?

аты-жөні – имя, фамилия и отчество
қайда? – где?
сіз – вы
аудан – район

ауданында – в районе
тұру – жить, проживать
жекеменшік – частный
(мамандық) болып жұмыс істеу – работать (профессия)

емхана – поликлиника
бірінші сыныпта оқиды – учиться
первом классе
зейнеткер – пенсионер
мемлекеттік мекеме – государственное
учреждение
маман – специалист

бауыр – кровный родственник
үлкен бауыр/аға – старший брат
кіші бауыр – младший брат
біздің ойымызша – по нашему/по нашему
мнению
жүз – сто

Астана қаласында. – В городе Астана.

Жаңабазар ауылында. – В ауле Жаңабазар.

Бірінші сыныпта оқиды. – Учится в первом классе.

Төрлет! – Заходи, проходи на почетное место!

Төрлетіңіз! – Заходите, проходите на почетное место!

III бөлім, 2-сабақ Кешіріңіз, нешінші үйде тұрасыз?

мекенжай – адрес
ықшамаудан – микрорайон
даңғыл – проспект
электронды мекенжай – электронный
адрес
ұялы телефон – сотовый телефон
жұмыс телефоны – рабочий телефон
ауыл – аул, деревня, село
көше – улица
қала – город
үй – дом
пәтер – квартира
қабат – этаж
осында – здесь
несшінші – который? (по счету)
қай? – который?
Сен ше? – А ты?
мектеп – школа
балабақша – детский сад
зейнеткер – пенсионер

бірінші – первый
екінші – второй
үшінші – третий
төртінші – четвертый
бесінші – пятый
алтыншы – шестой
жетінші – седьмой
сегізінші – восьмой
тоғызыншы – девятый
оныншы – десятый
жиырмамыншы – двадцатый
отызыншы – тридцатый
қырқыншы – сороковой
елуінші – пятидесятый
алпысыншы – шестидесятый
жетпісінші – семидесятый
сексенінші – восьмидесятый
тоқсаныншы – девяностый

IV бөлім, 1-сабақ Мамандықтар

мамандық – профессия
жүргізуші – водитель
заңгер – юрист
дәрігер – врач, доктор
есепші – бухгалтер
ғалым – ученый

аспаз – повар
аудармашы – переводчик
оқытушы – преподаватель
мұнайшы – нефтяник
сатушы – продавец
әнші – певец

тілші – журналист
ұшқыш – пилот
шаштараз – парикмахер
хатшы – секретарь/референт
ақын – поэт
іскер адам – бизнесмен
жұмыс істеу – работать
қаңтар – январь
ақпан – февраль
наурыз – март
сәуір – апрель
мамыр – май
маусым – июнь
шілде – июль
тамыз – август
қыркүйек – сентябрь
қазан – октябрь
қараша – ноябрь
желтоқсан – декабрь
емес – не, нет
тану – узнать
танымау – не узнавать
мен де – я тоже
дайын – готов

кесте – таблица
мұнай компаниясы – нефтяная компания
ғылыми орталық – научный центр
сот – суд
қаржы саласы – финансовая отрасль
аударма агенттігі – агентство переводов
дүкен – магазин
мейрамхана – ресторан
асхана – столовая
әуежай – аэропорт
полиция бөлімшесі – отделение полиции
телеарна – телеканал
қабылдау бөлімі – приемная
қыс – зима
көктем – весна
жаз – лето
күз – осень
қашан? – когда?
туған күн – день рождения
... болып жұмыс істеймін – работаю ...
 (по профессии)

IV бөлім, 2-сабақ **Қайда жұмыс істейсіз?**

асхана – столовая
аурухана – больница
емхана – поликлиника
әкімдік – акимат
дүкен – магазин
мекеме – учреждение
мектеп – школа
мейрамхана – ресторан
ұйым – организация
отбасы жағдайы – семейное положение

түйіндеме – резюме
үйленген – женат
бойдақ – холостой
тұрмыста – замужем
тұрмыста емес – не замужем
еңбек өтілі – стаж работы
жоғары білім – высшее образование
жұмыс іздеу – искать работу
жыл – год, лет

V бөлім, 1-сабақ **Дүкенде**

азық-түлік – продукты
нан – хлеб
жұмыртқа – яйцо
кәмпіт – конфет
қант – сахар

айран – кефир
сүт – молоко
шырын – сок
қаймақ – сметана
ірімшік – сыр

ет – мясо
шұжық – колбаса, сосиска
 алу – брать, покупать
сатып алу – купить, покупать
сатып алмау – не покупать
 жеу – кушать, есть
 ішу – пить
 келі – килограмм
 май – масло
пайдалы – полезный
сапалы – качественный
сапасыз – не качественный

зиян – вредный
 арзан – дешевый
қымбат – дорогой
себебі – потому что
 өнім – товар, изделия
жақсы – хорошо (соглашаться с кем то)
 әрине – конечно
түсінбеймін – не понимаю
отандық – отечественный
шетелдік – зарубежный, импортный
сатылым – распродажа
қанша тұрады? – сколько стоит?

Ас дәмді болсын! – Приятного аппетита!

Асың дәмді болсын! – (тебе) Приятного аппетита! (в ед.числе)

Асыңыз дәмді болсын! – (вам) Приятного аппетита! (в ед.числе)

V бөлім, 2-сабақ Азық-түлік

жеміс – фрукты
 алма – яблоко
 алмұрт – груша
 өрік – абрикос
 шие – вишня
 көкөніс – овощи
 картоп – картошка
қырыққабат – капуста
 пияз – лук
 қияр – огурец
 сәбіз – морковь
қызанақ – помидор
 түс – цвет
қоңыр – коричневый
жасыл – зеленый
қызыл – красный

сары – желтый
сарғыш – оранжевый, желтоватый
қышқыл – кислый
ащы – горький
дәмді – вкусный
баға – цена
беріңізші – дайте, пожалуйста
піскен – спелый
піспеген – не спелый
жұмсақ – мягкий
қатты – твердый
жеңілдік – скидка
дүкендер желісі – сеть магазинов
сұхбат – интервью
пайыз – процент

Келіп тұрыңыз! – Приходите еще!

Саудаңызға рақмет! – Спасибо за покупку!

VI бөлім, 1-сабақ Бос уақыт

бос уақыт – свободное время
 ән – песня
ән айту/ән салу – петь

би – танцы
билеу – танцевать
шаңғы – лыжи

шаңғы тебу – кататься на лыжах
коньки тебу – кататься на коньках
мұз айдыны – ледовый каток
тау – горы
тауға шығу – идти в горы
кітап – книга
оқу – читать
көру – смотреть
тыңдау – слушать
ұнату – нравиться
ұнатпау – не нравиться
жақсы көру – любить
жақсы көрмеу – не любить
дүйсенбі – понедельник
сейсенбі – вторник
сәрсенбі – среда

бейсенбі – четверг
жұма – пятница
сенбі – суббота
жексенбі – воскресенье
көлік жүргізу – водить машину
атқа міну – ездить верхом
саябақ – парк
жарысқа қатысу – участвовать на соревнованиях
сәттілік тілеу – пожелать удачи
өтінім – заявка
болашақ – будущее
армандау – мечтать
бірақ, алайда – но, однако
теледидар – телевизор
мінеки – вот, пожалуйста
не істеу? – что делать?

Қайырлы таң! – Доброе утро!

Қайырлы күн! – Добрый день!

Қайырлы кеш! – Добрый вечер!

Қайырлы түн! – Доброй ночи!

Туған күніңмен құттықтаймын! – Поздравляю с днем рождения!

VI бөлім, 2-сабақ **Бос уақытта немен айналысасыз?**

апта – неделя
дос – друг
құрбы – подруга
кешке – вечером
күндіз – днем
таңертең – утром
түнде – ночью
жүсте – в обед, в обеденное время
және – и
қашан? – когда?

кітапхана – библиотека
үйірме – секция
немен? – чем?
айналысу/шұғылдану – заниматься
болу – быть
жүзу – плавать
неше рет? – сколько раз?
жыл мезгілі – времена года
сусын – напиток

Аптасына неше рет? – Сколько раз в неделю?

Оқасы жоқ! – Не за что!

Ештеңе етпейді. – Ничего (страшного)

VII бөлім, 1-сабақ

Ауа райы

ауа райы – погода
ашық – открытый, ясный
аяз – мороз
бұлтты – облачный
жылы – жылы
құрғақ – сухой
бару – идти
келу – приходиться
салқын – прохладный
суық – холодно, холодный
ыстық – горячий, жарко
бүгін – сегодня
ертең – завтра
ерте – рано
кеше – вчера
күн – день, солнце
неге – почему?
онша емес – не очень, так себе
өте – очень

себебі – потому что
сондықтан – поэтому
содан кейін – после этого
қыстау – зимовать
биіктік – высота
апталап – неделями
аққу – лебедь
бұл емес – не это
сауатты жазу – писать грамотно
құрғақ ауарайы – сухая погода
мәлімет – информация
құс – птица
жәндік – насекомые
егер – если
ұзақ – длинный
жеңіл көлік – легковое авто
айтпақшы – кстати
шоқжұлдыз – созвездие
арқылы – через

Жолың (сәтті) болсын! – Счастливого пути! (тебе)

Жолыңыз (сәтті) болсын! – Счастливого пути! (вам, в ед.числе)

VII бөлім, 2-сабақ

Ауа райы қалай?

алдыңгүні – позавчера
келесі аптада – на следующей неделе
бүрсігүні – послезавтра
боран – метель, буран
жел – ветер
жыл мезгілі – время года
жаз – лето
көктем – весна
күз – осень
қыс – зима
қар – снег
жаңбыр – дождь

жауу – идти (дождь/снег)
соғу – дуть (ветру/метели)
келесі – следующий
оңтүстік – юг
солтүстік – север
батыс – запад
шығыс – восток
орталық – центральный
бұршақ – град
күн сәулесі – луч солнца
ылғал – влажный
найзағай – молния

VIII бөлім, 1-сабақ

Киім

аяқкиім – обувь
шалбар – брюки
шұлық – носки
баскиім – головной убор
белдемше – юбка
жейде – рубашка
костюм-шалбар – костюм
сөмке – сумка
көк – голубой
қара – черный
сұр – серый
кеш – вечер, вечеринка
кешкі – вечерний
қысқа – короткий
ұзын – длинный
әдемі – красивый
сәнді – модный
жарасу – подходить (быть к лицу, об одежде)

кию – одеть, надеть
тұсаукесер – презентация
екен – оказывается
күте тұрыңыз – подождите
көлем – размер
қолма-қол төлеу – оплатить наличными
сатушы – продавец
жең – рукава
жаға – воротник
түйме – пуговицы
қалта – карман
сыдырма – замок
бау – шнур
қолғап – перчатки
қалпақ – шляпа
көйлек – платье
мойынорағыш – шарф
күртеше – куртка

Бұл көйлек сізге өте жарасып тұр. – Это платье вам очень идет.
Игілігіңізге киіңіз! – Носите на здоровье!

VIII бөлім, 2-сабақ

Арнайы киімдер

ала – пестрый, разноцветный
аппақ – белоснежный, белый-пребелый
қалың – толстый
жеңі бар – с рукавами
жеңі жоқ – без рукавов
жеңіл – легкий
ыңғайлы – удобный
әйел адам – женщина
ер адам – мужчина
көзілдірік – очки
қолшатыр – зонт
спорттық аяқкиім – спортивная обувь, кроссовки

сән – мода
тым – слишком, черезчур
тағу – надеть
керек – надо, нужно, необходимо
қыстық киім – зимняя одежда
жаздық – летняя
күздік – осенняя
көктемгі – весенняя
ер адам киімі – мужская одежда
әйел адам киімі – женская одежда
арнайы киім – специальная одежда
әрине/әлбетте – конечно
әуекомпания – авиакомпания

IX бөлім, 1-сабақ

Менің сүйікті ісім

жүзу – плавание
суретке түсіру – фотографировать
сурет салу – рисовать
жүгіру – бегать
әуес іс – хобби
дүкен аралау – пройти по магазинам
тауға шығу – взбираться на гору
диплом жұмысы – дипломная работа
тақырып – тема
мақсат – цель
көңіл көтеру – поднять настроение

шаршау – усталость/уставать
мінез – характер
тәрбиелеу – воспитывать
әдемілік – красота
шыдамдылық – терпеливость;
выдержка
қолөнер – ремесло; рукоделие
шеберлік – мастерство
шынайы – реальный
қызықтыру – заинтересовывать
деп ойлау – так думать

IX бөлім, 2-сабақ

Сүйікті іс және кәсіп

қашан? қай уақытта? – когда?
ай сайын – каждый месяц
бұрын – раньше, давно
ешқашан – никогда
кең тараған – широко
распространенный
бақша өсіру – огородничество
іс тігу – шить
балық аулау – рыбалка
мүсін – скульптура
қаражат – финансы

кәсіп – ремесло
ғасыр – век
кейбір – некоторые
қызығушылық – интерес
ескіру – устаревать
бағдарлама – программа
бал арасы – пчела
омарта – пасека
сабын – мыло
ұлттық заттар – национальные изделия

X бөлім, 1-сабақ

Денсаулық – зор байлық

тамақтану – есть, кушать
бас тарту – отказаться
пайдалану – употреблять
дәріхана – аптека
дәрігер – врач/доктор
денсаулық – здоровье
тұмау – простуда
қызу – температура
кесу – порезать
ауру – болезнь/болеть
уақытында – вовремя
қуырылған – жареный
бұқтырылған – тушеный
майлы – жирный

ауыр жұмыс – тяжелая работа
әдет – привычка
қағида – правило, принцип
көңіл бөлу – уделять время
халыққа қызмет көрсету – центр
обслуживания населения
қызметкер – специалист
үнемі – постоянно
күш – сила
ыстық тамақ – горячая еда
қуаныш – радость
табыс – успех
ашық аспан – открытое небо

Х бөлім, 2-сабақ

Киім

ұйқы – сон
ерте тұру – просыпаться рано
мән беру – уделять внимание
қаншалықты – насколько
жүйке – нервы
тойып тамақ ішу – наедаться

әлеуметтік желі – социальная сеть
ересек адам – взрослый человек
ұйықтар алдында – перед сном
бұлшық ет – мышцы
ойлау қабілеті – способность к мышлению
ағза – организм

XI бөлім, 1-сабақ

Бейнелеу өнері

жобалау – предполагать
өнер көрсету – выступать на сцене
ақын – поэт
сықақшы – сатирик
мүсінші – скульптор
жазушы – писатель
сайқымазақ – клоун
сәулетші – архитектор
сиқыршы – волшебник
махаббат – любовь
әңгіме – рассказ
өлең жазу – писать стихи
туынды – произведение
суретші – художник
танымал, әйгілі, атақты – известный

шығарма – произведение
мұражай – музей
бейнелеу өнері – изобразительное искусство
сұлулық – красота
ерекеше – особенный
қара жұмысшы – рабочий
қылқалам – кисть
бағыт – направление
ашық түс – яркий цвет
сәулет өнері – архитектура
кескіндеме – живопись
безендіру – оформлять
бояу – краска, красить
бейнелеу – изображать

XI бөлім, 2-сабақ

Өнер иелері

көрме – выставка
сипаттау – изображать
ойлап табу – придумать
көркем фильм – художественный фильм
тарихи фильм – исторический фильм
деректі фильм – документальный фильм
шытырман оқиғалы фильм – детектив
қорқынышты фильмдер – фильмы ужасов
атау – название
басты рөл – главная роль
ұзақтығы – длительность

мазмұны – содержание
дәстүр – традиция
сезім – чувства
қайғыру – печалиться
қуану – радоваться
жан ашу – сочувствовать
ақын бейнесі – персонаж поэта
рөл сомдау – играть роли
қазіргі қоғам – нынешнее общество
аймақ – регион
айрықша – особенный
мұңаю – опечалиться
сахна – сцена

XII бөлім, 1-сабақ

Мерекелер

сабырлы – сдержанный
өмірлік сабақ – жизненный урок
түсіністік – взаимопонимание
құрметтеу – уважать
сақтау – сохранить
арман – мечта
кедей – бедный
Жеңіс күні – День Победы
Мемлекеттік рәміздер күні – День государственных символов
үйлену той – свадьба
сүндет той – обряд обрезания
құттықтау – поздравлять
ашықхат – открытка

сыйлау – уважать
күнтізбе – календарь
тілек тілеу – пожелание
шақыру – пригласить
қонақ – гость
мемлекеттік – государственный
отбасылық – семейный
ат қою – дать имя
бесік – колыбель
құрметті – уважаемый
мағынасы – значение
ұйымдастыру – организовать
жаппай қыдыру – массовое гуляние

XII бөлім, 2-сабақ

Әлем халықтарының мерекелері

тойлау, мерекелеу – праздновать
қызыл күн – красный день календаря
іс-шара – мероприятие
сәлем беру – здороваться
бас кезінде – в начале
ортасында – в середине
соңында – в конце

отшашу – фейерверк
қоғамдық орын – общественное место
қауыз – бассейн
қол алысу – здороваться за руку
амандасу – здороваться
үлкендер – взрослые
туысқандар – родственники

СӨЙЛЕСІМ ӘРЕКЕТІНЕ ҚОСЫМША

VIII бөлім. Киім. 121-беттегі 1-тапсырма.

Менің аты-жөнім – Ғалия Сұлтанқызы Қали. Мен отыз төрт жастамын. Мен тұрмыстамын. Күйеуімнің аты – Данияр.

Кеше Әлияның туған күні болды. Мен көк ұзын көйлек киіп бардым. Данияр ақ жейде, қара костюм-шалбар киіп барды.

VIII бөлім. Киім. 128-беттегі 1-тапсырма.

Менің аты-жөнім – Арман Нұрболұлы Болатбай. Мен жиырма бес жастамын. Мен үйленгенмін. Әйелімнің аты – Қарлығаш.

Кеше тұсаукесер болды. Мен тұсаукесерге көк костюм-шалбар, ақ жейде киіп бардым. Қарлығаш қоңыр түсті қысқа белдемше киіп барды.

CD-ДИСКІГЕ АРНАЛҒАН ТЫҢДАЛЫМ ТАПСЫРМАЛАРЫ. МРЗ

1-тапсырма. Первое задание.

Тыңдаңыз. Қайталаңыз.

Прослушайте. Повторяйте.

Он, жиырма, отыз, қырық, елу, алпыс, жетпіс, сексен, тоқсан, жүз.

2-тапсырма. Второе задание.

Тыңдаңыз және жазыңыз.

Прослушайте и напишите.

Әсем. Гауһар. Сәния. Ержан. Зейнеп. Асқар. Жауһар. Темірлан. Еркежан.

3-тапсырма. Третье задание.

Тыңдаңыз және бос орынды толтырыңыз.

Прослушайте и заполните пропуски.

А

- Сәлеметсіз бе!
- Сәлеметсіз бе!
- Халіңіз қалай?
- Жақсы.
- Сіздің атыңыз кім?
- Менің атым – Әсем. Сіздің атыңыз кім?
- Менің атым – Жасұлан.
- Жұмысыңыз қалай?
- Жақсы.

Ә

- Сәлем, Арай!
- Сәлем, Қайрат!
- Қалайсың?
- Жақсы. Өзің ше?
- Жақсы. Арай, танысып қой, бұл менің досым. Оның аты – Самат.
- Сәлем, Самат!
- Сәлем!

4-тапсырма. Четвертое задание.

Сандарды тыңдаңыз және жазыңыз.

Прослушайте цифры и запишите их.

Бес, үш, сегіз, жеті, он, бір, алты, төрт, екі, тоғыз.

5-тапсырма. Пятое задание.

Тыңдаңыз. Керек сөзді жазыңыз.

Прослушайте и впишите нужные слова.

- Сәлеметсіз бе, Ольга!
- Сәлеметсіз бе, Максим!
- Халіңіз қалай?
- Жаман емес. Өзіңіздің ше?
- Жақсы. Танысып қойыңыздар.
- Сәлеметсіз бе! Менің атым – Виктор.
- Менің атым – Ольга. Танысқаныма қуаныштымын.
- Мен де қуаныштымын.

6-тапсырма. Шестое задание.

Тыңдаңыз. Диалогте жоқ сөздерді табыңыз.

Прослушайте. Найдите слова, которых не было в диалоге.

- Алло.
- Сәлем, Асан. Қалайсың?
- Жақсы. Өзің қалайсың?
- Жаман емес. Асан, сенде Анар апайдың телефон нөмірі бар ма?
- Иә, бар. Үй телефоны бар.
- Жақсы. Нөмірі қандай?
- 2-25-65-45
- Рақмет!

7-тапсырма. Седьмое задание.

Тыңдаңыз. Жазыңыз.

Прослушайте. Напишите.

Ата, әже, әке, ана, аға, іні, әпке, қарындас, сіңлі, ұл, қыз.

8-тапсырма. Восьмое задание.

Сандарды тыңдаңыз және жазыңыз.

Прослушайте цифры и запишите их.

Жиырма, сегіз, он, жеті, отыз, бес, алты, қырық, төрт, елу

9-тапсырма. Девятое задание.

Тыңдаңыз. Қай сурет сәйкес келеді?

Прослушайте. Какая картинка подходит?

- Мынау – менің әпкем. Оның аты – Лида.
- Оның отбасы бар ма?

- Иә, оның бір ұлы, бір қызы бар.
- Бұл оның ұлы ма?
- Қайсы? Мынау ма?
- Иә, мына бала.
- Иә, ол оның ұлы. Оның аты – Саша.
- Бұл кім?
- Бұл оның күйеуі. Оның аты – Александр.

10-тапсырма. Десятое задание.

Сөздерді тыңдаңыз және қайталаңыз.

Прослушайте слова и повторите.

Әйел. Жұбай. Жолдас. Күйеу. Кісі. Кіші. Неше жаста? Тату. Үлкен. Шағын. Әдемі. Сүйкімді. Ақылды. Нешеде? Сексен жаста. Сіздің. Тоқсан.

11-тапсырма. Одиннадцатое задание.

Тыңдаңыз. Әңгіме кім туралы болды?

Прослушайте. О ком была речь?

Ол – боксшы. Ол 34 жаста. Оның әкесі, анасы бар. Ол үш ағайынды. Оның отбасы шағын. Оның жұбайы бар. Оның аты – Алина. Оның бір ұлы бар. Оның аты – Вадим.

12-тапсырма. Двенадцатое задание.

Тыңдаңыз. Андрейдің отбасы туралы айтыңыз.

Прослушайте. Расскажите про семью Андрея.

Сәлеметсіздер ме! Менің атым – Андрей. Фамилиям – Баринов. 47 жастамын. Мен сіздерге отбасым туралы айтып беремін. Менің отбасым үлкен. Жұбайымның аты – Елена. Ол 45 жаста. Менің екі ұлым, екі қызым бар. Үлкен ұлымның аты – Фёдор, ол – студент. Фёдор 20 жаста. Екінші ұлым – оқушы. Оның аты – Алексей. Алексей 15 жаста. Үлкен қызым – Екатерина. Ол 12 жаста. Ал кіші қызым – Анастасия 7 жаста.

13-тапсырма. Тринадцатое задание.

Тыңдаңыз. Керек сөзді жазыңыз.

Прослушайте. Впишите нужные слова.

Менің аты-жөнім – Қалыбеков Азамат Жалғасұлы. Жасым отыз бесте. Астана қаласы, Республика даңғылында тұрамын. Республика даңғылы Алматы ауданында. Отбасым шағын. Жұбайым отыз төрт жаста. Оның аты – Алмагүл. Ол емханада медбике болып жұмыс істейді. Үш балам бар. Үлкен ұлым Сәкен он жеті жаста. Ол жекеменшік университетте оқиды. Кіші ұлым Мәди мектепте оқиды. Ол он жаста. Қызым Әйгерім он екі жаста. Ол музыка мектебінде оқиды.

Ата-анам ауылда тұрады. Әкем мемлекеттік мекемеде жұмыс істейді. Ал анам мектепте мұғалім болып жұмыс істейді. Екі інім, бір қарындасым бар. Үлкен інім Атырау қаласында, ал кіші інім ауылда тұрады. Кіші інім мектепте мұғалім болып жұмыс істейді. Оның әйелі және екі баласы бар.

14-тапсырма. Четырнадцатое задание.

Диалогтерді тыңдаңыз және реттік сан есімдерді жазыңыз.

Прослушайте диалоги и впишите порядковые числительные.

1-диалог

- Сен нешінші үйде тұрасың?
- Қырық екінші.

2-диалог

- Сіз нешінші пәтерде тұрасыз?
- Жүз алтыншы пәтерде.

3-диалог

- Ол нешінші ықшамауданда тұрады?
- Төртінші ықшамауданда.

4-диалог

- Сенің ағаң қай көшеде тұрады?
- Бесінші көшеде.

5-диалог

- Айбек отбасында нешінші бала?
- Ол – үшінші. \

6-диалог

- Сіз нешінші үйде тұрасыз?
- Мен жүз екінші үйде тұрамын.

7-диалог

- Сенің әпкең нешінші пәтерде тұрады?
- Сексенінші пәтерде.

8-диалог

- Таңат Орал қаласында қай үйде тұрады?
- Таңат па? Үшінші үйде.

9-диалог

- Сіз нешінші ықшамауданда тұрасыз?
- Оныншы.

10-диалог

- Сенің атаң нешінші үйде тұрады?
- Ол кісі тоқсаныншы үйде тұрады.

15-тапсырма. Пятнадцатое задание.

Тыңдаңыз. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Прослушайте. Ответьте на вопросы.

- Сәлеметсіз бе!
- Сәлеметсіз бе! Сіздің аты-жөніңіз кім?
- Марат Қайырбекұлы Серғазиев.
- Марат Қайырбекұлы Серға.....
- Сер-ға-зи-ев
- Марат Қайырбекұлы Серғазиев. Неше жастасыз?
- Мен жиырма сегіз жастамын.
- Қайда тұрасыз?
- Мен Қарағанды қаласында тұрамын.
- Мекенжайыңыз қандай?
- Абай көшесі, елуінші үй, жиырма тоғызыншы пәтер.
- М-м, Абай көшесі, елуінші үй. Нешінші пәтер?

- Жиырма тоғызыншы.
- Жақсы. Отбасыңыз бар ма?
- Иә, бар. Әйелім – Жазира. Ол жиырма алты жаста.
- Балаңыз ше?
- Иә, бір ұлым бар. Оның аты – Санжар. Ол бір жаста.
- Рақмет.

16-тапсырма. Шестнадцатое задание.

Сөздерді тыңдаңыз және қайталаңыз.

Прослушайте слова и повторите их.

Аспаз. Аудармашы. Ғалым. Дәрігер. Есепші. Жүргізуші. Заңгер. Оқытушы. Мұнайшы. Сатушы. Тілші. Іскер адам. Жұмыс істеймін. Жұмыс істейсің. Жұмыс істейсіз. Жұмыс істейді. Қаңтар. Ақпан. Наурыз. Сәуір. Мамыр. Маусым. Шілде. Тамыз. Қыркүйек. Қазан. Қараша. Желтоқсан.

17-тапсырма. Семнадцатое задание.

Тыңдаңыз. Дұрыс жауапты белгілеңіз.

Прослушайте. Отметьте правильные ответы.

Бұл – Әлия Асанқызы. Ол Алматы қаласында, Әуезов көшесінде тұрады. Оның туған күні жазда, 16 шілдеде. Ол мектепте мұғалім болып жұмыс істейді. Жолдасы – Самат, ол – жекеменшік емханада дәрігер. Баласының аты – Мақсат, мамандығы – заңгер. Мақсат мемлекеттік мекемеде жұмыс істейді. Қызы – Жұлдыз, есепші болып жұмыс істейді. Жұлдыз жекеменшік фирмада жұмыс істейді.

18-тапсырма. Восемнадцатое задание.

Мәтінді тыңдаңыз және мазмұны бойынша толықтырыңыз.

Прослушайте текст и дополните его по содержанию.

Менің аты-жөнім – Серік Ерланұлы. Мен отыз екі жастамын. Мен Есік қаласында, Қабанбай батыр көшесінде тұрамын. Мен газетте тілші болып жұмыс істеймін. Менің жұбайымның аты – Самал. Ол – аудармашы. Ол жекеменшік фирмада жұмыс істейді. Ұлым жеті жаста. Оның аты – Дәулет. Оның туған күні жазда, 31 тамызда. Ол бірінші сыныпта оқиды. Қызым Шолпан бес жаста. Оның туған күні қыста, 1 қаңтарда.

19-тапсырма. Деятнадцатое задание.

Сөздерді тыңдаңыз және қайталаңыз.

Прослушайте слова и повторите их.

Асхана. Аурухана. Әкімдік. Бойдақ. Дүкен. Емхана. Еңбек өтілі. Жас. Жыл. Мейрамхана. Мекеме. Мектеп. Мемлекеттік мекеме. Отбасы жағдайы. Тұрмыста. Тұрмыста емес. Ұйым. Үйленген. Түйіндеме. Жұмыс іздеп келу. Жұмыс істегім келеді.

20-тапсырма. Двадцатое задание.

Тыңдаңыз. Қайда? сұрағына жауап беретін сөздерді жазыңыз.

Прослушайте. Выпишите слова, отвечающие на вопрос куда?

Мен университетте оқытушымын. Ал менің анам ауруханада дәрігер. Әкем автопаркте жүргізуші болып жұмыс істейді. Қарындасым емханада есепші. Ағам мекемеде аудармашы. Азамат мұнай компаниясында жұмыс істейді.

21-тапсырма. Двадцать первое задание.

Дұрыс ақпаратты белгілеңіз.

Отметьте галочкой верную информацию.

Мен әкімдікте жұмыс істеймін. Мен мектепте мұғалім болып жұмыс істеймін. Менің екі ұлым бар. Мараттың еңбек өтілі – он жыл. Күйеуім отыз жаста. Ол дәрігер болып жұмыс істейді. Менің еңбек өтілім – бес жыл.

22-тапсырма. Двадцать второе задание.

Сөздерді тыңдаңыз. Қай сөздер айтылған жоқ? Жазыңыз.

Прослушайте. Какие слова не прозвучали? Напишите их.

Азық-түлік. Айран. Алу. Бару. Жоқ. Ет. Жұмыртқа. Иә. Кәмпит. Қаймақ. Қант. Шұжық. Ірімшік. Шырын. Май. Жеймін. Неше тұрады? Сатып алу.

23-тапсырма. Двадцать третье задание.

Тыңдаңыз. Дұрыс нұсқаны таңдаңыз.

Прослушайте. Выберите верный вариант.

- Алло!
- Алло, Айжан, қалайсың?
- Жақсы. Өзің ше?
- Жаман емес.
- Қайдасың?
- Үйде. Не жаңалық?
- Бүгін «Сулпакта» жеңілдік болады екен.
- Солай ма? Сен барасың ба?
- Иә, қазір барамын.
- Ендеше мен де барамын.
- Жарайды. Онда түскі асты бірге ішеміз.

24-тапсырма. Двадцать четвертое задание.

Дұрыс жауапты белгілеңіз.

Отметьте галочкой верные ответы.

Мен нан, ірімшік, май, айран сатып аламын. Қант, кәмпит, сүт сатып алмаймын.

25-тапсырма. Двадцать пятое задание.

Диалогті толықтырыңыз.

Дополните диалог.

- Дүкенде айран бар ма?
- Иә, бар.
- Сен сүт сатып аласың ба?
- Жоқ, алмаймын.

26-тапсырма. Двадцать шестое задание.

Сөздерді тыңдаңыз және қайталаңыз.

Прослушайте слова и повторите их.

Алма. Алмұрт. Ащы. Баға. Беріңізші. Дәмді. Жасыл. Жеміс. Картон. Келі. Көкөніс. Қияр. Қоңыр. Қызанақ. Қызыл. Қырыққабат. Қышқыл. Өрік. Пияз. Піскен. Піспеген. Сарғыш. Сары. Сәбіз. Түс. Шие.

27-тапсырма. Двадцать седьмое задание.

Диалогті тыңдаңыз. Жауабын жазыңыз.

Прослушайте диалоги. Впишите ответы.

1-диалог

- Алма қанша тұрады?
- Екі жүз теңге.

2-диалог

- Алмұрт қанша тұрады?
- Жүз елу теңге.

3-диалог

- Шие қанша тұрады?
- Жеті жүз теңге.

4-диалог

- Сәбіз қанша тұрады?
- Алпыс теңге.

5-диалог

- Пияз қанша тұрады?
 - Қырық теңге.
- #### 6-диалог
- Қырыққабат қанша тұрады?
 - Алпыс бес теңге.

7-диалог

- Картон қанша тұрады?
- Сексен теңге.

8-диалог

- Қызанақ қанша тұрады?
- Жүз теңге.

9-диалог

- Қияр қанша тұрады?
- Тоқсан теңге.

10-диалог

- Өрік қанша тұрады?
- Екі жүз елу теңге.

28-тапсырма. Двадцать восьмое задание.

Диалогті тыңдаңыз, толықтырыңыз.

Прослушайте диалог, дополните его.

Дәмді алма бар ма?

– Иә, бар.

– Бір келісі қанша тұрады?

– 200 теңге.

– Екі келі беріңізші.

– Мінеки. Келіп тұрыңыз.

– Рақмет. Сау болыңыз.

29-тапсырма. Двадцать девятое задание.

Диалогті тыңдап, сұраққа жауап беріңіз.

Прослушайте диалог, ответьте на вопрос.

– Қуаныш, сен не сатып аласың?

– Мен көкөніс сатып аламын.

– Қандай көкөніс аласың?

– 2 келі сәбіз, 1 келі пияз, 3 келі картоп.

30-тапсырма. Тридцатое задание.

Тыңдаңыз, бос уақытын кім қалай өткізетінін жазыңыз.

Прослушайте и напишите, кто и как проводит свободное время.

Менің атым – Марат. Мен бос уақытымда кітап оқуды ұнатамын.

Мен Айжанмын. Ән салуды жақсы көремін.

Атым – Ернар. Мен бос уақытымда спортпен шұғылдануды жақсы көремін. Жұмысым көп.

Менің атым – Тоғжан. Бос уақытымда теледидар көремін.

Менің атым – Сәуле. Би билеймін. Коньки тебемін.

Болатпын. Шаңғы тебуді жақсы көремін.

31-тапсырма. Тридцать первое задание.

Өлеңді тыңдаңыз. Суреттерді қарап, артығын сызып тастаңыз.

Прослушайте стихотворение. Рассмотрите рисунки и зачеркните лишнее.

– Дүйсенбіде кітап оқиды.

– Кім?

– Байгелді.

– Сейсенбіде билейді.

– Кім?

– Байгелді.

– Сәрсенбіде демалады.

– Кім?

– Байгелді.

– Бейсенбіде ән салады?

– Кім?

– Байгелді.

– Жұмада тауға шығады.

- Кім?
- Байгелді.
- Сенбіде шаңғы тебеді.
- Кім?
- Байгелді.
- Жексенбіде теледидар көреді.
- Кім?
- Байгелді.
- Жоқ, Жангелді!

32-тапсырма. Тридцать второе задание.

Тыңдаңыз. Әр мәтінге сай суретті табыңыз.

Прослушайте. Найдите картинки, соответствующие тексту.

№1. Менің атым – Гүлшат. Мынау менің құрбым – Кәмшат. Мен бос уақытымда тауға шығуды ұнатамын. Сенбіде мен құрбыммен тауға шығамын.

№2. Мен бос уақытымда билеуді жақсы көремін. Анам маған түнде билеме, күндіз биле дейді.

№3. Мен коньки теппеймін. Ән айтпаймын. Билеуді ұнатпаймын. Мен бос уақытымда теледидар көремін.

№4. Бос уақытымда кітап оқимын. Бір аптада екі кітап оқимын. Менің досым ән айтады.

33-тапсырма. Тридцать третье задание.

Тыңдаңыз, олардың жауабын жазыңыз.

Прослушайте, напишите их ответ.

- Гүлшат, сіз бос уақытыңызда немен шұғылданасыз?
- Мен музыканы жақсы көремін. Бос уақытымда музыка тыңдаймын.
- Қайрат, бос уақытыңызда не істейсіз?
- Тауға шығамын, шаңғы тебуді жақсы көремін.
- Әсем, сіз ше?
- Кітап оқимын.
- Мұхтар, бос уақытыңызда не істейсіз?
- Ән айтамын.

34-тапсырма. Тридцать четвертое задание.

Тыңдаңыз. Суретке қараңыз. Естіген ақпаратты пайдаланып, жол кептелісінде уақытыңызды қалай өткізгеніңізді айтыңыз.

Прослушайте. Посмотрите на картинку. Используя прослушанную информацию, расскажите как вы проводите время когда стоите в пробках.

- Демалыс күні қайда барамын деп ойлаймын.
- Мен досыммен сөйлесемін.
- Мен ән айтамын.
- Машинада DVD бар. Кино көремін.
- Мен радио тыңдаймын.

35-тапсырма. Тридцать пятое задание.

Тыңдаңыз. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз.

Прослушайте. Выберите правильный вариант.

- Сәлеметсіз бе, Арман!
- Сәлеметсіз бе, Әсел!
- Арман, сіз қайда бардыңыз?
- Мен Атырауға бардым.
- Ауа райы қандай болды?
- Күн ыстық болған жоқ.
- Қашан келдіңіз?
- Кеше келдім.

36-тапсырма. Тридцать шестое задание.

Тыңдаңыз. Ақпаратты дұрыстаңыз.

Прослушайте. Исправьте информацию.

Кеше күн суық болды. Дүйсенбіде ауа райы салқын болды. Күндіз күн бұлтты болды. Түсте күн ашық болған жоқ. Таңертең ауа райы салқын болды.

37-тапсырма. Тридцать седьмое задание.

Тыңдаңыз. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз.

Прослушайте. Выберите правильный вариант.

Мен кеше тауға шыққан жоқпын, себебі күн бұлтты болды. Кеше күн суық болды, сондықтан ол киноға барған жоқ. Ол кеше үйге келмеді, себебі тауға шықты.

38-тапсырма. Тридцать восьмое задание.

Тыңдаңыз. Диалогке сай қаланы белгілеңіз. Ауа райын жазыңыз.

Прослушайте. Отметьте город, о котором говорится в диалоге. Опишите погоду.

- Танысып қояйық, менің атым – Джон.
- Мария. Танысқаныма қуаныштымын!
- Кешіріңіз, Мария, «Бәйтерек» қай мемлекетте?
- Қазақстанда. Астанада.
- Сіз Астанада болдыңыз ба?
- Иә, болдым. Мен Астанада үш жыл тұрдым.
- Ауа райы қандай?
- Қыста өте суық, 40 градус аяз болады, ал жазда ыстық болады.

39-тапсырма. Тридцать девятое задание.

Тыңдаңыз. Ақпаратты дұрыстаңыз.

Прослушайте. Исправьте информацию.

- Сәлем, Гүлжан! Қалың қалай?
- Сәлем, Мақсат. Жақсы. Мақсат, сен сенбіде Бурабайға бардың ба?

- Иә, бардым. Бос уақытымды Бурабайда өткіздім.
- Күн жылы болды ма?
- Иә, күн ашық болды. Жаңбыр жауған жоқ. Ал сен бос уақытыңды қайда өткіздің?
- Сенбіде Алматыда күн суық болды, сондықтан мен үйде болдым.

40-тапсырма. Сороковое задание.

Тыңдаңыз. Сөздерді тиісті кестеге жазыңыз.

Прослушайте. Впишите слова в соответствующую таблицу.

Сатып алу. Қымбат. Көйлек. Қысқа. Кию. Әдемі. Жейде. Кешкі. Жарасу. Шалбар. Ұзын. Киін бару. Костюм-шалбар. Сөмке. Көру.

41-тапсырма. Сорок первое задание.

Тыңдаңыз. Кестені толтырыңыз.

Прослушайте. Заполните таблицу.

Менің екі балам бар. Ұлым 9 сыныпта, ал қызым 10 сыныпта оқиды. Олар сауда жасауды, дүкенге баруды ұнатады. Ай сайын достарымен дүкенге барады. Мен ақша беремін, олар өздері киім сатып алады. Бірақ олардың киімдері маған ұнамайды. Өйткені қызым үнемі қысқа белдемше немесе етегі қысқа көйлек сатып алады. Ал ұлым түрлі-түсті жейде мен өте тар джинс шалбарларын сатып алады. Неге мұндай киім аласыңдар? деп сұрасам, «Анашым, бұл сән» - деп жауап береді. Ал маған ұзын көйлек, жағалы жейде, кең әрі ұзын балақты шалбар және бір түсті киімдер ұнайды. Кішкентай кездері жақсы еді. Қандай киім сатып алып беремін, сол киімді киеді. Қазіргі балаларға қысқы әрі жылы киімдерді кигізу өте қиын. Қыста қалың бас киім ки, жылы киін, күн суық деген сөздерді күнде айтамын. Ал олардың жауабы: «Анашым, бұл сән». Не істеймін?

42-тапсырма. Сорок второе задание.

Тыңдаңыз. Тиісті нөмірді қойыңыз.

Прослушайте. Проставьте соответствующие цифры.

Әуекомпания және сән

Олар өте сұлу әрі сәнді киінеді. Олар әуекомпанияның мақтанышы. Олар міндетті түрде арнайы киім киеді.

1. Сингапур әуекомпаниясының киімі – ұзын жеңді ұлттық кимоно, блузка және белдемше.
2. Эйр Астана әуекомпаниясының киімі – көгілдір костюм-шалбар және белдемше. Қыздар мойынорамал тағады, ал жігіттер көк галстук тағады.
3. Катар әуекомпаниясының киімі – түсі қызыл қоңыр. Бас киім, костюм және белдемше.
4. Эмират әуекомпаниясының киімі – қызыл бас киім, ақ орамал және боз түсті костюм.
5. Британ әуекомпаниясының киімі – қою қара көк костюм, шалбар, белдемше және галстук.
6. Үндістан әуекомпаниясының киімі – сары костюм, қара шалбар және белдемше.

43-тапсырма. Сорок третье задание.

Тыңдаңыз. Керек сөздерді жазыңыз.

Прослушайте. Впишите нужные слова.

Диктор: – Қайырлы кеш, құрметті қонақтар мен көрермендер!

Көрермен: – Шапалақ даусы

Диктор: – Ұлттық арнада «Айтуға оңай» ток шоуы.

– Әрбір адамның сүйікті ісі болады. Сүйікті іс адамға қуаныш, бақыт сыйлайды деп ойлаймын. Бүгінгі тақырыбымыз «Сүйікті іс және біз»

Көрермен: – Шапалақ даусы

Диктор: – Студияға қонағымыз Сәуле Азаматқызын шақырамыз.

Көрермен: – Шапалақ даусы

Диктор: – Сәуле Азаматқызы, студиямызға қош келдіңіз.

Сәуле: – Қайырлы кеш!

Диктор: – Сәуле Азаматқызы, бірінші сұрағым: Сүйікті ісіңіз бар ма?

Сәуле: – Әрине, бар. Менің ойымша, барлық адамдардың сүйікті ісі болады. Өзім гүл өсіруді жақсы көремін.

Диктор: – Неге гүл өсіру?

Сәуле: – Себебі, гүл өсіру әдемілікке тәрбиелейді деп ойлаймын. Сосын гүл адамның көңілін көтереді және шаршауды басады.

Диктор: – Қандай гүлдер өсіресіз?

Сәуле: – Әртүрлі, бірақ раушан гүлін көп өсіремін.

Диктор: – Қалай ойлайсыз, қазіргі жастардың сүйікті ісі қандай?

Сәуле: – Музыка тыңдау деп ойлаймын, себебі олар үнемі құлаққаппен жүреді.

Диктор: – Иә, көшеде, автобуста... Келесі сұрағым ...

44-тапсырма. Сорок четвертое задание.

Тыңдаңыз. Сандарды жазыңыз.

Прослушайте. Впишите цифры.

Әуес ісі арқылы ақша жасаған адамдар

Энтони Швейгер – Канзас штатында тұрады. 3 сыныпта ол бал арасына қызығады, ата-анасы оған көмектеседі. Ең алғашқы балын базарда сатады. Ал қазір жылына 260 мың доллар табады. Бал сату оны бизнес жасауға үйретті.

Анна-Мария Файола Вашингтон штатында тұрады. Ол студент кезінде сабын жасауға қызықты. Сөйтіп ол сабын жасайды. 25 жасында өз бизнесін бастайды. Ол 2500 сабынның түрін шығарады. Қазір ол жылына 3 млн доллар табады. Ол бизнесіне өте қатал болу керек деп ойлайды. Алайда, ол өзі өте мейірімді. Кедей отбасыларына үнемі көмектеседі. Ол қайырымдылық жасау адамды мейірімділікке үйретеді деп ойлайды.

Асхат Батыс Қазақстанда тұрады. Жасы 45-те. Орта мектепте мұғалім болып жұмыс істейді. Ағаштан мүсін жасауды жақсы көреді. Ол ағаштан түрлі заттар жасайды. Қазір ұлттық ыдыстар жасайды. Оның өзінің жеке дүкені бар. Ол айына 2 мың доллар табады. Оның ойынша, қолөнер адамды шыдамдылыққа және ұқыптылыққа үйретеді.

45-тапсырма. Сорок пятое задание.

Тыңдаңыз. Толықтырыңыз. Оқыңыз.

Прослушайте. Дополните. Прочитайте.

Дұрыс тамақтану денсаулық кепілі. Бұны жақсы түсінеміз, алайда қазіргі кезде көп адамдар дұрыс тамақтанбайды. Мысалы, таңғы, түскі немесе кеші асты уақытында ішпейді. Себебі жұмыс уақыты сай келмейді немесе тамақтану уақытын дұрыс пайдаланбайды. Дәрігерлер дұрыс тамақтанудың бірнеше жолын ұсынады.

46-тапсырма. Сорок шестое задание.

Мәтіннің жалғасын тыңдаңыз. Белгілеңіз.

Прослушайте продолжение текста. Отметьте.

- кешкі сағат алтыдан кейін тамақ ішпеу;
- тіпті кешкі асты мүлдем ішпеу немесе жеңіл тағамдар ішу;
- таңғы және түскі асты уақытында ішу;

- жеміс және көкөністі көп пайдалану;
- майлы және тұзды тағамдардан бас тарту;
- күніне аздан 5 рет тамақтану;
- сүт тағамдарын ас мәзіріне қосу;
- күніне бір жарым литр су ішу;
- асықпай, ақырын тамақтану;
- бөліп тамақтану принципін ұстау.

47-тапсырма. Сорок седьмое задание.

Тыңдаңыз. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз.

Прослушайте. Выберите правильный вариант.

Адам ағзасы туралы қызықты деректер

Адам ағзасы құпияға толы. Біз ағзамызды толық білмейміз. Басымыз ауырады, тісіміз ауырады. Бұл аурулар қалай болатынын кейде білмейміз. Егер ағзамызды толық білсек, мүмкін аурулар болмас еді. Адам ағзасына қатысты қызықты мәліметтерді оқыңыз.

- көз бір күнде 100 000 рет қозғалады;
- аяқ осылай қозғалу үшін бір күнде 80 километр жүру керек;
- балалар көктем мезгілінде тез өседі;
- адам ағзасында 2000 дәм сезу рецепторы бар;
- адам миы 4 терабайтқа пара-пар;
- ересек адам күніне шамамен 23 000 рет тыныс алады;
- қол тырнақтары аяқ тырнақтарынан 4 есе тез өседі;
- сәбидің туғанда 300 сүйегі болады;
- көзі көк адамдар ауруды тез қабылдайды;
- адам көрген түсін 90% ұмытып қалады;
- бала жеті айға дейін бір уақытта жұтына және тыныстай алады.

48-тапсырма. Сорок восьмое задание.

Тыңдаңыз. Тиісті сөзді жазыңыз.

Прослушайте. Впишите нужные слова.

Бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрлары

Сәулет өнері, мүсін өнері, кескіндеме, графика, дизайн бейнелеу өнерінің түрлері. Сәулет өнерін біз күнде көреміз. Себебі біз ғимараттарда өмір сүреміз, оқимыз және жұмыс істейміз. Сондықтан бізге оны өнер ретінде көру қиын.

Мүсін өнері түрлі заттарды, адамдарды бейнелейді. Мүсін өнеріне ағаш, тас, металл секілді материалдар қажет. Бұл өнер түріне көп уақыт және көп еңбек керек. Мүсін өнері де сәулет өнері секілді ұзақ сақталады.

Кескіндеме – әртүрлі бояумен орындалады. Суретті қағазға, картонға, тақтайға, матаға салады. Кескіндемеде акварель, гуашь, темпера, майлы бояу, пастель, сангина қолданылады. Кескіндеменің натюрморт, пейзаж, портрет және тақырыптық картина секілді жанрлары болады.

Біз графикамен барлық жерде кездесеміз. Мысалы, кітаптағы иллюстрациялар, газеттегі суреттемелер мен карикатуралар, көшедегі плакаттар. Графиканы сәулет өнері секілді күнделікті өмірімізде көреміз.

Дизайн – заттардың формасын ойлап табу. Барлық заттардың формасын дизайн мамандары жасайды. Мысалы, киім, ыдыс, машина, телефон. Бұл өнер түрі қазір танымал мамандық.

49-тапсырма. Сорок девятое задание.

Тыңдаңыз. Дұрыс жауапты таңдаңыз.

Прослушайте. Выберите правильный ответ.

«Көрікті мекен» фильмі – «Тянь-Шань» киностудиясының фильмі. Режиссері – Мақсат Кәдірхан. Бұл фильм Қытайда тұратын қазақтардың өмірімен байланысты фильм. Фильм Қазақстанға 2005 жылы келген екен. Бұл фильмнің Қазақстанда прокаты жақсы болған. Біраз кинотеатрларда көрсетілген және қазақ телеарналары сатып алған екен. «Көрікті мекен» қазіргі кезде «Қазақстан», «Хабар» телеарналарында көрсетіледі. «Көрікті мекен» әлемнің 27 мемлекетінде көрсетілген екен. «Тянь-Шань» киностудиясының директорының айтуы бойынша, 2006 жылы Қытай басшысы Америкаға барған сапарында Қытайдың таңдаулы 4 фильмін ала барған екен. Соның бірі осы «Көрікті мекен» болған екен. «Тянь-Шань» киностудиясының директоры осы фильмді Марокко, Тунис елдерінде көрсеткен. Олар қазақ халқы туралы көп нәрсені сұраған және қызығушылық танытқан.

50-тапсырма. Пятидесятое задание.

Тыңдаңыз. Тиісті сөзді жазыңыз.

Прослушайте. Впишите нужные слова.

Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні — ұлттық мереке. Ол Қазақстан Республикасының егеменді ел болған күні. Тәуелсіздік күні ерекесі әр жылдың 16-желтоқсанында тойланады. Бұл күн күнтізбеде демалыс күні болып беріледі. Осы күні әртүрлі сала мамандары мемлекеттік марапаттармен марапатталады. Бұл күні Қазақстанның барлық қалаларында мерекелік концерттер болады. 16-желтоқсан күні Қазақстанның барлық жерлерінде мерекелік іс-шаралар ұйымдастырылады. Кешке қарай үлкен қалаларда отшашу болады. Тәуелсіздік — шет елдердегі қазақ халқы үшін де маңызы зор мереке.

51-тапсырма. Пятьдесят первое задание.

Тыңдаңыз. Ақпаратты анықтаңыз.

Прослушайте. Определите информацию.

Қазақстан халқы 2016 жылы 1 наурызда бірінші рет Алғыс айту мерекесін тойлады. Мереке қазақстандықтар үшін жаңа мереке. Бұл күні әрбір адам бір-біріне алғыс білдіреді, рақмет айтады, құрмет білдіреді. Бала әкесіне, немере атасына, халық жеріне, Отанына рақмет білдіреді. Алғыс айту күні – мейірімділіктің, достықтың және махаббаттың символы. Өзге ұлт өкілдері қазақ халқына өз рақметін айтады. Оның өз себебі және тарихы бар. Оларға қиын-қыстау кезеңінде қазақ халқы көмектесті.

Мұндай мереке Канада және Америка халықтарында бар. Ол Алғыс айту деп аталады. Оны бірінші рет 1621 жылы тойлаған. Бұл мерекені губернатор Уильям Брэдфорд адамдардың көңілін көтеру үшін ойлап табады. 1789 жылы Джордж Вашингтон Рақмет айту күнін «Ұлттық мереке» деп жариялаған. Бұл күні адамдар туыстарына сыйлық береді, дастарқан жайылады. Көшелерде мерекелік шаралар ұйымдастырылады.

52-тапсырма. Пятьдесят второе задание.

Тыңдаңыз. Тиісті сөздерді жазыңыз.

Прослушайте. Впишите соответствующие слова.

Бұл мереке жыл сайын қыркүйек айының бірінші сенбі және жексенбі күндері Аалсмеер қаласында өтеді. Бұл Голландия мемлекетінде орналасқан кішкене қала. Сол күні қала көшелері гүлге толады. Фестивальге Голландияның гүл өсірушілері қатысады. Олар қала көшелерінде гүлдерден әртүрлі жануарлардың, ертегі кейіпкерлерін жасайды. Бұл мереке әлемдегі ең әдемі мереке, себебі әртүрлі түстегі гүлдер мерекеге ерекше сән береді. Қала алаңында түрлі мерекелік концерттер ұйымдастырылады. Көшедегі машиналар, үйлер миллиондаған гүлдермен безендіріледі. Ол жерден қызғалдақ, раушан гүлі секілді гүлдердің көптеген түрлерін көре аласыз.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. ҚР СТ 1926-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Қарапайым деңгей. Жалпы меңгеру».
2. ҚР СТ 1928-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Базалық деңгей. Жалпы меңгеру».
3. ҚР СТ 1929-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Орта деңгей. Жалпы меңгеру».
4. ҚР СТ 1925-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Ортадан жоғары деңгей. Жалпы меңгеру».
5. ҚР СТ 1927-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Жоғары деңгей. Жалпы меңгеру».
6. Қазақ тілін оқытуға арналған типтік бағдарлама. – Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2012.
7. Қазақ тілінің грамматикалық анықтағышы. – Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2012.
8. Қазақ тілін қарапайым деңгейде меңгерудің тақырыптық лексикалық минимумы. – Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2011.
9. Қазақ тілін базалық деңгейде меңгерудің тақырыптық лексикалық минимумы. – Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2011.
10. Қазақ тілін орта деңгейде меңгерудің тақырыптық лексикалық минимумы. – Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2011.
11. Қазақ тілін ортадан жоғары деңгейде меңгерудің тақырыптық лексикалық минимумы. – Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2011.
12. Қазақ тілін жоғары деңгейде меңгерудің тақырыптық лексикалық минимумы. – Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2011.
13. Қазақ грамматикасы. Фонетика, сөзжасам, морфология, синтаксис. – Астана, 2002.-784 бет.
14. Қазақ тілі. Энциклопедия. – Алматы: Қазақстан Республикасы Білім, мәдениет және денсаулық сақтау министрлігі, Қазақстан даму институты, 1998.-509 бет
15. Ерназарова З.Ш., Мұхамадиева Н.Қ., Әшірова Б.С., Көшкенбаева Р.К., Тұңғатова Ғ. Ж. Елтану. Оқу құралы (орта және жалғастырушы топтар үшін). – Алматы, 2005 ж.
16. Өмірзақ. Т., Сансызбай Ә. Қазақ тілі. Оқу құралы. – Астана, 2006 ж.
17. Күзеева З. Қазақ тілі. Оқу құралы. (тілді оқып-үйренудің бастапқы кезеңіне арналған). – Алматы, 2005 ж.
18. Исаев С.М. Қазақ тілі. – Алматы, 2007 ж.
19. Д. Ақанова, А. Алдашева, З. Ахметжанова, Қ. Қадашева, Э. Сүлейменова. Ресми-іскери қазақ тілі. Бірінші-екінші-үшінші деңгей. – Алматы: Арман-ПВ, – 2010.
20. Мұрзалина Б., Нүрекеева С., Нұрғазина Г., Сағындықова С., Байтасова С. / Қазақ тілі. Оқу құралы. (ересектерге арналған жеделдетіп оқыту құралы). – Алматы, 2003 ж.
21. Қазақ тілі. Энциклопедия. – Алматы: Қазақстан Республикасы Білім, мәдениет және денсаулық сақтау министрлігі, Қазақстан даму институты, 1998 ж.
22. А. Салқынбай. Қазіргі қазақ тілі. Оқулық. – Алматы, 2008 ж.
23. Н. Оралбай, К.Құрманәлиев. Қазақ тілі. – Алматы, 2007 ж.
24. Н.Т. Сауранбаев редакциясымен, Орысша-қазақша сөздік. – Алматы, 1954 ж.
25. Құрманбаева Ш.Қ., Болатов С.Қ. Қазақша үйренеміз. Оқу құралы. Ересектерге мемлекеттік тілді жеделдете оқыту құралы. – Өскемен, 2007 ж.
26. Қ. Бектаев. Үлкен қазақша-орысша/орысша-қазақша сөздік. – Алматы, 1999 ж.
27. Р. Сыздықова. Емле және тыныс белгілері. – Алматы: Рауна, 1996 ж.
28. Ж.Қ. Түймебаев. Қазақ тілі. Грамматикалық анықтағыш. – Алматы, 2004 ж.

Редакциялағандар:

А. Әбдіхалықов
Ж. Бейсембаева
А. Бердикулова

Техникалық редакциясына жауаптылар:

Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті академиясы Арнаулы-тактикалық факультетінің профессоры, ф.ғ.д. Алдаш Айманкүл Мырзалықызы;

Назарбаев Университеті Қазақ тілі, әдебиеті және мәдениеті кафедрасының профессоры, ф.ғ.д. Күзекова Зейнехан Сейітханқызы;

С. Демирел университеті Қазақ филологиясы және журналистика кафедрасының доценті, ф.ғ.д. Жолшаева Майра Сатыбалдықызы.

Көркемдеуші дизайнер:

С. Тлемисов

Басуға 07.11.2016 ж. қол қойылды.
Пішімі 60x90_{1/8} .Офсеттік басылым. Шартты б.т. 33,5
Таралымы 1000 дана. Тапсырыс №117

«Palitra Press» ЖШС-нде басылды.
050000, Алматы қаласы, Л.Хамиди көшесі,4а